

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Výroční zpráva 2012

Česká inspekce životního prostředí

Úvodní slovo

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Česká inspekce životního prostředí patří mezi respektované instituce v naší zemi. I z toho důvodu, že drtivá většina lidí chce přírodu chránit. Nechce ji ničit, jak si myslí několik aktivistů. Jsem rád, že Česká inspekce životního prostředí odvádí kvalitní práci, která možná není tolik vidět, ale její absenci bychom poznali rychle všichni.

Chtěl bych poděkovat zaměstnancům ČIŽP za kvalitní práci a zároveň jim popřát mnoho zdaru při ochraně životního prostředí, kde je inspekce významnou organizací Ministerstva životního prostředí.

TOMÁŠ CHALUPA

ministr životního prostředí

Úvodní slovo

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE ČIŽP

V roce 2012 měly na činnost ČIŽP dopad legislativní změny (novela zákona o ochraně ovzduší 201/2012 Sb., nařízení vlády č. 143/2012 Sb. a vyhláška 123/2012 k vodnímu zákonu, či novelizace zákona o ochraně přírody a krajiny prostřednictvím stavebního zákona s účinností od 1. 1. 2013). Cílem ČIŽP pro rok 2012 bylo také vyrovnat se s úspornými opatřeními.

V roce 2012 bylo zahájeno prověření všech starých ekologických zátěží, jejich kvalifikace dle závažnosti vlivu na životní prostředí a zhodnocení jejich aktuálnosti. V pracovní komisi Ministerstva financí ČR a Ministerstva životního prostředí ČR bylo v této věci dosaženo konsensu.

V rámci úsporných opatření vlády došlo ke snížení počtu zaměstnanců a snížení provozního rozpočtu ČIŽP. Z tohoto důvodu byla připravena organizační změna k 1. 1. 2013. Cílem tohoto opatření bylo konsolidovat ČIŽP a provést organizační změny tak, aby inspekce zabezpečila všechny úkoly, které jí ukládají zákony.

Plán kontrolní činnosti ČIŽP pro rok 2013 byl koncipován tak, aby činnost ČIŽP plně pokryla zásadní problematiku ochrany životního prostředí s důrazem na kvalitu, nikoli počet kontrol. K dosažení našich cílů vedla i snaha zlepšit a prohloubit komunikaci s ostatními orgány státní správy i samosprávy. V neposlední řadě věnuje inspekce pozornost informování veřejnosti – na webových stránkách inspekce jsou průběžně uveřejňovány informace o její činnosti, občané zde mají prostor pro diskuzi, a mohou se navíc prostřednictvím webu obracet na naše odborníky se svými dotazy

a problémy. Zvýšený zájem o ochranu životního prostředí a dodržování zákonů v této oblasti potvrzuje nárůst podnětů a stížností v posledních letech, který vnímáme jako výraz důvěry nejširší veřejnosti v činnost inspekce.

Tato důvěra nás samozřejmě zavazuje i do budoucna. Proto děkuji všem, kteří se kvalitní a mnohdy nesnadnou prací na dobrém jméně České inspekce životního prostředí podílejí.

JAN SLANEC
ředitel ČIŽP

Obsah

Úvodní slovo	2
Obsah	5
1 Charakteristika činnosti	6
1.1 Obecné údaje	7
1.2 Organizační struktura	8
1.3 Intenzita inspekční činnosti	9
2 Rozhodování ve správním řízení	10
2.1 Správní rozhodnutí sankčního charakteru	11
2.2 Správní rozhodnutí nápravného charakteru	11
2.3 Činnost mimo správní řízení	12
3 Spolupráce s veřejností	13
3.1 Podněty a stížnosti	14
3.2 Poskytování informací	16
4 Účast ČIŽP na řešení havárií	17
5 Činnost ČIŽP podle složek	20
5.1 Ochrana ovzduší	21
5.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií	34
5.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky	46
5.4 Ochrana přírody	56
5.5 Ochrana lesa	67
6 Integrované agendy	79
7 Mezinárodní spolupráce	89
8 Lidské zdroje	92
8.1 Personalistika	93
8.2 Vzdělávání	94
9 Ekonomika	95
10 Přehled činnosti oblastních inspektorátů	102
Kontakty	104
Zkratky a vysvětlivky	105
Příloha – tabulky	107

Charakteristika

činnosti

01 | Charakteristika činnosti

1.1 OBECNÉ ÚDAJE

Česká inspekce životního prostředí byla zřízena v roce 1991 zákonem ČNR č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa. Ostatní složky se k ní připojily následně v průběhu let 1991–1992. Je samostatnou organizační složkou státu zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR a činnost vykonává v 5 oblastech: v ochraně ovzduší, ochraně vod, odpadovém hospodářství, ochraně přírody a ochraně lesa. Současně je uplatňován integrovaný přístup k ochraně životního prostředí jak na základě zákona o integrované prevenci (IPPC), o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), tak i celkovým způsobem inspekční práce.

PŘEHLED ČINNOSTI ČIŽP

- dozírá na dodržování právních předpisů na ochranu životního prostředí
- provádí inspekce – kontroly
- ukládá opatření k nápravě zjištěných nedostatků
- ukládá sankční opatření za nedodržování zákonů životního prostředí
- kontroluje obchod a nakládání s ohroženými druhy živočichů, rostlin a výrobků z nich (nelegálně získané jedince a předměty odebírá)
- omezuje, případně zastavuje provoz, pokud vážně ohrožují životní prostředí
- podílí se na řešení starých ekologických zátěží
- řeší podněty občanů i právnických osob
- poskytuje informace na základě žádostí ve smyslu platných zákonů
- informuje veřejnost i sdělovací prostředky a orgány státní správy o údajích o životním prostředí, které získává při inspekční činnosti
- vypracovává stanoviska pro jiné orgány státní správy
- podílí se na řešení havárií v oblasti životního prostředí
- spolupracuje s inspekčními orgány zemí Evropské unie a sítí inspekčních orgánů EU (tzv. IMPEL)
- stanovuje poplatky za vypouštění odpadních vod a odběr podzemních vod

01 | Charakteristika činnosti

1.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

ČIŽP je členěna na 10 oblastních inspektorátů, dvě pobočky a ředitelství. V současné době zaměstnává 551 zaměstnanců, z toho cca 80 % tvoří inspektoři.

Oblastní inspektoráty:

Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava, pobočky Zlín a Karlovy Vary.

Ředitel ČIŽP je jmenován ministrem životního prostředí.

Přehled kompetencí v jednotlivých složkách životního prostředí

Kompetence ČIŽP		Složka životního prostředí				
		ovzduší	voda	odpady	příroda	les
dozor	kontroly, revize, prověrky, šetření apod.	•	•	•	•	•
sankce	pokuty právnickým osobám	•	•	•	•	•
	pokuty fyzickým osobám	•	•	•	•	•
opatření	omezení nebo zastavení činnosti, provozu	•	•		•	•
	opatření k nápravě zjištěných nedostatků	•	•	•	•	•
	řešení starých ekologických zátěží		•			
	evidence havárií a spolupráce při jejich řešení	•	•	•		
	zadržení a zabavení nelegálních exemplářů ohrožených druhů živočichů či rostlin				•	
poplatky	odebrání nedovoleně držných jedinců, odebrání výrobků	•			•	
	poplatky (vypouštění odpadních vod, poplatky za odběr podzemních vod)		•			
povolování a schválení	regulační řády, spalování více druhů paliv, kategorizace zdrojů	•				
stanoviska	stanoviska, vyjádření, souhlasy pro jiné orgány	•	•	•	•	•
podněty	řešení podnětů	•	•	•	•	•

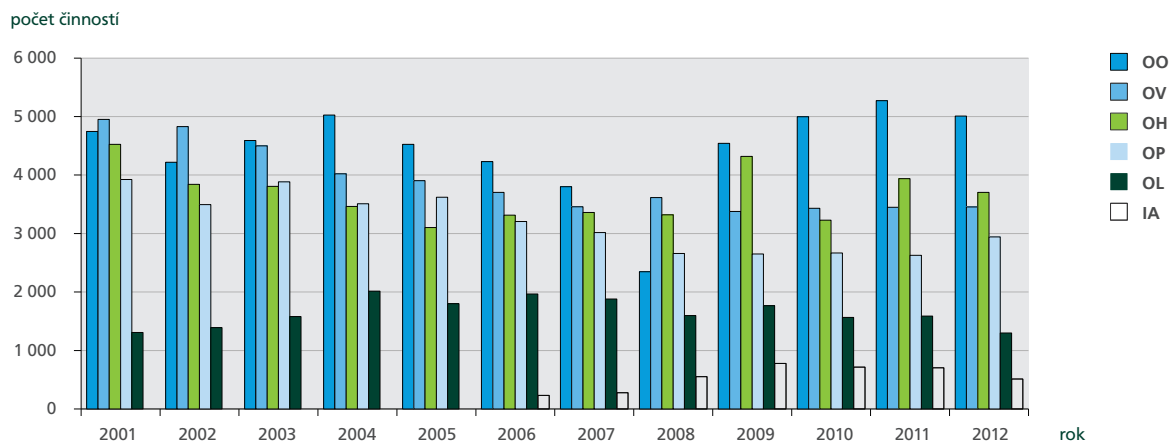
01 | Charakteristika činnosti

1.3 INTENZITA INSPEKČNÍ ČINNOSTI

V roce 2012 provedla ČIŽP celkem 17 051 kontrol a inspekční činnosti (17 576 kontrol v roce 2011, 16 603 kontrol v roce 2010, 17 432 kontrol v roce 2009, 14 255 kontrol v roce 2008). Počet kontrol na jednoho inspektora v roce 2012 byl 40 (38 v roce 2011, 35 v roce 2010, 36 v roce 2009, 34 v roce 2008, 38 v roce 2007). ČIŽP vydala v roce 2012 celkem 9 797 pravomocných rozhodnutí (do uvedeného počtu je zahrnuto 2 082 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 942 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod).

Vývoj počtu inspekční činnosti dle složek

Rozhodování

ve správním řízení

02 | Rozhodování ve správním řízení

2.1 SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ SANKČNÍHO CHARAKTERU

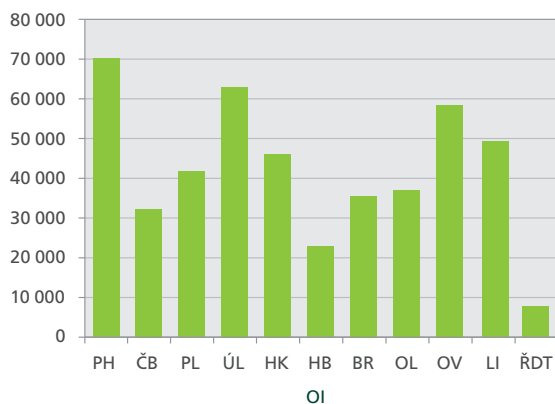
ČIŽP uložila celkem 2 289 pokut, a 2 226 pokut v tomto roce nabylo právní moci (2 428 uložených pokut a 2 355 nabylo právní moci v roce 2011, 2 554 uložených pokut a 2 512 nabylo právní moci v roce 2010, 2 778 uložených pokut a 2 650 pravomocných v roce 2009, 2 684 pokut, z toho 2 501 pravomocných v roce 2008). Celkový objem pokut dosáhl 98 390 038 Kč, což oproti roku 2011 znamená pokles (109 081 069 Kč v roce 2011, 141 820 843 Kč v roce 2010, 164 165 643 Kč v roce 2009, 142 921 818 Kč v roce 2008). Hlavním důvodem je skutečnost, že šetřené případy jsou složitější a jejich řešení zabere více času. Účastníci řízení dále ve stále větší míře využívají možnosti nechat se zastupovat právním zástupcem a řada těchto případů je ve fázi odvolání. Uvedené skutečnosti sou-

visejí se stále složitější a méně přehlednou legislativou. Dalším důvodem je rovněž dlouhodobé snižování počtu pracovníků inspekce. Z oblastních inspektorátů největší objem pokut uložily OI Praha – 16 709 550 Kč a OI Ústí nad Labem – 14 004 800 Kč. Průměrná výše pravomocné, pokuty vyměřené ve správním řízení, byla 44 200 Kč (46 135 Kč v roce 2011, 56 457 Kč v roce 2010, 56 077 Kč v roce 2009, 57 146 Kč v roce 2008). Průměrná výše pokut se liší jednak podle složek, jednak podle regionů. Nejvyšší průměrné pokuty byly uloženy v oblasti odpadového hospodářství, nejnižší v oblasti ochrany přírody, což je vysvětlitelné charakterem jejich činnosti a sankční zákonnou úpravou.

2.2 SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ NÁPRÁVNÉHO CHARAKTERU

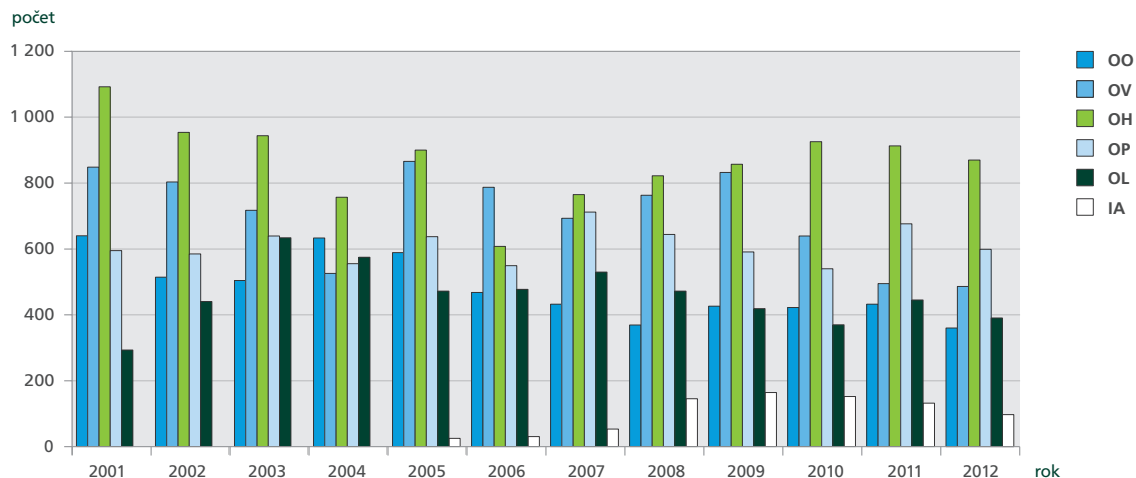
Rozhodnutí nápravného charakteru tvoří po sankcích druhou skupinu rozhodnutí, která jsou reakcí správního orgánu na zjištění rozporu se zákonem. Opatření tohoto typu se vydávají samostatně nebo spolu s rozhodnutím o sankci. V roce 2012 bylo vydáno 366 rozhodnutí o opatření k nápravě (413 v roce 2011, 340 v roce 2010, 406 v roce 2009, 427 v roce 2008, 503 v roce 2007) a 36 rozhodnutí o zastavení nebo omezení provozu (113 v roce 2011, 68 v roce 2010, 70 v roce 2009, 51 v roce 2008, 66 v roce 2007). Počet případů odebrání a zabavení živých nebo neživých exemplářů správním rozhodnutím (včetně Úmluvy CITES) byl 81 (58 v roce 2011, 53 v roce 2010, 68 v roce 2009, 84 v roce 2008). Odebrání nedovoleně držených exemplářů, omezení nebo zastavení škodlivé činnosti či provozu je krajní možností odpovědi správního orgánu na zjištěný rozpor se zákonem. Tomu odpovídá i jejich podíl na celkovém počtu rozhodnutí.

Průměrná výše pokut dle OI

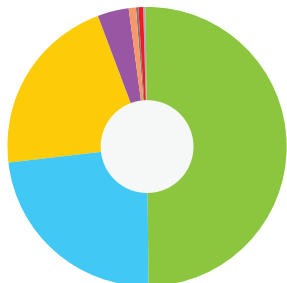
03 | Spolupráce s veřejností

Vývoj počtu sankčních a nápravných rozhodnutí (sankce, opatření k nápravě a zastavení provozu)

2.3 ČINNOST MIMO SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

Tvoří ji vyjádření a stanoviska pro jiné orgány, jako např. vyjádření k žádostem o podporu ze SFŽP, stanoviska ke zpracovaným studiím EIA apod. ČIŽP vydala celkem 1 193 (12 548 v roce 2011, 11 592 v roce 2010, 12 006 v roce 2009, 12 013 v roce 2008) takových stanovisek. ČIŽP spolupracuje s MŽP a organizacemi resortu, dále s Generálním ředitelstvím cel v oblasti CITES, GMO a přeshraničního pohybu odpadů, s Policií ČR, s Hasičským záchranným sborem, s Českou obchodní inspekcí, Inspekcí bezpečnosti práce, hygienickou službou, s krajskými a místními orgány a institucemi, soudními orgány atd.

Správní řízení

- Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod (4942)
- Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období (366)
- Počet rozhodnutí v PM odebrání/zabavení (85)
- Počet rozhodnutí v PM – zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části (36)
- Počet rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů (5)
- Počet vydaných souhlasů s regulačním řádem (15)
- Odebrání a pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů (0)
- Počet rozhodnutí o stanovení emisního limitu pro spalování více druhů paliv (1)
- Počet vydaných rozhodnutí o kategorizaci zdroje (39)
- Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období (2289)
- Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod (2082)

Spolupráce

s veřejností

03 | Spolupráce s veřejností

3.1 PODNĚTY A STÍŽNOSTI

ČIŽP A OBČANSKÁ VEŘEJNOST

Šetření podnětů, stížností a petic tvoří zhruba 6 % z celkové činnosti ČIŽP. Podněty, stížnosti a petice jsou důležitým prvkem komunikace ČIŽP s veřejností. Upozorňují totiž na porušení zákona, které by mnohdy zůstalo nepovšimnuto. Oprávněné podněty jsou impulsem pro další postup ČIŽP, tj. správní řízení buď sankční, nebo opatření k nápravě. Některé podněty a petice jsou také postoupeny jiným orgánům veřejné správy k prošetření. Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu oblastního inspektorátu ČIŽP tvoří důležitou zpětnou vazbu, která pomáhá organizaci zlepšovat svoji práci. Dalším důležitým prvkem řešení podnětů, stížností a petic je zvyšování právního vědomí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí.

1) Počet podnětů a petic přijatých jednotlivými OI ČIŽP v roce 2012

Praha	503
České Budějovice	184
Plzeň	138
Ústí nad Labem	305
Hradec Králové	188
Havlíčkův Brod	158
Brno	262
Olomouc	177
Ostrava	291
Liberec	161
Celkem	2 367

Uvedený počet podnětů prošel evidencí (podatel-nou) ČIŽP, ne všechny podněty však byly v roce 2012 dořešeny. Z celkového počtu 2 251 podnětů, jich bylo 189 po ověření stavu místním šetřením postoupeno jinému kompetentnímu orgánu státní správy. Dalším důležitým momentem řešení podnětů je fakt, že přijatý podnět může být řešen z hlediska kompetencí ČIŽP hned několika složkami ochrany životního prostředí.

03 | Spolupráce s veřejností

2) Vývoj počtu řešených podnětů v letech 2005–2012 v jednotlivých složkách ochrany životního prostředí (z pohledu ČIŽP jako celku)

Složky ŽP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ovzduší	308	397	441	375	359	393	300	321
Voda	240	318	354	310	406	383	368	364
Odpady	256	521	682	596	589	507	532	515
Příroda	494	649	813	986	1 252	1 160	978	876
Les	82	96	105	110	125	138	143	136
Celkem	1 380	1 981	2 395	2 377	2 731	2 581	2 321	2 212

V současné době dochází v některých regionech (oblastech) k poklesu podávání podnětů. Výjimku tvoří OI Ústí nad Labem, OI Ostrava, OI Olomouc, OI Hradec Králové, OI Brno.

Ředitelství ČIŽP vykonává v oblasti řešení podnětů a stížností metodickou a kontrolní činnost. Podněty, které jsou přijaty přímo podatelnou ředitelství (v roce 2012 to bylo 149 písemných podnětů, 59 písemných stížností a 278 podnětů učiněných v elektronické podobě), jsou doručeny příslušnému oblastnímu inspektorátu nebo odbornému pracovišti ředitelství se závazným pokynem o způsobu řešení věci (pokud nejsou z důvodu věcné nepříslušnosti ČIŽP k prošetření věci postoupeny jinému věcně a místně příslušnému správnímu orgánu).

Oblastní inspektoráty vykazaly kromě uvedených šetření podnětů a petic podle jednotlivých složek ochrany životního prostředí i postup podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované pre-

venci). Podle tohoto zákona bylo šetřeno celkem 80 případů (podle OI – Praha 5, České Budějovice 3, Plzeň 2, Ústí nad Labem 0, Hradec Králové 9, Havlíčkův Brod 25, Brno 2, Olomouc 27, Ostrava 3, Liberec 4). Počínaje rokem 2013 dojde v této oblasti k organizační změně při výkonu dozorové činnosti.

ZELENÁ LINKA

S účinností od 1. 9. 2008 je na ČIŽP realizována tzv. zelená linka (800 011 011). Jedná se o přímé a bezplatné spojení ČIŽP s občanskou veřejností. Linka je prioritně využívána k přijímání podnětů a stížností od občanů a současně jsou jejím prostřednictvím občané informováni o zákonných kompetencích ČIŽP. Linka je v provozu každý den od 8:00 do 16:00 hodin. V průměru jsou zaznamenány 2 dotazy (podněty) denně.

Agenda podnětů, stížností a petic je nezbytnou součástí činnosti ČIŽP ve všech složkách ochrany životního prostředí. Řešení podnětů a stížností je vyhrazenou činností ředitele ČIŽP a ředitelů oblastních inspektorátů ČIŽP. Tato činnost je takto zakotvena i ve

03 | Spolupráce s veřejností

Statutu ČIŽP a v Organizačním řádu ČIŽP. Metodickým řídícím pracovištěm pro tuto agendu je oddělení vnitřní kontroly ředitelství ČIŽP.

3.2 POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

V roce 2012 vyřizovala Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) celkem 233 žádostí o informace, z toho 63 ve smyslu zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a 166 ve smyslu zákona č.123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. Ve čtyřech případech pak byla žádost o informaci odmítnuta (dvě z důvodu absence patřičných náležitostí, jedna z důvodu neukončeného správního řízení a jedna žádost nespadala do kompetencí ČIŽP).

Vývojový trend zájmu veřejnosti v oblasti poskytování informací v roce 2012 byl vyšší než v předchozích letech (233 v roce 2011, 181 v roce 2010, 207 v roce 2009, 141 v roce 2008). Důvodem byl nárůst přijatých žádostí o informace zejména v oblasti ochrany ovzduší. Velkou skupinu tvořily žádosti týkající se smogové situace na Ostravsku, Pardubicku a Ústecku. Rovněž byla zodpovězena celá řada telefonických dotazů k Lagunám Ostramo, které nebyly evidovány, protože o ně nebylo požádáno podle předmětných zákonů. Ostatní dotazy se týkaly kvality ovzduší, bojů s lesními škůdci a havárií na vodních tocích.

Zájem o informace z oblasti ochrany přírody se týkal především kontrol v NP Šumava, ale také obecné ochrany dřevin, kácení dřevin rostoucích mimo les, poškozování významných krajinných prvků a ochrany krajinného rázu.

U odpadového hospodářství se dotazy vztahovaly k závěrům z šetření a výsledkům správních řízení ve věci nakládání s odpady. Informace, které směřovaly do oblasti vod, se týkaly rozhodnutí o opatřeních správních orgánů ve věci nakládání se závadnými látkami, zejména v souvislosti s metanolovou aférou a informacemi o stavu znečištění vodotečí vůbec. Předmětem dalších žádostí byly informace o dotčených orgánech státní správy, způsobu vyřešení podnětů, informace o prováděných kontrolách.

Stále více informací vyřizuje Česká inspekce životního prostředí bezprostředně v rámci diskusního fóra, tedy bez omezení lhůtami zákona. Tyto žádosti nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu uvedených zákonů. Nejčastější dotazy diskusního fóra se týkaly odpadového hospodářství, zejména byly žádány rady ke způsobu nakládání s nejrůznějšími odpady, a oblasti ochrany vod, kde nejčastějším tématem bylo vypouštění odpadních vod a čističky odpadních vod. V oblasti ochrany ovzduší tazatele nejvíce zajímaly emisní limity, jejich měření a evidence. Za celý rok obdržela Česká inspekce životního prostředí celkem 39 dotazů a připomínek.

Měsíc	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Počet	5	7	1	0	3	1	2	5	3	6	3	3

Účast ČIŽP

na řešení havárií

04 | Účast ČIŽP na řešení havárií

ÚČAST ČIŽP NA ŘEŠENÍ HAVÁRIÍ

CENTRÁLNÍ EVIDENCE HAVÁRIÍ NA VODÁCH

ČIŽP podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, vede od roku 2002 centrální evidenci havárií. Přehled havárií je každoročně vkládán do samostatné databáze, k jejímuž doplňování přispívají především informace od Hasičského záchranného sboru ČR, se kterým ČIŽP spolupracuje od roku 2003.

V roce 2012 bylo zaevidováno 196 havárií, které ve své skutkové podstatě naplnily definici havárie dle § 40 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách. Další desítky havárií byly během roku 2012 ČIŽP oznámeny, ale pro svůj zcela nepatrný rozsah bez dopadu na jakost vod nevykázaly znaky havárie, a proto v centrální evidenci havárií nebyly uvedeny.

Zaznamenaných 51 případů bylo způsobeno dopravou, což představuje 26% z celkového počtu havárií. Úhyn ryb byl průvodním jevem u 31 havárií, což představuje nárůst oproti roku 2011 o necelé 1%. Původce havárie byl znám ve 115 případech. V 58 případech ČIŽP havárii šetřila nebo se jejího šetření přímo zúčastnila. Ve 135 případech evidovaných havárií zasahovaly jednotky Hasičského záchranného sboru. Podzemní vody byly zasaženy ve 4 případech, stejně tomu tak bylo v předešlém roce. Dva případy havárií na podzemních vodách byly zařazeny mezi dlouhodobé havárie.

ZNEČIŠTĚNÍ A ÚHYN RYB NA RYBNÍCÍCH V UNHOŠTI

V červenci byla nahlášena havárie – úhyn ryb na 5 rybnících v katastru obce Unhošť. Při místním šetření bylo zjištěno, že po intenzivních deštích došlo k ucpání kanalizace v obci Kyšice a splašková voda odtékala dešťovým oddělovačem do Braškovského potoka, na kterém je soustava rybníků. Na rybnících došlo postupně k úhynu cca 1,2 t ryb. V průběhu šetření bylo dále zjištěno, že kanalizace je už vyčištěna a bude provedeno vyčištění sedimentační nádrže, ze které splašky odtékaly. Situace byla řešena ve spolupráci s vodoprávním úřadem.

HAVÁRIE NA KLÍČAVĚ

V září 2012 byla řešena významná havárie v povodí vodárenské nádrže Klíčava na potoce Karlův Luh. Neznámý pachatel v prezidentské oboře Lány vyložil několik pytlů s látkou obsahující pesticidy s obsahem atrazinu. Tato látka se následně rozpustila v toku a ve velmi vysoké koncentraci zasáhla chráněné území (Evropsky významnou lokalitu) a následně vodárenský odběr. Ve spolupráci ČIŽP, vodoprávního úřadu Rakovník, Krajského úřadu Středočeského kraje a Povodí Vltavy, s.p. se podařilo minimalizovat dopady na vodárenský odběr. Situace je na základě rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje pravidelně monitorována.

04 | Účast ČIŽP na řešení havárií

ÚNIK HASEBNÍCH VOD DO TOKU Z AREÁLU REKLA, SPOL. S R.O. V PARDUBICÍCH-SEMTÍNĚ

Dne 29. 3. 2012 byla ohlášena dispečinkem společnosti Synthesia, a. s. havárie, ke které došlo v souvislosti s požárem skladu odpadních olejů (cca 20 t), nafty a lihu v areálu společnosti REKLA, spol. s r.o. v Pardubicích. Při hašení požáru otekly hasební vody znečištěné ropnými látkami do povrchových vod Pohráneckého odpadu a následně do Velké Strouhy a do řeky Labe. HZS Synthesia, a. s. instaloval tři norné stěny. ČIŽP vypracovala hlášení v souladu s dokumentem „Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe“ o havarijní situaci.

Sankce nebyla uložena proto, že k havárii došlo v rámci zásahu Hasičského záchranného sboru ČR. Sanaci

areálu po požáru prováděla společnost DEKONTA, a. s., která instalovala 2 norné stěny a 4 sorpční rukávy. Sanace byla ukončena dne 17. 10. 2012.

Rozdělení havárií podle skupiny uniklých látek v roce 2012

Skupina látek	Počet havárií	%
ropné látky	106	54,1
odpadní vody	19	9,7
chemické látky mimo těžkých kovů	14	7,1
odpady z živočišné výroby	7	3,6
kaly a nerozpuštěné látky	6	3,1
potravinářské produkty	3	1,5
nerozpuštěné látky	2	1,0
těžké kovy	1	0,5
chlorované uhlovodíky	1	0,5
kyslíkový deficit	4	2,0
ostatní látky	6	3,1
nezjištěna	27	13,8
celkem	196	100,0

Rozdělení havárií podle hlavních příčin vzniku v roce 2012

Příčina havárie	Počet havárií	%
lidský faktor	100	51
technická příčina	30	15,3
příroda	9	4,6
nezjištěna	57	29,1
celkem	196	100,0

Činnost ČIŽP za rok 2012

podle složek

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

5.1 OCHRANA OVZDUŠÍ

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2012

V průběhu roku 2012 došlo v oblasti ochrany ovzduší, ozonové vrstvy i klimatického systému Země ke změnám obecně závazných právních předpisů upravujících povinnosti osob kontrolovaných Českou inspekci životního prostředí, došlo i k částečným změnám systému i působnosti kontrolních orgánů. K zásadním změnám došlo u vlastní ochrany ovzduší, a to zrušením veškerých obecně závazných právních předpisů – zákona č. 86/2002 Sb. včetně všech prováděcích předpisů – a jejich nahrazením zákonem č. 201/2012 Sb. a prováděcími předpisy k provádění tohoto zákona vydanými. Praktickým dopadem změny v oblasti ochrany ovzduší je vedle řady jiných změn i nový pohled na rozdělení stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší podle míry vlivu na ovzduší – zrušení rozdělení zdrojů do 4 kategorií jako zdrojů zvláště velkých, velkých, středních a malých a jeho nahrazením pouze dvěma skupinami zdrojů, jako zdrojů uvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší a zdrojů v této příloze neuvedených, a dále pak rozšíření kontrolní působnosti České inspekce životního prostředí na veškeré stacionární zdroje znečišťování ovzduší. Samostatnou právní úpravou byla ošetřena ochrana ozonové vrstvy a klimatického systému Země, oblasti pojednávající o regulaci používání vybraných fluorovaných skleníkových plynů a aplikací, které tyto látky obsahují. Vzhledem k tomu, že k uvedeným změnám došlo ve druhé polovině roku 2012, byla činnost inspekce v jednotlivých obdobích vykazována v různých strukturách. V této zprávě jsme se snažili výsledky činnosti uvést jednotně, pokud to bylo možné, a to podle nového systému založeného novou právní úpravou.

V roce 2012 bylo inspektory ochrany ovzduší provedeno celkem 5008 kontrol dodržování podmínek ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země. Z tohoto počtu provedených kontrol bylo 49,3% (2470) kontrol plánovaných a 50,7 % (2538) kontrol neplánovaných. Na vlastní ochranu ovzduší bylo zaměřeno 4276 kontrol. Zbývající část kontrol byla věnována dodržování podmínek provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého (102 kontrol), dodržování podmínek při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny (484 kontrol), výkonu činnosti autorizovaných osob (97 kontrol) a zbytek prošetření činností s vlivem na ovzduší, které nelze zařadit do žádné z uvedených skupin (49 kontrol). Kromě uvedených kontrol se inspektory ochrany ovzduší zúčastnili společně s inspektory ostatních technických složek inspekce 222 kontrol zdrojů s integrovaným povolením a podíleli se na 14 společných řízeních, ve kterých za porušení podmínek ochrany ovzduší byly provozovatelům zařízení s integrovaným povolením uloženy pokuty ve výši 1 254 000 Kč.

Výsledkem kontrol bylo 335 sankčních správních řízení vedených za porušení povinností, ze kterých 298 nabylo právní moci již v roce 2012, a dále pak 21 správních řízení s uložením opatření ke zjednání nápravy a 4 řízení o nařízení zastavení provozu. V roce 2012 nabylo právní moci celkem 332 rozhodnutí o uložení pokut (301 z řízení zahájených v roce 2012 a 31 z řízení zahájených v roce předcházejícím) v celkové výši 13 920 500 Kč. Z uvedeného počtu pravomocných rozhodnutí bylo 249 rozhodnutí o deliktech z oblasti ochrany ovzduší a 83 rozhodnutí o deliktech z oblasti ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší – kontrola dodržování emisních limitů, emisních stropů a specifických výrobních emisí – byla v 86 případech v rámci 12 kontrol u provozovatelů 9 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší doprovázena měřením emisí znečišťujících látek vlastní měřicí technikou. V jednom případě bylo prokázáno překročení emisního limitu.

Na základě žádostí provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší bylo inspektory ochrany ovzduší podle původní právní úpravy, zákona č. 86/2002 Sb., vydáno celkem 79 rozhodnutí, z čehož 63 rozhodnutí pojednávalo o vymezení stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a jejich zařazení do příslušných kategorií, 15 rozhodnutí o schválení regulačních řádů provozoven vyjmenovaných v ústředním regulačním řádu i krajských a místních regulačních řádech a 1 rozhodnutí o stanovení emisních limitů pro případ společného spalování více druhů paliv.

V roce 2012 bylo inspektory složky ochrany ovzduší jako dotčeného správního orgánu ochrany ovzduší v řízení o vydání povolení podle zákonů o ochraně ovzduší, vedených krajskými úřady, vydáno celkem 2958 vyjádření. Kromě uvedených vyjádření bylo ve sledovaném období na základě žádostí ostatních orgánů ochrany ovzduší, úřadů projednávajících problematiku ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země i občanů vydáno celkem 1330 dalších stanovisek a vyjádření.

Nejzávažnějšími delikty prokázanými v roce 2012 bylo překročení emisních limitů, měrných výrobních emisí a nedodržení technických podmínek provozu zdrojů

s přímým vlivem na úroveň znečišťování ovzduší. Dalšími delikty bylo nezjišťování úrovně znečišťování ovzduší (neměření emisí), provozování zdroje nebo změna zdroje bez povolení, nesplnění opatření, neposkytnutí údajů inspekci, nevedení provozní evidence nebo nezpracování a nepředání souhrnné provozní evidence, porušení povinností při nakládání s těkavými organickými látkami, porušení nařízení a zákazů při zacházení s regulovanými látkami a porušení nařízení při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny.

V roce 2012 bylo ve 30 případech provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší prokázáno překročení emisních limitů, specifických výrobních emisí a emisních stropů, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 1 420 000 Kč. Dalšími delikty bylo porušení podmínek povolení včetně porušení podmínek provozních řádů a zásad správné zemědělské praxe (35 případů, pokuty v celkové výši 3 111 000 Kč), nezjišťování úrovně znečišťování ovzduší – neměření emisí – (50 případů, pokuty v celkové výši 1 215 000 Kč), provozování zdroje nebo změna zdroje bez povolení (67 případů, pokuty v celkové výši 3 680 000 Kč), nesplnění opatření k nápravě (3 případy, pokuty v celkové výši 290 000 Kč), neposkytnutí údajů nebo nepředložení protokolů o měření inspekci (4 případy, pokuty v celkové výši 130 000 Kč), nevedení provozní evidence nebo nezpracování a nepředání souhrnné provozní evidence (78 případů, pokuty v celkové výši 722 500 Kč), porušení povinností při nakládání s těkavými organickými látkami (3 případy, pokuty v celkové výši 90 000 Kč), spalování odpadu nebo nepovolených paliv ve stacionárních spalovacích zařízeních (3 případy, pokuty v celkové výši 150 000 Kč) porušení nařízení a zákazů při zacházení

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

s regulovanými látkami (46 případů, pokuty v celkové výši 1 018 000 Kč) a porušení nařízení při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny (88 případů, pokuty v celkové výši 1 876 000 Kč). V 10 případech bylo osobám provádějícím servis, údržbu a kontroly těsnosti instalací s obsahem regulovaných látek nebo fluorovaných skleníkových plynů prokázáno, že tyto činnosti vykonávaly bez platného certifikátu Ministerstva životního prostředí. Za tyto delikty jim byly uloženy pokuty v celkové výši 180 000 Kč. Kontrolováno bylo též plnění ohlašovacích povinností osob zacházejících s regulovanými látkami nebo fluorovanými skleníkovými plyny prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností. Ve 3 případech bylo u osob zacházejících s regulovanými látkami zjištěno porušení této povinnosti a byly jim uloženy pokuty v celkové výši 33 000 Kč. V jednom případě bylo zjištěno vykonávání činnosti, na kterou bylo podle zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší vyžadována autorizace MŽP, bez autorizace a za tento delikt byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč.

V 1 případě bylo z důvodu provozování zdroje bez povolení a ve 3 případech za neplnění opatření ke zjednáání nápravy – nebyla realizována technická opatření vedoucí ke snížení emisí – přistoupeno k zastavení provozu těchto zdrojů.

Na základě žádostí provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší bylo inspektory ochrany ovzduší podle původní právní úpravy, zákona č. 86/2002 Sb., vydáno celkem 79 rozhodnutí, z čehož 63 rozhodnutí pojednávalo o vymezení stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a jejich zařazení do příslušných kategorií, 15 rozhodnutí o schválení regulačních řádů

provozoven vyjmenovaných v ústředním regulačním řádu i krajských a místních regulačních řádech a 1 rozhodnutí o stanovení emisních limitů pro případ společného spalování více druhů paliv.

Rozhodnutími České inspekce životního prostředí podle zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší bylo v 63 případech vymezeno celkem 350 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a provedeno jejich zařazení do příslušných kategorií – 16 zdrojů do kategorie zdrojů velkých, 40 zdrojů do kategorie zdrojů středních a 294 zdrojů do kategorie zdrojů malých. Podle nového zákona o ochraně ovzduší, zákona č. 201/2012 Sb., Česká inspekce životního prostředí již o vymezení stacionárních zdrojů a jejich zařazování podle míry vlivu na ovzduší nerozhoduje.

V roce 2012 pokračoval a změnou právní úpravy ochrany ovzduší i skončil proces schvalování regulačních řádů provozovatelů zdrojů zařazených ústředním, krajskými i místními regulačními řády do systému regulace provozu za smogové situace Českou inspekcí životního prostředí. Dotčenými oblastními inspektoráty České inspekce životního prostředí – oblastním inspektorátem v Praze, Ústí nad Labem a v Ostravě – bylo schváleno celkem 15 regulačních řádů provozoven. V těchto regulačních řádech byla schválena provozovateli zdrojů těchto provozoven navržená opatření na zdrojích, která v případě vyhlášení signálu regulace představují efektivní snížení emisí těch znečišťujících látek, pro které je regulace vyhlášována. Novým zákonem o ochraně ovzduší, zákonem č. 201/2012 Sb., byl změněn systém schvalování podmínek provozu zdrojů pro období smogu i kritéria pro vyhlášení smogových situací.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

V období zhoršených rozptylových podmínek po vyhlášení signálu regulace bylo inspektory oblastních inspektorátů Ostrava a Hradec Králové provedeno 30 kontrol dodržování povinností vyplývajících ze schválených regulačních řádů. Kontroly ve všech případech potvrdily provoz v souladu s regulačními řády.

Výsledkem řízení o stanovení emisních limitů pro případ spalování více druhů paliv bylo 1 rozhodnutí, kterým byl stanoven emisní limit oxidu uhelnatého velkého stacionárnímu zdroji znečišťování, ve kterém jsou spalována pevná paliva. Jednalo o společné spalování nekontaminované dřevní hmoty (biomasy) společně s dřevní hmotou s obsahem syntetických pojiv v hmotnostním poměru 95 % : 5 %.

Odděleními ochrany ovzduší oblastních inspektorátů i odborem ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí byly pro potřeby vedení informačního systému kvality ovzduší, jehož součástí je i registr zdrojů a znečišťování ovzduší, shromážděny a za účelem ověření identifikace ohlašovatelů i provozoven zkontrolovány souhrnné provozní evidence zvláště velkých a velkých zdrojů. Detailní ověřování úplnosti a správnosti údajů nebylo prováděno ve všech případech, ale pouze jako součást kontrol v místech provozu zdrojů nebo po upozornění zpracovatelem a osobou pověřenou vedením databáze, Českým hydro-meteorologickým ústavem.

V roce 2012 bylo inspektory složky ochrany ovzduší jako dotčeného správního orgánu ochrany ovzduší v řízení o vydání povolení podle zákona č. 86/2002 Sb. ke stavbám zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, jejich změnám

a uvádění do provozu, a dále pak k povolení provozu podle zákona č. 201/2012 Sb., vedených krajskými úřady, vydáno celkem 2958 vyjádření. Kromě uvedených vyjádření bylo ve sledovaném období na základě žádostí ostatních orgánů ochrany ovzduší, úřadů jednávajících problematiku ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země i občanů vydáno celkem 1330 dalších stanovisek a vyjádření.

V rámci spolupráce České inspekce životního prostředí a Ministerstva životního prostředí byly pro potřeby odboru ochrany ovzduší ministerstva poskytnuty podklady ke zprávě o plnění podmínek řešení nevhodné situace z hlediska životního prostředí v Moravskoslezském kraji, byl připomínkován návrh metodického pokynu ke stanovení roční hmotnostní bilance tekavých organických látek a byl zpracován přehled všech Českou inspekcí životního prostředí schválených regulačních řádů zdrojů zařazených do ústředního, krajských i místních regulačních řádů. Vybraní pracovníci České inspekce životního prostředí se podíleli na přípravě odborného vzdělávání úředníků pro výkon státní správy ochrany ovzduší v České republice, které odbor ochrany ovzduší Ministerstva životního prostředí organizuje. Pro potřeby udělování autorizace Ministerstvem životního prostředí k měření emisí znečišťujících látek byly u uchazečů o autorizaci inspekcí prováděno mezilaboratorní porovnání zkoušek analyzátorů.

Počet řešených podnětů se v roce 2012 pohyboval na průměru z předcházejících let a dosáhl počtu 313 (v roce 2011 bylo řešeno 300 podnětů, v roce 2010 391 podnětů). V podnětech bylo upozorňováno především na znečišťování ovzduší provozů stacionárních zdrojů, v menší míře pak na nedostatky při zacházení s chladi-

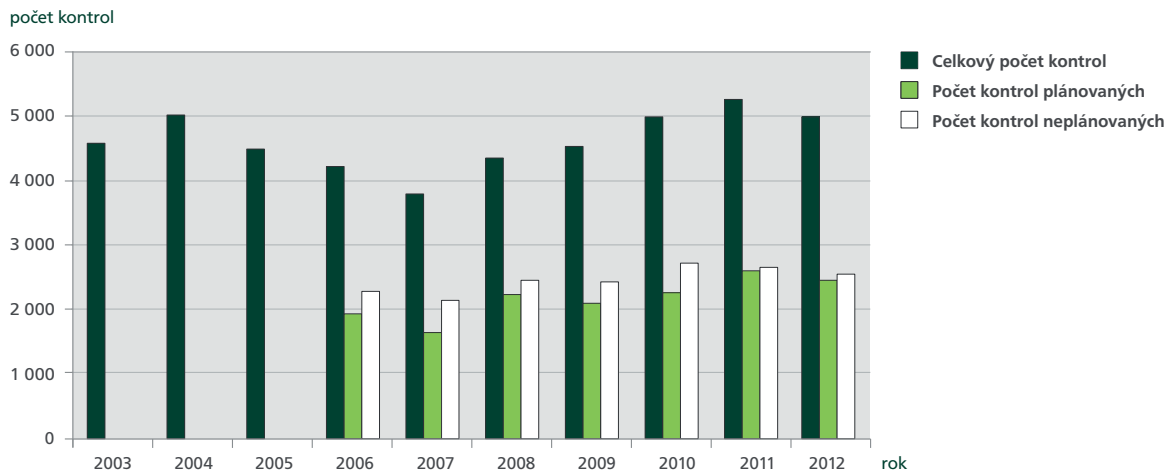
05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

vy. Při rozdělení podnětů podle původního členění stacionárních zdrojů byly v 7 případech podány podněty na provozovatele zdrojů zvláště velkých, 96 zdrojů velkých, 133 zdrojů středních, 54 zdrojů malých. Dále bylo přijato 5 podnětů upozorňujících na činnosti spojené s nakládáním s chladivou a 18 podnětů na činnosti, které nebylo možné považovat za zdroje znečišťování ovzduší podle zákona o ochraně ovzduší. V roce 2012 vzrostl počet podnětů na činnosti spojené se zpracováním dřeva a spalování dřeva v kotlích na pevná paliva. Každoročně se opakujícím předmětem podnětů na provoz malých stacionárních zdrojů znečišťování je upozorňování na neúnosné obtěžování kouřem a zápachem, zejména pak z malých spalovacích zdrojů znečišťování ovzduší provozovaných za účelem vytápění rodinných domků a obtěžování zápachem ze

skládek a z chovů hospodářských zvířat. Další skupinou podnětů byly podněty na zdroje užívající těkavé organické látky – lakovny, a to včetně lakoven práškových. Při kontrolách provozu zdrojů, na které bylo v podaných podnětech upozorněno, byl ve 38 případech shledán důvod pro zahájení správního řízení za porušení povinnosti, která stav uvedený v podnětu způsobila.

Počet poskytnutých informací v roce 2012 svým počtem setrval přibližně na úrovni předcházejících let a stále se jejich počet pohybuje v rozmezí 50–100. Tak jako v roce předcházejícím, byl rozsah údajů v některých poskytnutých informacích obsáhlý, například poskytnutí kopií všech rozhodnutí o pokutách. Vyřízeno bylo celkem 65 žádostí o poskytnutí informace.

Počty kontrol v letech 2003–2012

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

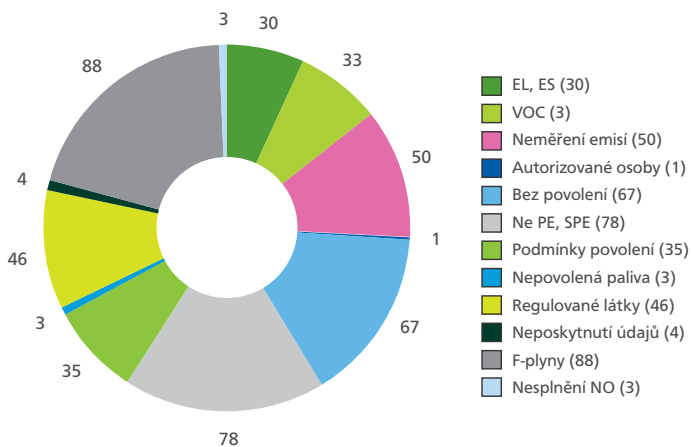
KONTROLY DODRŽOVÁNÍ EMISNÍCH LIMITŮ, EMISNÍCH STROPŮ, PLÁNŮ SNÍŽENÍ EMISÍ, DODRŽOVÁNÍ PODMÍNEK POVOLENÍ A PODMÍNEK PROVOZNÍCH ŘÁDŮ, REGULAČNÍCH ŘÁDŮ A PLNĚNÍ OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ

Nejzávažnějšími delikty prokázanými v roce 2012 bylo překročení emisních limitů, měrných výrobních emisí a plánů snížení emisí s nástrojem prosazování – emisními stropy. Těchto deliktů bylo provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší prokázáno 30 a byly za ně uloženy pokuty v celkové výši 1 420 000 Kč. Dodržování emisních limitů, emisních stropů a plánů snížení emisí bylo kontrolováno jak v místě provozu zdrojů při kontrolách, tak z údajů získaných z protokolů o měření emisí vypracovaných autorizovanými osobami nebo Českou inspekcí životního prostředí.

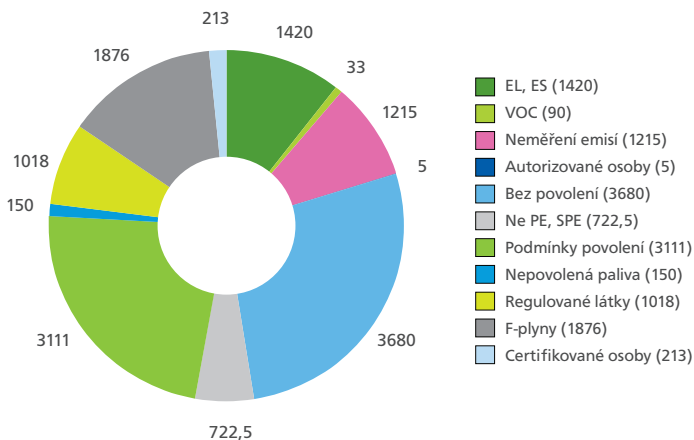
V souvislosti se zjištěnými skutečnostmi bylo vydáno 5 rozhodnutí s opatřeními k nápravě (dodržení emisního limitu) a ve 3 případech byla nařízena zastavení provozu z důvodu nezjednání nápravy vedoucí ke snížení emisí znečišťujících látek a v jednom případě za provozování zdroje bez povolení. Ve všech 4 případech se jednalo o stacionární zdroje kategorie zdrojů středních – 3 kotleny na pevná paliva, 1 provoz na zpracování dřeva.

Emisní limity byly nejčastěji překročeny u těkavých organických látek (emisní limity fugitivních emisí u lakoven), oxidů dusíku, oxidu uhelnatého, tuhých znečišťujících látek a oxidu siřičitého. Zatímco emisní limity tuhých znečišťujících látek, oxidu uhelnatého a oxidu siřičitého byly překračovány u spalovacích

Počty projednaných deliktů v roce 2012

Pokuty uložené v roce 2012 dle deliktů

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

zařízení spalujících pevná paliva, oxidy dusíku a oxid uhelnatý u spalovacích zařízení spalujících zemní plyn. V jednom případě byl překročen emisní limit sloučenin halogenů (Cl). Ze zdrojů znečišťování ovzduší se jednalo o zdroje energetické spalovací, nanášení nátěrůvých hmot, výrobu a zpracování kovů a v jednom případě i o spalovnu nebezpečného odpadu.

Emisní stropy stanovené stávajícím zvláště velkým spalovacím zdrojem pro tuhé znečišťující látky, oxid siřičitý a oxidy dusíku nebyly na úrovni celorepublikové za rok 2011, který byl kontrolován v roce 2012, vyčerpány. Provozovatelé ve velké míře využívali možnosti plnění společného emisního stropu. Přesto byly zjištěny 2 případy jejich překročení, které byly sankcemi postiženy v roce 2012 – překročení emisních stropů tuhých znečišťujících látek, oxidu siřičitého a oxidů dusíku u kotlů spalujících těžký topný olej provozovaných společností Moravskoslezské cukrovary, a. s., Hrušovany nad Jevišovkou v roce 2010 a překročení emisního stropu tuhých znečišťujících látek z energetiky společnosti Mondi Štětí v roce 2011.

Z ostatních podstatných povinností bylo při uvedených kontrolách kontrolováno provozování zdrojů na základě a v souladu s vydanými povoleními orgánu ochrany ovzduší. V 67 případech bylo zjištěno, že provozovatelé zdrojů provozují zdroj bez příslušného povolení orgánu ochrany ovzduší a jejich provozovatelům byly uloženy pokuty v celkové výši 3 680 000 Kč. Dalšími delikty bylo nezjišťování úrovně znečišťování ovzduší – neměření emisí – (50 případů, pokuty v celkové výši 1 215 000 Kč), porušení podmínek uvedených v povolení vydaných k provozování zdroje včetně podmínek provozních řádů a plánů správné zemědělské praxe

(35 případů, pokuty v celkové výši 3 111 000 Kč), nesplnění opatření k nápravě (3 případy, pokuty v celkové výši 290 000 Kč), neposkytnutí údajů a protokolů o měření emisí inspekci (4 případy, pokuty v celkové výši 130 000 Kč) porušení povinností při nakládání s těkavými organickými látkami (3 případy, pokuty v celkové výši 90 000 Kč), spalování odpadů nebo nepovolených paliv v energetických spalovacích zařízeních (3 případy, pokuty v celkové výši 150 000 Kč).

V období zhoršených rozptylových podmínek po vyhlášení signálu regulace bylo inspektory oblastních inspektorátů provedeno 30 kontrol dodržování povinností vyplývajících ze schválených regulačních řádů. Kontroly ve všech případech potvrdily provoz v souladu s regulačními řády.

KONTROLA VEDENÍ PROVOZNÍ EVIDENCE A OHLAŠOVÁNÍ ÚDAJŮ SOUHRNNÉ PROVOZNÍ EVIDENCE

Odděleními ochrany ovzduší oblastních inspektorátů i odborem ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí byly pro potřeby vedení informačního systému kvality ovzduší, jehož součástí je i registr zdrojů a znečišťování ovzduší, shromážděny a za účelem ověření identifikace ohlašovatelů i provozoven zkontrolovány souhrnné provozní evidence zvláště velkých a velkých zdrojů. Detailní ověřování úplnosti a správnosti údajů nebylo prováděno ve všech případech, ale zejména jako součást kontrol v místech provozu zdrojů nebo po upozornění zpracovatelem a osobou pověřenou vedením databáze, Českým hydrometeorologickým ústavem. Celkem bylo kontrolováno vedení provozní evidence a ohlašování

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

údajů souhrnné provozní evidence v 4370 případech. Výsledkem bylo zjištění porušení některé z evidenčních nebo ohlašovacích povinností v 78 případech a provozovatelům zdrojů byly uloženy pokuty v celkové výši 772 500 Kč.

ROZHODOVÁNÍ O VYMEZOVÁNÍ STACIONÁRNÍCH ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ A O JEJICH ZAŘAZOVÁNÍ DO PŘÍSLUŠNÝCH KATEGORIÍ A ROZHODOVÁNÍ O EMISNÍCH LIMITECH V PŘÍPÁDECH SPALOVÁNÍ VÍCE DRUHŮ PALIV

Rozhodnutími České inspekce životního prostředí podle zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší bylo v 63 případech vymezeno celkem 350 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a provedeno jejich zařazení do příslušných kategorií – 16 zdrojů do kategorie zdrojů velkých, 40 zdrojů do kategorie zdrojů středních a 294 zdrojů do kategorie zdrojů malých.

Výsledkem řízení o stanovení emisních limitů pro případ spalování více druhů paliv bylo 1 rozhodnutí, kterým byl stanoven emisní limit oxidu uhelnatého velkému stacionárnímu zdroji znečišťování, ve kterém jsou spalována pevná paliva. Jednalo o společné spalování nekontaminované dřevní hmoty (biomasy) společně s dřevní hmotou s obsahem syntetických pojiv v hmotnostním poměru 95%:5%. V těch případech, ve kterých byly projednávány záměry na společné spalování základních paliv s palivy vyrobenými z odpadů v zařízeních pod působností zákona o integrované prevenci, vydávala Česká inspekce životního prostředí pro potřeby krajských úřadů pouze vyjádření.

Podle nového zákona o ochraně ovzduší, zákona č. 201/2012 Sb., Česká inspekce životního prostředí již o vymezování stacionárních zdrojů a jejich zařazování podle míry vlivu na ovzduší, jakož i o emisních limitech pro případy spalování více druhů paliv, nerozhoduje.

SCHVALOVÁNÍ REGULAČNÍCH ŘÁDŮ, KONTROLA DODRŽOVÁNÍ PODMÍNEK PO VYHLÁŠENÍ SIGNÁLU „REGULACE“ A „SMOGOVÁ SITUACE“

V roce 2012 pokračoval a změnou právní úpravy ochrany ovzduší i skončil proces schvalování regulačních řádů provozovatelů zdrojů zařazených ústředním, krajskými i místními regulačními řády do systému regulace provozu za smogové situace Českou inspekcí životního prostředí. Dotčenými oblastními inspektoráty České inspekce životního prostředí – oblastním inspektorátem v Praze, Ústí nad Labem a v Ostravě – bylo schváleno celkem 15 regulačních řádů provozoven. V těchto regulačních řádech byla schválena provozovateli zdrojů těchto provozoven navržená opatření na zdrojích, která v případě vyhlášení signálu regulace představují efektivní snížení emisí těch znečišťujících látek, pro které je regulace vyhlášována. Novým zákonem o ochraně ovzduší, zákonem č. 201/2012 Sb., byl změněn systém schvalování podmínek provozu zdrojů pro období smogu i kritéria pro vyhlásování smogových situací.

Ve sledovaném období, v roce 2012, byly pro období se zhoršenými rozptylovými podmínkami doprovázenými vysokými koncentracemi znečišťujících látek ve volném ovzduší vyhlášovány pro zdroje zahrnuté v ústředním regulačním řádu jak signály „upozornění“ a „regulace“ podle původní právní úpravy, tak signál „smogová situace“ podle nové právní úpravy, a to pro oblasti

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Středočeského kraje, Pardubického kraje, Ústeckého kraje, Moravskoslezského kraje – oblasti Třinecko a Ostravsko-Karvinsko. Kromě toho byly vyhlášovány signály na základě regulačních řádů nižších úrovní pro zdroje ve městech Třinec, Frýdek-Místek, Ostrava a Praha. Nejdéle trvající období doprovázená vyhlášením signálů „regulace“ a „smogová situace“ trvala v Moravskoslezském kraji, oblastech Třinecko a Ostravsko-Karvinsko. Pro oblast Ostravska-Karvinska byl signál „regulace“ vyhlášen po dobu 20 dní a „smogová situace“ po dobu 12 dní, navíc ještě signál „upozornění“ po dobu 9 dní. Pro oblast Třinecka byl signál „regulace“ vyhlášen po dobu 18 dní a „smogová situace“ po dobu 2 dní, navíc ještě signál „upozornění“ po dobu 3 dní. Regulace zdrojů na základě regulačních řádů nižších úrovní se z větší části překrývaly s obdobími regulací zdrojů podle ústředního regulačního řádu. Pro zdroje ve Středočeském kraji byl signál „regulace“ vyhlášen po dobu 3 dní a „smogová situace“ po dobu 1 dne, navíc ještě signál „upozornění“ po dobu 5 dní. Pro zdroje v Pardubickém kraji byl signál „regulace“ vyhlášen po dobu 1 dne a navíc ještě signál „upozornění“ po dobu 2 dní. Pro zdroje v Ústeckém kraji a v hlavním městě Praze byly vyhlášeny pouze signály „upozornění“ pro období v trvání několika dnů.

Při kontrolách dodržování podmínek uvedených v regulačních řádech nebylo inspektory České inspekce životního prostředí zjištěno porušení žádné z povinností v období regulace zdrojů a jejich provozovatelé podmínky regulačních řádů dodržovali. Inspektory České inspekce životního prostředí bylo u zdrojů, pro které byly vyhlášeny signály „regulace“ a „smogová situace“, provedeno celkem 30 kontrol.

KONTROLA VÝKONU ČINNOSTI OSOB S AUTORIZACÍ K MĚŘENÍ EMISÍ, IMISÍ, VYDÁVÁNÍ ODBORNÝCH POSUDKŮ, VÝPOČTU ROZPTYLOVÝCH STUDIÍ, DOHLEDU NAD PROVOZEM SPALOVEN A OVĚŘOVÁNÍ VÝKAZŮ O EMISÍCH OXIDU UHLÍČITÉHO

V roce 2012 bylo kontrolováno celkem 97 osob vykonávajících činnosti, na které je zákonem o ochraně ovzduší vyžadována autorizace Ministerstvem životního prostředí. Nedostatky, které vedly ke správnému řízení, byly zjištěny u jediné osoby – vykonávání činnosti bez autorizace – za které byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč. Na zjištěné drobné nedostatky, které se vyskytly v protokolech o měření emisí a v odborných posudcích a nevedly ke správnému řízení, bylo upozorněno Ministerstvo životního prostředí k využití při posuzování žadatelů o prodloužení autorizace. V ostatních oblastech autorizovaných činností nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Výkon činnosti těchto osob byl kontrolován jak při praktické činnosti (měření emisí), tak posuzováním vypracovaných dokumentů (protokoly o měření emisí, odborné posudky, rozptylové studie, ověřování výkazu oxidu uhličitého).

Rozsáhlá kontrola provádění autorizovaných měření emisí byla Českou inspekcí životního prostředí provedena u společnosti Technické služby ochrany ovzduší Praha a. s., a to dlouhodobým paralelním měřením plyných znečišťujících látek ve spalinách z provozu elektrárny Tisová společnosti ČEZ, a. s. Při souběžném měření emisí byla zjištěna uspokojivá shoda výsledků měření.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

AKTUALIZACE ÚDAJŮ O SPALOVNÁCH ODPADŮ A SPOLUSPALOVACÍCH ZAŘÍZENÍCH

V pravidelných měsíčních intervalech byly Českému hydrometeorologickému ústavu předávány aktuální údaje o provozovaných spalovnách a spoluspalovacích zařízeních, který z pověření Ministerstva životního prostředí vede veřejně přístupný registr těchto zdrojů znečišťování ovzduší. V roce 2012 byly podávány zprávy o 3 spalovnách komunálního odpadu, 31 spalovnách nebezpečného odpadu a o 6 spoluspalovacích zařízeních. S provozovatelem jedné spalovny nebezpečného odpadu bylo vedeno správní řízení za mírné překročení emisního limitu těkavých anorganických sloučenin chloru a provozovatelé tohoto zařízení byla pravomocně uložena pokuta ve výši 60 000 Kč. Jiné porušení podmínek provozu nebylo u spaloven odpadů a spoluspalovacích zařízení zjištěno.

KONTROLY DODRŽOVÁNÍ PODMÍNEK PŘI ZACHÁZENÍ S REGULOVANÝMI LÁTKAMI, FLUOROVANÝMI SKLENÍKOVÝMI PLYNY A S VÝROBKÝ, KTERÉ TYTO LÁTKY OBSAHUJÍ

V rámci složkových úkolů stanovených pro oblast ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země byly kontrolovány veškeré povinnosti, které jsou osoby zacházející s regulovanými látkami i s vybranými fluorovanými skleníkovými plyny povinny plnit. Tyto úkoly byly kontrolovány souběžně, a to z důvodu společného užívání regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů ke stejným nebo podobným účelům v aplikacích s obsahem chladiv vyšším než 3 kg. Inspektory České inspekce životního prostředí bylo provedeno celkem 484 kontrol, při kterých bylo zjištěno jak porušení nařízení a zákazů

při zacházení s regulovanými látkami (46 případů, pokuty v celkové výši 1 018 000 Kč), tak porušení nařízení při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny (88 případů, pokuty v celkové výši 1 876 000 Kč). V 10 případech bylo osobám provádějícím servis, údržbu a kontroly těsnosti instalací s obsahem regulovaných látek nebo fluorovaných skleníkových plynů prokázáno, že tyto činnosti vykonávaly bez platného certifikátu Ministerstva životního prostředí. Za tyto delikty jim byly uloženy pokuty v celkové výši 180 000 Kč.

Nejčastěji se vyskytujícími delikty bylo nezajištění kontroly těsnosti zařízení a aplikací, neodstraňování netěsností chladicích systémů, provádění kontroly těsnosti, údržby a servisu bez platného certifikátu, absence systému detekce úniku chladiv, neověřování funkce systému detekce úniku chladiv, nepředání zakázaných regulovaných látek ke zneškodnění a nevedení evidence aplikací a evidenčních knih zařízení.

Ve 3 případech bylo u osob zacházejících s regulovanými látkami zjištěno porušení povinnosti podávat hlášení o zacházení s těmito látkami prostřednictvím integrovaného systému ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a byly jim uloženy pokuty v celkové výši 33 000 Kč.

KONTROLA DODRŽOVÁNÍ POVINNOSTÍ PROVOZOVATELŮ ZAŘÍZENÍ ZAŘAZENÝCH DO SYSTÉMU OBCHODOVÁNÍ S POVOLENKAMI NA EMISE OXIDU UHLÍČITÉHO

Při 102 provedených kontrolách dodržování podmínek stacionárních zařízení i letadel zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

nebylo v roce 2012 zjištěno žádné porušení povinností. Kontrolovaná zařízení byla provozována s povolením Ministerstva životního prostředí, letadla se schváleným plánem zjišťování a vykazování emisí oxidu uhličitého i tunokilometrů. Jejich provozovatelé oznamují změny zařízení, monitorují, prostřednictvím autorizovaných osob ověřují a ohlašují emise oxidu uhličitého. Z evidovaných provozovatelů obchodní letecké dopravy byl kontrolován provozovatel nejvyššího počtu letadel, společnost ČSA, a. s.

KONTROLY DODRŽOVÁNÍ POVINNOSTÍ PROVOZOVATELŮ STACIONÁRNÍCH ZAŘÍZENÍ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ MĚŘICÍ A ANALYTICKOU TECHNIKOU ČESKÉ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší – kontrola dodržování emisních limitů, emisních stropů a specifických výrobních emisí i osob s autorizací Ministerstva životního prostředí k měření emisí – byla v 86 případech v rámci 12 kontrol u provozovatelů 9 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší doprovázena měřením emisí znečišťujících látek vlastní měřicí technikou. Kontrolovány byly provozy energetických spalovacích zařízení spalujících pevná paliva, výroba cementářského slínku v rotační peci otápěné palivem vyrobeným z odpadu, zdrojů emitujících organické látky (laminování, lakovny) a provozy výroby a zpracování kovů. V jednom případě, při výrobě a odlévání šedé litiny v kupolové peci, bylo prokázáno překročení emisního limitu oxidu uhelnatého.

Rozsáhlé měření emisí bylo Českou inspekcí životního prostředí provedeno při spalovacích zkouškách spalo-

vání paliv vyrobených z odpadů společně s uhlím ve fluidních kotlích elektrárny Tisová společnosti ČEZ, a. s.

Měřením inspekci byly kontrolovány i emise tuhých znečišťujících látek, chlorovodíku a fluorovodíku při spalování paliva-odpadu GEOBAL 4 v rotační cementářské peci v cementárně společnosti Lafarge Cement a. s. v Čížkovicích. Vzorky emisí tuhých znečišťujících látek, odebrané ze spalin při spoluspalování paliv společně s GEOBALEM 4, byly se souhlasem provozovatele zdroje poskytnuty Státnímu zdravotnímu ústavu k dalším analýzám.

Na základě informace Českého hydrometeorologického ústavu o měřených koncentracích oxidu siřičitého na stanici AIM Lom s upozorněním, že zvýšené koncentrace této znečišťující látky převyšující hodnotu zvláštního imisního limitu $250 \mu\text{g}/\text{m}^3$ byly pozorovány za meteorologických podmínek se směrem větru od skládky CELIO a. s. v místě Litvínov-Záluží, na které se nachází palivo GEOBAL 4 přivážené z Ostravy, provedla Česká inspekce životního prostředí vlastní analytickou technikou posouzení možnosti emisí sloučenin síry ze skládky uvedeného materiálu. Při tomto posuzování se Česká inspekce životního prostředí zaměřila na zkoušku pH vodného výluhu a emise ovzduší znečišťujících látek z poskytnutého vzorku metodou Fourier Transform infračervené spektroskopie (FTIR), a to jak vlastního oxidu siřičitého, tak jeho případných prekurzorů (například sulfidů, sulfonů, sulfoxidů). Hodnota pH vodného výluhu prokázala, že palivo GEOBAL 4 je poměrně silně bázeickým materiálem, a proto přímé emise oxidu siřičitého při jeho skladování byly vyloučeny. V absorpčním infračerveném spektru nebyly identifikovány absorpční pásy charakteristické pro oxid siřičitý

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

ani žádné organické látky. Vzorek vykazoval čichový vjem charakteru petroleje. Palivo GEOBAL 4 při normální teplotě sice vykazovalo charakteristický zápach, jehož nositelem jsou blíže neidentifikované a bezesporu organické látky, ale nevyskytovaly se v koncentracích, které by mohly mít vliv na kvalitu ovzduší v místě provozu AIM Lom.

VYBÍRÁNÍ POKUT ULOŽENÝCH ČESKOU INSPEKČÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A JEJICH VYMÁHÁNÍ V ROCE 2012

Pokuty uložené inspektory ochrany ovzduší za delikty v ochraně ovzduší a ochraně klimatického systému Země, oblasti obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, integrované prevence, jsou vybírány a vymáhány příslušnými celními úřady.

Pokuty uložené za delikty v ochraně ozonové vrstvy („regulované látky“) a klimatického systému Země, oblasti pojednávající o zacházení i používání fluorovaných skleníkových plynů („F-plyny“), jsou vybírány i vymáhány Českou inspekcí životního prostředí. V roce 2012 byly osobám zacházejícím nebo používajícím regulované látky a F-plyny pravomocně uloženy pokuty v celkové výši 3 107 000 Kč. Z toho bylo povinnými

osobami řádně ve lhůtách stanovených v rozhodnutí zapláceno 2 656 000 Kč (85,5%). Z dosud nezaplacené částky 451 000 Kč je již 382 000 Kč vymáháno.

VÝSLEDKY PROJEDNÁVÁNÍ ODVOLÁNÍ PROTI ROZHODNUTÍM ČESKÉ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ O POKUTÁCH ZA SPRÁVNÍ DELIKTY

Do 332 řízení, projednávaných v roce 2012, byla v 53 případech podána účastníky řízení odvolání. Odvolacím orgánem, Ministerstvem životního prostředí, bylo v 39 případech odvolání zcela zamítnuto a výše pokut byla potvrzena. V 11 případech byly výše pokut sníženy,

oblast	Uloženo Kč	Zaplaceno Kč	Nezaplaceno Kč	Vymáháno Kč
ovzduší	10 808 500	*)	*)	*)
IPPC	1 254 000	*)	*)	*)
Obchodování s povolenkami	0	0	0	0
RL + FP	3 107 000	2 656 000	451 000	382 000
celkem	15 174 500	*)	*)	*)

*) aktuální údaje nejsou dostupné

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

ČIŽP	Potvrzené		Změněné – sníženo		Zrušené – vrácené		Zrušené – zastavené	
	zcela	částečně	zcela	částečně	zcela	částečně	zcela	částečně
Praha	3	1	–	1	–	–	1	–
ČB	2	–	1	1	–	–	–	1
Plzeň	2	–	1	–	–	–	–	–
UL	5	–	–	–	–	–	1	–
Liberec	1	–	–	–	–	–	–	–
HK	11	–	–	–	–	–	–	–
HB	2	–	1	–	–	–	–	–
Brno	5	–	4	1	–	1	–	–
Olomouc	5	–	3	–	–	–	–	–
Ostrava	2	–	1	–	–	–	–	–
ředitelství	1	–	–	–	–	–	–	–
celkem	39	1	11	3	–	1	2	1

a dále pak ve 3 případech byly sníženy pouze částky u některých deliktů částí výroků. 3 rozhodnutí byla zrušena, z toho 1 vráceno k novému projednání a ve 2 případech řízení zastavena.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

Železářny Veselí, a. s., provozovna Hrádek u Rokycan

Zjištěno porušení podmínek integrovaného povolení – odvádění znečišťujících látek od elektrických obloukových pecí nepovolenými cestami a nedodržení rozsahu měření emisí znečišťujících látek; provozovateli uložena pokuta ve výši 250 000 Kč, v odvolání potvrzena.

Sokolovská uhelná, právní nástupce, a. s., Sokolov

Zjištěno překročení emisního limitu oxidu siřičitého z provozu teplárny; provozovateli uložena pokuta 150 000 Kč, v odvolání potvrzena.

B. D. I. spol. s r.o., Uherský Brod

Zjištěno překročení emisního limitu fugitivních emisí organických látek z provozu lakovny; provozovateli uložena pokuta 150 000 Kč, v odvolání potvrzena.

PROMET FOUNDRY a. s., slévárna Vsetín

Za neplnění opatření k předcházení havarijním stavům, zejména za prokázané netěsnosti v provozu i vedení vzduchotechniky; uloženy dvě pokuty v celkové výši 300 000 Kč.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

OKK Koksovny, a. s., Ostrava Přívoz, Koksovna Svoboda

Za porušení podmínky povolení a provozního řádu, byl zdroj v části „Chemický provoz“ provozován bez funkčního zařízení sloužícího k omezování emisí organických látek do volného ovzduší; uložena pokuta ve výši 750 000 Kč, v odvolání potvrzena.

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

V oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy i klimatického systému Země se činnost složky ochrany ovzduší řídila plánem na rok 2012. V průběhu roku 2012 sice došlo k úplné změně právních předpisů z oblasti ochrany ovzduší, ozonové vrstvy i klimatického systému Země a vyskytovalo se i období bez klíčového prováděcího právního předpisu k zákonu o ochraně ovzduší, ale odpovědným přístupem inspektorů se podařilo toto období překlenout bez vlivu na výsledky kontrolní práce. Počet kontrol se v roce 2012 oproti letům předcházejícím významně nezměnil a zachován byl i poměr počtu plánovaných a neplánovaných kontrol. Za nejzávažnější delikty lze i v roce 2012 považovat překročení emisních limitů znečišťujících látek, měrných výrobních emisí a technických podmínek provozu zdrojů, které mají přímý vliv na emise znečišťujících látek do ovzduší. Z tohoto důvodu byla pozornost České inspekce životního prostředí věnována podmínkám provozu zdrojů a vlastní existenci povolení. Kontrolní působnost inspekce byla doprovázena vlastním měřením emisí znečišťujících látek s důrazem na sledování emisí při spalování paliv vyrobených z odpadů nebo spalování odpadů v zařízeních původně neurčených k termickému zpracování odpadů. V roce 2012 se v zimním období vyskytovaly zhoršené

rozptylové podmínky v krajích Moravskoslezském, Středočeském, Pardubickém a v menší míře Ústeckém. Regulace zdrojů byla vyhlášena pro první tři uvedené kraje. Všichni provozovatelé zdrojů zařazených do systému regulace plnili povinnosti podle schválených regulačních řádů. Značná pozornost byla věnována relativně novým oblastem, kontrolám dodržování podmínek při zacházení s regulovanými látkami a s fluorovanými skleníkovými plyny. Tomu také odpovídá počet prokázaných deliktů, který oproti roku předcházejícímu sice mírně poklesl, ale jejich počet byl stále vysoký.

5.2 OCHRANA VOD A PREVENCE ZÁVAŽNÝCH PRŮMYSLÝCH HAVÁRIÍ

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2012

Kontrolní činnost složky ochrany vod vycházela ze schváleného plánu kontrolní činnosti pro rok 2012 a byla zaměřena jako v předchozích letech především na nejvýznamnější zdroje znečištění životního prostředí.

Ve složce ochrany vod se kontrolou dodržování povinností daných zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a zákonem č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných průmyslových havárií zabývalo 85 inspektorů. V roce 2012 bylo provedeno 3 453 kontrol, z toho bylo 1 873 plánovaných a 1 584 neplánovaných. Ve sledovaném období nabylo právní moci 391 správních rozhodnutí o pokutě v celkové výši 15 996 938 Kč (z toho 34 rozhodnutí vydaných v roce 2011) a 76 správních rozhodnutí o opatření k nápravě závažného stavu (z toho 3 rozhodnutí vydaná v roce 2011). V roce 2012

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

bylo šetřeno 58 havárií na vodách a řešeno 412 podnětů, z nichž 45% bylo neoprávněných. Dále bylo zpracováno a vydáno 2 336 stanovisek pro poskytnutí dotací ze SFŽP ČR a ostatních vyjádření (např. pro jiné orgány státní správy). V rámci poplatkové agendy bylo v roce 2012 vydáno 2 082 rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 841 rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod. Inspektoři složky ochrany vod se rovněž podíleli na 264 kontrolách dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Ve spolupráci se složkou integrované prevence bylo zpracováno 1 193 stanovisek k dokumentaci EIA/SEA a 616 stanovisek k žádostem o vydání či změnu integrovaného povolení.

Tyto počty se zásadně neliší od předchozích let, ale přesto je patrný mírný nárůst celkového počtu kontrol a kontrol na inspektora, ačkoliv dochází současně ke zvyšování náročnosti vedených správních řízení. Podstatnou částí činnosti inspektorů nadále zůstává řešení podnětů u případů s malým a lokálním dopadem na životní prostředí. Jejich řešení je většinou časově a administrativně náročné a z hlediska ochrany životního prostředí málo významné.

Inspektoři v rámci své kontrolní činnosti aktivně spolupracují s vodoprávními úřady, s Policií ČR, Hasičským záchranným sborem ČR, podniky Povodí a s dalšími orgány státní správy. Významnou součástí je i mezinárodní spolupráce s orgány ochrany životního prostředí sousedních států a účast na jednáních v mezinárodních pracovních skupinách (Čistá Nisa, IMPEL) a komisích na ochranu hraničních vod (Mezinárodní komise na ochranu Odry, Mezinárodní komise na ochranu Labe, Dunajská komise).

Na mezinárodní úrovni rovněž pokračuje přeshraniční spolupráce v oblasti prevence závažných havárií (Úmluva UNECE).

PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

Prověрка nejvýznamnějších ČOV velikosti nad 10 000 EO
Prověрку nejvýznamnějších zdrojů znečišťování provádí ČIŽP každoročně. Kontroly jsou zaměřeny na dodržování povolení vodoprávních úřadů, na provozování ČOV v souladu s provozními řádů a na plnění směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod. Současně jsou sledovány bilance znečištění vypouštěného z významných ČOV.

V roce 2012 bylo zkontrolováno 219 ČOV, z toho bylo 190 ČOV komunálních a 29 ČOV průmyslových. Ze zkontrolovaných komunálních ČOV mělo 123 ČOV skutečnou kapacitu dle zatížení na přítoku větší než 10 000 EO.

Na všech ČOV sledovaných v roce 2012 bylo na základě bilančních údajů z roku 2011 vyčištěno celkem 752,7 mil. m³ odpadních vod. Účinnost čištění odpadních vod na zkontrolovaných ČOV byla 97,7% v ukazateli BSK₅, 94% v ukazateli CHSKCr, 72,1% v ukazateli N_{celk.} a 84,7% v ukazateli P_{celk.}.

Požadavky směrnice Rady č. 91/271/EHS většina významných zdrojů znečištění splňuje nebo jsou realizována opatření k jejich plnění. Z hlediska financování a plnění termínů realizace zůstává nejzávažnější situace u ÚČOV Praha. Z důvodu porušení zákonné povinnosti obce stanovené článkem II. bod 6) zákona č. 20/2004 Sb. vydala ČIŽP dne 12. 11. 2012

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

rozhodnutí o uložení nápravného opatření s termínem zajištění odkanalizování a čištění odpadních vod z hlavního města Prahy z ÚČOV Praha na úroveň stanovenou NV č. 61/2003 Sb. v platném znění vydaném podle § 38 odst. 5 vodního zákona. V tomto termínu by dle harmonogramu předloženého Magistrátem hl. m. Praha měla být dokončena výstavba Nové vodní linky, která by měla zajistit plnění limitu v problematickém ukazateli $N_{\text{celk.}}$ na úroveň požadovanou národní i evropskou legislativou. Rozhodnutí je pravomocné.

Významným případem je situace, která nastala v únoru 2012 na ČOV Dvůr Králové nad Labem. Došlo zde k přerušení čištění odpadních vod na ČOV Dvůr Králové nad Labem z důvodů vleklých sporů mezi vlastníky provozně souvisejících kanalizací, tj. mezi vlastníkem kanalizace, městem Dvůr Králové a vlastníkem ČOV, společností EVORADO IMPORT, a. s. Město Dvůr Králové nad Labem nehradilo provozovatelem požadovanou cenu za čištění a provozovatel zastavil čištění odpadních vod z důvodu nedostatku finančních prostředků. Jednalo se o první případ zastavení čištění odpadních vod pro město s 15 000 obyvateli v rámci celé republiky. Nečištěné odpadní vody začaly vytékat z odlehčovací komory na veřejné kanalizaci do řeky Labe. ČIŽP danou situaci řešila společně s vodoprávním úřadem. ČIŽP zahájila správní řízení s vlastníkem veřejné kanalizace (město Dvůr Králové) a zároveň i s provozovatelem veřejné kanalizace (VODOVODY A KANALIZACE Dvůr Králové n. L., spol. s r.o.) a uložila pokutu ve výši 300 000 Kč vlastníku kanalizace a zároveň provozovateli ve výši 100 000 Kč za vypouštění odpadní vody bez povolení vodoprávního úřadu. Vlastník i provozovatel veřejné kanalizace se proti rozhodnutí o pokutě odvolali. Nadřízený orgán obě rozhodnutí

zrušil a zastavil s tím, že vlastník ani provozovatel veřejné kanalizace není odpovědný za vypouštění odpadních vod z odlehčovací komory veřejné kanalizace. Naopak pokuty uložené Krajským úřadem Královéhradeckého kraje dle zákona o vodovodech a kanalizacích ve výši 250 000 Kč provozovateli ČOV a 150 000 Kč vlastníkově ČOV jsou pravomocné.

Na základě dlouhodobého sledování nejvýznamnějších zdrojů znečištění lze konstatovat, že v posledních letech nedochází k závažným porušením povinností daných vodním zákonem, emisní limity v povolení vodoprávních úřadů jsou překračovány jen výjimečně.

V roce 2012 bylo uloženo 5 pokut v celkové výši 140 000 Kč, jedno správní řízení bylo přerušeno. Odvolacím orgánem byla zrušena tři rozhodnutí o pokutě.

AGENDA POPLATKŮ ZA VYPOUŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD DO VOD POVRCHOVÝCH

V roce 2012 bylo vydáno 1 083 poplatkových výměrů za rok 2011 stanovujících poplatky v celkové výši 210,6 mil. Kč. Pro platbu záloh v roce 2013 bylo vydáno 980 zálohových výměrů v celkové výši 228,2 mil. Kč.

V průběhu roku probíhaly kontroly plnění poplatkových povinností, které provádějí kontrolní laboratoře a měřicí skupiny a které jsou financovány z prostředků SFŽP ČR. V roce 2012 provedly kontrolní laboratoře přibližně 1 300 odběrů a měřicí skupiny provedly přibližně 100 kontrolních měření objemu vypouštěných odpadních vod. Za překročení limitu „m“ (maximální nepřekročitelné koncentrace), které bylo zjištěno na

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

základě výsledků rozborů kontrolních laboratoří, uložila inspekce pokuty ve výši 275 000 Kč.

Dne 1. 6. 2012 nabyly účinnosti nové právní předpisy (vyhl. č. 123/2012 Sb. a nařízení vlády č. 143/2012 Sb.) v oblasti poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Vzhledem k tomu, že vstoupily v platnost bez přechodných ustanovení, došlo tím ke změně ve stanovení poplatku i v kontrole poplatkových povinností v průběhu účtovacího období. Tento problém se projevil ve vyúčtování poplatků za rok 2012.

ODBĚRY PODZEMNÍCH VOD

V roce 2012 bylo vydáno 4 459 poplatkových výměrů stanovujících poplatků za odběr podzemní vody za rok 2011 ve výši 728 mil. Kč. Pro platbu záloh je pro rok 2013 vydáno 4 463 zálohových výměrů ve výši 1,25 miliardy Kč. Dle novely vodního zákona č. 150/2010 Sb. v případě, kdy nedošlo ke změně rozhodných skutečností, zůstávají v platnosti zálohové výměry vydané v předchozích letech. V roce 2012 byly vydávány zálohové výměry pouze v případě změny povolení k odběru podzemní vody nebo nového odběratele. Bylo vydáno 389 nových a změněných zálohových výměrů, celkem 100 zálohových výměrů bylo zrušeno. V případech, kdy subjekt podal poplatkové hlášení neoprávněně, vydávala inspekce usnesení o zastavení řízení (celkem 131).

KONTROLY ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD VELIKOSTI OD 500 DO 10 000 EO

Systematicky prováděné kontroly v rámci tohoto úkolu byly zaměřeny především na dodržování limitních

hodnot ukazatelů znečištění, jejichž výše je stanovena rozhodnutím vodoprávního úřadu pro vypouštění znečištění v odpadních vodách, na kontrolu množství vypouštěných odpadních vod, dodržování podmínek stanovených provozním nebo manipulačním řádem a na plnění dalších podmínek rozhodnutí. V roce 2012 bylo celkem prověřeno 294 čistíren odpadních vod velikosti do 10 000 EO.

Na základě zjištěných porušení bylo ve správním řízení uloženo 35 pokut, z nichž 22 v roce 2012 nabylo právní moci v celkové výši 848 000 Kč. Více než 85% správních řízení bylo zahájeno z důvodu porušení podmínek povolení k nakládání s vodami ve smyslu uložených povinností spočívajících např. v překročení přípustných hodnot ukazatelů znečištění odpadních vod, překročení jejich množství nebo nezajištění měření množství či kvality vypouštěných odpadních vod. Vzhledem k tomu, že k porušení vodního zákona došlo pouze u 12 % kontrolovaných subjektů, lze konstatovat, že úroveň čištění odpadních vod se zlepšuje.

Kontrolní činností bylo zjištěno, že největší nedostatky v provozování stále přetrvávají u ČOV provozovaných obcemi či svazky obcí. Díky větším zkušenostem, odbornosti a většímu technickému a technologickému zázemí dosahují vodárenské společnosti v provozu čistíren odpadních vod lepších výsledků. Provoz je stabilní a nedochází k častým problémům při jeho řízení.

PŘÍKLADY ULOŽENÝCH SANKCÍ

Technické služby Hostivice – ČOV Hostivice, pokuta ve výši 300 000 Kč za překračování limitních ukazatelů znečištění ve vypouštěných odpadních vodách v rozpo-

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

ru s podmínkami stanovenými povolením vodoprávního úřadu.

PRAVES, spol. s r. o. – ČOV Klenčí pod Čerchovem, pokuta ve výši 50 000 Kč za překračování limitního ukazatele znečištění ve vypouštěných odpadních vodách v rozporu s podmínkami stanovenými povolením vodoprávního úřadu.

KONTROLA ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ Z HLEDISKA PLNĚNÍ POŽADAVKŮ VODNÍHO ZÁKONA

Předmětem проверки byla kontrola zemědělského hospodaření z hlediska plnění požadavků vodního zákona, především ustanovení § 39, které se týká závadných látek. Kontroly byly zaměřeny na vodohospodářské zabezpečení skladů hnojiv, přípravků na ochranu rostlin, polních složišť, stájových prostor, hnojných koncovek, skladů objemných krmiv a ropných látek. Součástí проверки byla rovněž kontrola vodoprávní agendy.

V roce 2012 bylo v rámci složkového úkolu zkontrolováno 161 zemědělských subjektů. Na základě těchto kontrol bylo uloženo 29 pokut v celkové výši 922 057 Kč a 19 nápravných opatření, 11 správních řízení nebylo dosud pravomocně ukončeno. V některých případech byla uložena nápravná opatření pouze protokolárně (vesměs se jednalo o drobné nedostatky, jako např. doplnění či aktualizace havarijních plánů). Řada dalších kontrol zemědělských podniků proběhla na základě podnětů.

Hlavní nedostatky byly zjištěny při uskladnění a aplikaci statkových hnojiv a uskladnění objemných krmiv. Další nedostatky se týkaly neprovádění zkoušek těsnosti,

odběrů podzemních vod bez povolení vodoprávního úřadu, nedostatečně zabezpečených manipulačních ploch u čerpacích stanic pohonných hmot a havarijních plánů, které nebyly schváleny vodoprávním úřadem.

Závažným případem bylo šetření podnětu podaného na subjekt PIVKOVICE a. s., který se týkal znečištění povrchových a podzemních vod v důsledku nezabezpečených hnojných koncovek, skladů siláží a nepevných polních složišť na středisku Neronice. Při kontrole byl zjištěn kvantitativní únik závadných látek do vod povrchových a podzemních. Vzhledem k tomu, že u zemědělské společnosti bylo nedovolené nakládání se závadnými látkami ve velkém rozsahu zjištěno a řešeno již v minulosti a přesto ke kontaminaci vod docházelo dále, uložila ČIŽP pokutu ve výši 120 000 Kč.

KONTROLA SUBJEKTŮ V REŽIMU ZÁKONA Č. 59/2006/SB., O PREVENCI ZÁVAŽNÝCH HAVÁRIÍ

Na základě Ministerstvem životního prostředí schváleného ročního plánu kontrol byly provedeny kontroly subjektů ve spolupráci s orgány integrované inspekce a krajskými úřady podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.

Zkontrolováno bylo všech 116 subjektů zařazených do skupiny B a 24 vybraných subjektů zařazených do skupiny A. Celkem bylo provedeno 140 plánovaných kontrol. Dále bylo provedeno 22 kontrol neplánovaných, při kterých bylo ověřováno, zda údaje o umístěném množství a druhu vybraných nebezpečných látek odpovídají skutečnosti. V jednom případě kontrolo-

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

vaná společnost nesplnila povinnost dle § 5 zákona č. 59/2006 Sb., správní řízení však ze strany KÚ nebylo zahájeno. Během roku 2012 došlo ke třem závažným haváriím ve smyslu zákona č. 59/2006 Sb. Řadí se mezi ně požár v areálu Slovácké strojírny, akciová společnost, provozovna SUB – závod 07 MEP Postřelmov. K dalšímu požáru došlo v objektu firmy TOMEGAS s. r. o., provoz úložiště propan-butanu a plnírna lahví Branice u Milevska, kde kompletně vyhořela plnírna lahví. Při výbuchu koksárenského plynu ve společnosti ArcelorMittal Ostrava a. s. došlo ke zranění několika osob. Všechny havárie byly současně šetřeny Policií ČR.

Obecně subjekty vyvíjejí snahu o zdokonalování systému řízení prevence havárií, přesto docházelo i v tomto roce k mimořádným provozním událostem. Orgány integrované inspekce bylo nadále kontrolováno, zda bezpečnostní dokumentace jsou v souladu se skutečným stavem.

Výsledky této kontrolní činnosti lze vyhodnotit jako významné z hlediska pozitivního vlivu na životní prostředí předcházením vzniku havarijních úniků.

KONTROLA STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ

Pravidelným dozorem potencionálních i reálných zdrojů znečištění podzemních a povrchových vod jsou sledovány lokality v databázi dlouhodobých havárií ČIŽP. V roce 2012 bylo v databázi dlouhodobých havárií evidováno cca 440 lokalit v různém stupni rozpracovanosti a různého významu z hlediska ohrožení zdrojů podzemních a povrchových vod.

Postup realizace sanací kontaminovaných míst, jejichž odstraňování je financováno z prostředků privatizace na základě zvláštní (tzv. ekologické) smlouvy uzavřené mezi nabyvatelem privatizovaného majetku a Ministerstvem financí ČR se řídí ustanoveními směrnice č. 3/2004 uzavřené mezi MF a MŽP pro přípravu a realizaci zakázek řešících ekologické závazky při privatizaci. Kontrola probíhá formou pravidelně svolávaných kontrolních dnů sanací ve spojení s fyzickou kontrolou lokality. Dozorová činnost inspekce v této oblasti zahrnuje kromě vlastní kontroly sanačních, resp. monitorovacích prací, i účast na jednáních v rámci opo-
nentních řízení jednotlivých projektů sanace, zpracování stanovisek k projektům, metodickým změnám, zprávám o sanaci a sepsání závěrečných protokolů, kterými se stvrzuje splnění opatření k nápravě uložených v rozhodnutí ČIŽP, resp. dosažení cílových sanačních limitů.

V rámci tohoto úkolu bylo v roce 2012 uskutečněno 511 kontrol a vydáno 24 rozhodnutí s uloženými opatřeními k nápravě závadného stavu. Sanací řešených v režimu ekologických smluv se týkalo 21 rozhodnutí, 3 rozhodnutí byla vydána k řešení sanací dlouhodobých havárií původcům závadného stavu. Nutno konstatovat, že převážná většina rozhodnutí vydávaných v režimu ekologických smluv se týkala pouze prodloužení termínů sanace, neboť v roce 2012 ještě dozníval trend útlumu sanačních prací související se záměrem vybrat v rámci zadávacího řízení na plnění veřejné zakázky „Odstranění některých ekologických zátěží vzniklých před privatizací“ jediného zhotovitele. Ministru financí bylo uloženo toto zadávací řízení zrušit Usnesením vlády č. 956/2011 ze dne 21. 12. 2011.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Jedno rozhodnutí o pokutě vydané již v roce 2011 nabylo právní moci v lednu 2012. Toto rozhodnutí bylo vydáno v souvislosti s existencí staré ekologické zátěže, kdy majitel odmítal nést odpovědnost za řešení vodohospodářsky závadného stavu.

V roce 2012 poskytla inspekce podklady pro ukončení 8 ekologických smluv na základě závěrečných kontrolních protokolů deklarujících splnění nápravných opatření, resp. ukončení postsanačního monitoringu, a to u následujících subjektů: ZPA Brno, spol. s r.o., TEKAZ, s.r.o, Zásobárna Nymburk, s. r. o., ABB s. r. o., Akzo Nobel Coatings CZ, a. s., CAESAR CRYSTAL BOHEMIAE, a. s., MORA MORAVIA, a. s. a PROGRESSA s. r. o. Pouze protokolárně byly ukončeny další lokality dlouhodobých havárií (areál bývalých Strojíren Tatra Zličín, SKANSKA a. s. – vymezená část Jinočanského potoka, Bižuterie Česká mincovna, Západočeská energetika a. s. – rozvodna Sušice).

V druhé polovině roku 2012 zajistila ČIŽP provedení průzkumů a monitoringu kontaminace horninového prostředí a podzemních vod na lokalitách kontaminovaných pobytem Sovětské armády a dalších problematických lokalitách, kde neexistuje nabyvatel ani původce závadného stavu (VVP Mladá, areál bývalých kasáren Sovětské armády v Bruntále, vodní zdroj Ostrava – Bělský les, bývalá Pilana v Jablunkově, galvanovny GALMAT ve Frenštátě p. R., areálu KAVOZ v Karviné). Průzkumy potvrdily existenci kontaminace, výsledky budou využity při další kontrolní činnosti.

Hlavním problémem u sanací realizovaných v režimu ekologických smluv stále zůstává aktuální nedostatek finančních prostředků. Vynucenou nečinností na mno-

ha lokalitách dochází k navyšování jednotkových cen, v některých případech k dílčímu znehodnocení dosud realizovaných prací, k rozšiřování kontaminace nebo k omezením pro provoz a rozvoj dotčených nabyvatelů. I přes tyto problémy způsobené nedořešením financování se inspekce snaží udržet kontinuitu sanačních prací, zejména na lokalitách prioritního zájmu, kde jsou ohroženy zdroje zásobení obyvatel pitnou vodou nebo ekosystémy na lokalitě.

KONTROLA SUBJEKTŮ HOSPODAŘÍCÍCH V OCHRANNÝCH PÁSMECH VODNÍCH ZDROJŮ

Kontrolní činnost zaměřená na ochranu vodních zdrojů měla prověřit současný stav dodržování zákonných povinností vyplývajících z vodního zákona a podmínek stanovených rozhodnutím vodoprávních úřadů u subjektů, které svojí činností představují potenciální zdroj jejich znečištění. Cílem bylo provést nejen fyzickou kontrolu, ale také kontrolu úplnosti vodoprávní dokumentace.

V roce 2012 bylo provedeno celkem 127 kontrol a zahájeno 10 správních řízení o pokutě, přičemž výše uložených pokut, které v roce 2012 nabyly právní moci činí 35 000 Kč.

Kontrolní činností bylo zjištěno, že u většiny kontrolovaných subjektů jsou zákonné podmínky dodržovány. Při zjištění méně závažných porušení podmínek byla kontrolovaným osobám protokolárně ukládána nápravná opatření nebo ve správním řízení uložena pokuta.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

VÝZNAMNÉ SKUTEČNOSTI

Jímací území Káraný – je významným zdrojem pitné vody pro Prahu a Středočeský kraj.

I když byla v roce 1986 vyhlášena pásma hygienické ochrany jímacího území Káraný, dochází v důsledku dlouhodobého intenzivního zemědělského hospodaření v hydrogeologickém povodí jímacího území k pozvolnému nárůstu dusičnanů v podzemní vodě, zejména v kvartérním kolektoru, kde jsou největší využívané zdroje podzemní vody. Na základě zjištěných skutečností bude v systematických kontrolách nadále pokračováno.

Vodní dílo Římov – kontrolní činností bylo zjištěno, že ochranná pásma byla nově stanovena a některé významné zdroje znečištění, které se původně nacházely v ochranných pásmech, byly z těchto pásem vyjmuty. Možnost znečištění VD Římov v důsledku provozování čistíren odpadních vod, nacházejících se v jeho povodí, však stále přetrvává. Z tohoto důvodu byl proveden dozor v lokalitách spadajících do ochranných pásem vodárenské nádrže Římov ve smyslu původního rozhodnutí.

KONTROLA SUBJEKTŮ NAKLÁDAJÍCÍCH SE ZÁVADNÝMI LÁTKAMI

Kontroly tohoto úkolu byly zaměřeny zejména na stávající, případně nově vznikající průmyslové areály, neboť u řady velkých průmyslových a zemědělských areálů došlo v rámci privatizace či jiných převodů majetku ke změně vlastníka areálu, k rozdělení na menší subjekty a ke změně výrobní činnosti. Bylo třeba prověřit, jak je v důsledku těchto změn a vzniku nových areálů zabezpečeno nakládání se závadnými látkami, jak je

řešena likvidace odpadních vod a jaká je odpovědnost jednotlivých subjektů za odvádění odpadních vod a za provoz vodních děl sloužících ke snížení znečištění v odpadních vodách.

Bylo zkontrolováno 25 průmyslových areálů a v rámci těchto areálů 84 vybraných subjektů. Při kontrolách bylo zjištěno, že areály jsou odkanalizovány oddílnou kanalizací. Dešťové vody jsou po předčištění vypouštěny do recipientu a splaškové vody jsou odváděny buď veřejnou kanalizací na městské ČOV nebo kanalizací na ČOV vybudovanou v areálu. Průmyslové odpadní vody jsou předčištěny a poté odvedeny do splaškové kanalizace nebo vypouštěny do povrchových vod. V některých případech jsou shromažďovány v bezodtokých jímkách a předávány oprávněné firmě k likvidaci.

Za nedodržení povinností daných vodním zákonem bylo uloženo při kontrolách průmyslových areálů celkem 11 pokut, z toho 10 pokut v celkové výši 253 000 Kč je pravomocných. Bylo zjištěno, že ve třech případech docházelo k překročení emisních limitů daných v povolení vodoprávního úřadu k vypouštění odpadních vod z ČOV nebo předčisticího zařízení a ve 2 případech provozovatelé nedodrželi požadovanou četnost měření jakosti vypouštěných odpadních vod. V jednom případě docházelo k vypouštění odpadních vod s obsahem zvláště nebezpečné závadné látky v rozporu s povolením. Při neplánované kontrole areálu ZD Třinec-Konská bylo zjištěno, že odpadní vody z části tohoto bývalého zemědělského družstva jsou odváděny na nefunkční ČOV a bez platného povolení vodoprávního úřadu vypouštěny následně do rybníka. Společnosti AGRICOOP Třinec a. s., která je vlastníkem kanalizace, byla udělena pokuta ve výši 70 000 Kč.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Další pokuty byly uděleny za zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu bez schváleného havarijního plánu a za nedovolený odběr podzemních vod. Rozhodnutím byla uložena 2 opatření k nápravě.

V rámci tohoto úkolu bylo zkontrolováno dalších 70 subjektů, které nejsou součástí průmyslových areálů, ale které zacházejí se závadnými látkami. Kontroly byly zaměřeny na dodržování povinností daných § 39 vodního zákona, na dodržování podmínek povolení k vypouštění odpadních vod a plnění dalších zákonných povinností. Celkem bylo zahájeno 8 správních řízení, pravomocně bylo uloženo 5 pokut v celkové výši 195 000 Kč. Nejvyšší pokuta ve výši 100 000 Kč byla uložena společnosti ŽÁROKOV v.o.s. Aš za vypouštění odpadních vod z neutralizační stanice v rozporu s povolením vodoprávního úřadu, konkrétně za překračování emisních limitů.

KONTROLA PROVOZU MALÝCH VODNÍCH ELEKTRÁREN (MVE)

Kontrola MVE byla zaměřena na dodržování ustanovení vodního zákona, zejména na nakládání s vodami, dodržování platných provozních a manipulačních řádů, kontrolu minimálních zůstatkových průtoků a kontrolu nakládání se závadnými látkami.

V roce 2012 bylo zkontrolováno 69 malých vodních elektráren. Za porušení ustanovení vodního zákona bylo uloženo 6 pokut v celkové výši 126 000 Kč, dalších 8 správních řízení o pokutě není dosud pravomocně ukončeno. Pokuty byly uloženy za nedodržování stanoveného minimálního zůstatkového průtoku, za provozování malé vodní elektrárny bez schváleného

manipulačního řádu, za nedovolený odběr povrchových vod k využívání energetického potenciálu a za neosazení vodního díla vodní značkou pro kontrolu minimálního zůstatkového průtoku. Odstranění menších závad bylo požadováno protokolárně, požadavky se týkaly zejména aktualizace manipulačních řádů. Hlavním problémem nadále zůstávají manipulační řády, které nejsou schváleny příslušným vodoprávním úřadem.

Kamenice – přívodní kanál na derivační MVE

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ – SHRUTÍ

Kontrolní činnost oblastních inspektorátů v rámci plnění specifických úkolů byla zaměřena na problematické činnosti v jejich působnosti. V roce 2012 bylo v rámci 25 specifických úkolů provedeno 648 kontrol. Téměř 53 % úkolů navazovalo na kontrolní činnost v minulém roce. V roce 2012 byly opakovaně provedeny kontroly

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

veřejných i neveřejných čerpacích stanic pohonných hmot, průmyslových areálů a chemických provozů, rekreačních a lázeňských zařízení. Z výsledků kontrolní činnosti vyplynulo, že k nejčastějším porušením vodního zákona docházelo v oblasti kontrol rekreačních zařízení a menších obcí, kde největším problémem bylo nedovolené nakládání s odpadními vodami, tedy jejich odvádění a čištění. Na základě výsledků kontrol při plnění specifických úkolů bylo vydáno 117 pravomocných správních rozhodnutí o pokutě a 22 rozhodnutí o nápravných opatřeních. Výše uložených pokut za sledované období byla více než 1,81 mil. Kč. Vzhledem k některým neukončeným správním řízením není výše všech uložených rozhodnutí o pokutě konečná.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

Synthesia, a. s., Pardubice

Uvedený právní subjekt v roce 2010 vypouštěl odpadní vody ze zdroje znečišťování vod Synthesia, a. s., z průmyslového areálu Semtín výustí Pohránovský odpad do povrchových vod Velké strouhy v rozporu s platným povolením vodoprávního úřadu. ČIŽP uložila za opakovaný správní delikt rozhodnutím pokutu ve výši 1 050 000 Kč, která byla změněna rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 13. 2. 2012 na pokutu ve výši 550 000 Kč.

ČIŽP bude s výše uvedenou společností zahajovat další správní řízení ve věci uložení pokuty za nakládání s povrchovými vodami v rozporu s povolením k nakládání s vodami, kterého se výše uvedený subjekt měl dopustit tím, že v roce 2011 opět vypouštěl odpadní vody ze zdroje znečišťování vod Synthesia, a. s., z průmyslového areálu Semtín výustí Pohránovský od-

pad do povrchových vod Velké strouhy v rozporu s platným povolením vodoprávního úřadu. Konkrétně bylo zjištěno porušení podmínek platného vodoprávního povolení spočívající v překračování emisních a bilančních limitů ve vypouštěných odpadních vodách.

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a. s.

Dne 4. 8. 2012 došlo k úniku odpadních vod s obsahem ropných látek do řeky Bíliny v souvislosti s vypuštěním odpadních vod z průmyslové kanalizace provozované na bloku 64 v Chemparku Záluží společností ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a. s. prostřednictvím tzv. „milionového kanálu“. Tento kanál v majetku společnosti UNIPETROL RPA, s. r. o. dle zjištění inspekce v době havárie nesloužil k vypouštění odpadních vod. V rámci havárie byl HZS ČR proveden zásah na řece Bílině, včetně instalování norných stěn a byly odebrány vzorky odpadních vod. Ze závěru analýz vyplynulo, že dominantní znečištění tvořil střední ropný destilát typu atmosférického plynového oleje. Na základě výše uvedených skutečností inspekce identifikovala jako původce této havárie společnost ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a. s. Následně bude s touto společností zahájeno správní řízení o uložení sankce za porušení zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění.

Karlovarské silnice, a. s. – obalovna Bochov

V lednu 2012 nabylo po odvolání právní moci rozhodnutí ČIŽP o pokutě ve výši 1 mil. Kč za nedovolené vypouštění odpadních vod s obsahem PCB z lokality bývalé obalovny silničních drtí v obci Bochov. Jedná se o dlouhodobě sledovaný zdroj znečišťování vod touto zvláště závadnou látkou v povodí vodárenské nádrže Stanovice. Majitel celého areálu dlouhodobě odmítal odpovědnost za tento stav, až v prosinci roku 2012 zajistil znovunapojení původní části kanalizačního

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

systemu a tudíž i čištění odpadních vod obsahujících PCB. Zároveň společnost požádala o vydání rozhodnutí k vypouštění odpadních vod příslušný vodoprávní úřad. Přesto ještě celý rok 2012 byly odpadní vody vypouštěny bez platného povolení. ČIŽP na základě těchto skutečností zahájí správní řízení o uložení pokuty.

Zemědělské družstvo Senice na Hané

Významným případem byl únik kejdy ze zásobníku v areálu střediska Senička Zemědělského družstva Senice na Hané. Dne 5. 7. 2012 došlo v nočních hodinách k porušení celistvosti nadzemní nádrže typu „Brusnice“ na uskladnění tekutého statkového hnojiva (kejdy) a úniku části jejího obsahu. Kejda z nádrže se rozlila do jejího okolí a cca 400 m³ proniklo do blízké dešťové areálové kanalizace střediska a následně do přilehlého vodního toku Blata. Havárie byla bezprostředně hlášena Hasičskému záchrannému sboru Olomouckého kraje, který podnikl další opatření k minimalizaci rozsahu této havárie. Přesto znečištění na toku Blata dosáhlo až do toku Morava a svým rozsahem zasáhlo katastrální území obcí s rozšířenou působností Litovel, Olomouc, Prostějov a Přerov.

ČIŽP provedla ve spolupráci s MěÚ Litovel kontrolu střediska Senička zaměřenou na oblast nakládání se závadnými látkami podle vodního zákona ve vztahu k této havárii. Družstvo zadalo zpracování znaleckého posudku, který měl objasnit příčinu havárie. Ze závěru dokumentu vyplynulo, že k destrukci nádrže s následným únikem kejdy došlo vlivem dvou technických závad zapříčiněných dodavatelem stavby. Vzhledem k tomu, že předložený posudek byl neúplný, zadala ČIŽP zpracování vlastního znaleckého posudku; po jeho vyhod-

Senička

nocení bude možné učinit konečný závěr, určit míru zavinění ze strany družstva a případně zahájit správní řízení o uložení pokuty.

ZEVO, spol. s r. o. , BPS Velký Karlov

Na základě kontrol nakládání s vodami provedenými ČIŽP ve dnech 12. 1. 2011, 2. 2. 2011, 17. 2. 2011 a 18. 3. 2011 bylo zjištěno, že tento subjekt v areálu bioplynové stanice Velký Karlov v k.ú. Hrádek neučinil při skladování závadných látek (digestátu, statkových hnojiv, tekutých složek vedlejších živočišných produktů a cukrovarnických řízků) opatření, aby nemohlo dojít k jejich úniku do půdy a mísení se srážkovými vodami. Subjektu byla na základě zjištěných skutečností uložena pokuta ve výši 300 000 Kč za opakovaný správní delikt, která byla odvolacím orgánem potvrzena. Na základě dalšího podnětu provedla ČIŽP kontrolu dne 9. 9. 2011, při které bylo v areálu bioplynové stanice Velký Karlov v k.ú. Hrádek zjištěno, že provozovatel opět neučinil přiměřená opatření při skladování závadných látek.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Subjektu byla uložena pokuta ve výši 100 000 Kč. Obě výše uvedené pokuty nabyly právní moci v roce 2012.

Na základě kontroly ČIŽP dne 1. 2. 2012 bylo zjištěno, že vlivem silného mrazu došlo opět k přetečení digestátu a jeho úniku na okolní terén. Subjektu byla proto uložena pokuta ve výši 50 000 Kč příkazem, který nabył právní moci. Současně byly subjektu za neposkytnutí spolupráce uloženy opakovaně pořádkové pokuty ve výši 10 000 Kč a 20 000 Kč.

Zevo

SETRA, spol. s r.o.

K významným případům patřilo řešení provozu kompostárny ve Vyskytné nad Jihlavou. Provozovatelem areálu kompostárny je obchodní společnost SETRA, spol. s r.o. V souvislosti s jejím provozováním uložila ČIŽP dvě pokuty za zacházení se závadnými látkami ve větším množství bez schváleného havarijního plánu a za neučinění přiměřených opatření proti úniku závadných látek již v roce

Setra

2010 a 2011, a to v celkové výši 170 000 Kč. Společnost se proti uložení sankcí odvolala. Odvolací orgán napadená rozhodnutí potvrdil. Počátkem roku 2012 uložila ČIŽP opět pokutu za neučinění přiměřených opatření proti úniku závadných látek z areálu (výluhových vod z kompostárny) ve výši 200 000 Kč. Provozovatel kompostárny se proti rozhodnutí o pokutě v zákonné lhůtě odvolal a odvolací orgán napadené rozhodnutí potvrdil. Na výše uvedená rozhodnutí MŽP pokutě byla podána společností SETRA k Městskému soudu v Praze žaloba na jejich zrušení.

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

Celkové výsledky revizní činnosti provedené v roce 2012 ukázaly, že k nejčastějším správním deliktům v oblasti nakládání s vodami patří vypouštění odpadních vod do vod povrchových v rozporu s povolením vodoprávního úřadu (překračování platných limitů znečištění, a to zejména u ČOV velikosti do 10 000 EO), popřípadě bez platného povolení věcně a místně příslušného vodoprávního

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

úřadu. Dalším častým správním deliktem byl nedovolený odběr podzemních vod (realizace odběrů bez povolení vodoprávního úřadu či nad rámec stanovených limitů).

Mezi nejčastější nedostatky v oblasti nakládání se závadnými látkami patří neučinění přiměřených opatření při jejich skladování a manipulaci, absence schváleného havarijního plánu a neprovádění zkoušek těsnosti nádrží určených pro skladování nebezpečných látek.

Mezi problémové okruhy činnosti lze rovněž zahrnout nedostatečné odkanalizování obcí (zvláště díky rozptýlené zástavbě) a průmyslových areálů (změny využití, rozprodání areálů bez současného zajištění likvidace odpadních vod). Procentuálně je možné vypočítat vysoký počet porušení zákonných povinností u veřejných rekreačních objektů (středisek a hotelů), kde dochází k časté změně majitelů a problematika odkanalizování je často komplikovaná.

Za poměrně zásadní skutečnost pro rok 2012 lze označit obdobně jako v předešlém roce stagnaci řešení SEZ především vinou pozastaveného financování nových činností.

Z legislativního hlediska je trvalým problémem nejednotnost, změny a právní nezávaznost výkladů ustanovení zákonů a jejich aplikace v praxi.

5.3 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ, CHEMICKÉ LÁTKY A BIOCIDNÍ PŘÍPRAVKY

Kontrolní činnost v roce 2012

V průběhu roku 2012 provedli inspektoři oddělení odpadového hospodářství (OOH) celkem 2 892 kontrol. Plánovaných kontrol bylo provedeno 1 151, neplánovaných 1741, z toho bylo 502 kontrol provedeno na základě přijatého podnětu. Celkem 315 kontrol zařízení, která jsou provozována na základě integrovaného povolení, provedli inspektoři OOH samostatně nebo ve spolupráci s pracovníky IPPC ČIŽP. Na základě zjištění při kontrolách podala ČIŽP celkem 3 trestní oznámení a inspektoři OOH se účastnili šetření celkem 11 havárií.

Za zjištěná porušení právních předpisů bylo v roce 2012 zahájeno celkem 887 správních řízení a vydáno 856 rozhodnutí a příkazů o uložení pokuty. V průběhu roku 2012 nabylo právní moci celkem 849 rozhodnutí a příkazů, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 36 840 100 Kč. Ve sledovaném období rovněž nabylo právní moci celkem 15 rozhodnutí, kterými inspekce stanovila opatření a lhůty k nápravě.

Pracovníci OOH dále v roce 2012 vydali celkem 456 vyjádření pro jiné orgány, 182 stanovisek pro SFŽP a 8 posouzení auditů. Na jiné správní orgány bylo ze strany OOH ČIŽP podáno za sledované období celkem 112 podnětů.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

V roce 2012 bylo proti vydaným rozhodnutím inspekce v oblasti odpadového hospodářství podáno celkem 111 odvolání, které byly inspekcí předány MŽP.

Na základě rozhodnutí MŽP, odborů výkonu státní správy (OVSS), bylo v roce 2012 53 % rozhodnutí inspekce potvrzeno, 38 % pokut uložených inspekcí bylo sníženo a 9 % rozhodnutí zrušeno a řízení inspekce bylo zastaveno (viz graf).

Při provádění společných kontrol v roce 2012 se upevnila již nyní dobrá spolupráce ČIŽP OOH s ostatními orgány státní správy. Na národní úrovni jsou nejčastějšími partnery pro ČIŽP OOH především pracovníci MŽP, dále KÚ, Policie ČR, celních úřadů, ČOI, SFŽP, KHS, úřadů ORP a finančních a živnostenských úřadů. Příkladem dobré spolupráce je účast zástupců ČIŽP v mnoha odborných mezíresortních pracovních skupinách, které řeší zásadní otázky týkající se jak praxe provádění kontrol, tak legislativních změn.

Na poli mezinárodní spolupráce se zástupci OOH každoročně účastní konferencí a kontrolních projektů pořádaných neziskovou organizací IMPEL. Každoročně provede ČIŽP minimálně jednu společnou kontrolu zaměřenou na přeshraniční přepravu odpadů s každým z našich sousedních států

Kontrolní činnost ČIŽP OOH byla v roce 2012 tradičně členěna dle jednotlivých dozorovaných zákonů do sedmi složkových úkolů. Složkové úkoly zahrnují problematiku odpadů, problematiku obalů a dále i problematiku chemických a biocidních látek. Inspektoři všech oblastních inspektorátů prováděli kontroly také v rámci tzv. specifických úkolů, které si jednotlivé OI zvolí samy

např. na základě poznatků z vlastní kontrolní činnosti v minulém období.

V roce 2012 provedla ČIŽP na úseku odpadového hospodářství několik časově omezených kontrolních akcí, a to na základě žádostí Ministerstva životního prostředí. Jednalo se zejména o kontroly zařízení ke sběru a výkupu odpadů (zejména v tzv. sociálně vyloučených lokalitách) a dále o kontroly provozoven ke sběru a zpracování autovraků.

PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů

V roce 2012 bylo v rámci tohoto složkového úkolu provedeno celkem 319 kontrol, z toho 87 kontrol bylo provedeno na základě přijatých podnětů. Inspektoři ČIŽP OOH kontrolovali zejména skládky a spalovny odpadů a rovněž zařízení k úpravě nebezpečných vlastností odpadů. Do tohoto složkového úkolu spadá i mnohdy problematické šetření tzv. černých skládek.

Za zjištěná porušení právních předpisů bylo zahájeno 63 správních řízení, celková výše pokut, které nabyly právní moci v roce 2012, dosáhla 1 880 000 Kč.

Z dlouhodobého hlediska lze považovat za stěžejní zejména kontroly skládek. ČIŽP již dlouhodobě každý rok kontroluje všechny skládky nebezpečných odpadů. Pravidelnost a důslednost prováděných kontrol nutí provozovatele těchto zařízení dodržovat právní normy. Celkem bylo v r. 2012 zkontrolováno inspekcí 152 skládek odpadů. Za zjištěná porušení právních norem v oblasti odpadového hospodářství při provozování skládek bylo v roce 2012 zahájeno inspekcí 23 správních řízení.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Nejčastějším správním deliktem u provozovaných zařízení bylo nedodržování provozních řádů, zejména překročení rozsahu vymezené aktivní plochy skládky, neprovádění monitoringu ve stanovené četnosti, nesprávný postup při ukládání odpadů s azbestem, nedostatečná kontrola kvality přijímaných odpadů, nekvalitně vypracované základní popisy odpadů (nebo přímo absence základních popisů odpadů včetně protokolů o provedených analytických zkouškách) apod.

V roce 2012 bylo OOH ČIŽP provedlo 21 kontrol spaloven odpadů, přičemž v 5 případech byly inspekci zjištěny nedostatky týkající se zejména nedodržení evidenčních povinností provozovatelů.

Zbývajících dále bylo provedeno 18 kontrol zařízení k úpravě odpadu typu dekontaminačních ploch a neutralizačních stanic a 128 kontrol zaměřených na nelegální odstraňování odpadů (tzv. „černé skládky“).

ČIŽP dále v roce 2012 obdržela řadu podnětů na tzv. černé skládky. Při řešení takových případů hraje významnou roli úroveň spolupráce ČIŽP s obecními úřady a rovněž uživateli pozemků, a to především v případech, kdy není zjištěn původce uložených odpadů či osoba, která odpady nelegálně uložila.

Vedle sankcí vyměřených za porušení zákonných povinností inspekce rovněž stanovuje nápravná opatření ke zjednání nápravy.

Zařízení k využívání odpadů

V roce 2012 bylo provedeno celkem 287 kontrol zaměřených na zařízení k využívání odpadů, z toho 91 kontrol bylo provedeno na základě podnětu. Volba subjektů vycházela jednak z plánu činnosti, ze znalosti regionu jednotlivých oblastních inspektorátů a ze zjištění získaných při kontrolách jiných zpracovatelských zařízení. Kontroly se celorepublikově zaměřily na zařízení, ve kterých se odpady využívají na povrchu terénu, rekultivační stavby, na zařízení využívající odpady dle § 14 odst. 2 zákona o odpadech, na recyklační zařízení a zařízení, ve kterých odpady po definované úpravě vystupují z režimu odpadů (např. výroba paliv z odpadů, výroba recyklátů). Dále byla kontrolována zařízení, ve kterých dochází k úpravě biologicky rozložitelných a jiných odpadů před jejich využitím.

V průběhu roku 2012 nabylo právní moci celkem 117 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 12 376 500 Kč.

V rámci složkového úkolu bylo obdobně jako v minulých letech zjišťováno významné porušování zákona o odpadech u zařízení využívajících stavební odpady k rekultivacím a terénním úpravám a u zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů (kompostáren). Mezi nejčastější správní delikty patřilo zejména nakládání s odpady v zařízeních, která nebyla dle zákona o odpadech k nakládání s odpady určena, provozování zařízení v rozporu se schváleným provozním řádem, nezabezpečení odpadů před nežádoucím únikem či odcizením, nevedení evidence o přijímaných odpadech a nedostatečné dokladování kvality přijímaných odpadů, zejména s ohledem na limity stanovené prováděcími právními předpisy, ať už pro využívání od-

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

padu na povrchu terénu anebo pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

Inspektoři OOH všech oblastních inspektorátů provedli v roce 2012 celkem 383 kontrol sběren a výkupu odpadů, mobilních zařízení pro sběr odpadů a sběrných dvorů obcí. Z uvedeného počtu kontrol bylo 144 provedeno v rámci mimořádné kontrolní akce, jejímž cílem bylo zmapovat situaci v oblasti sběru a výkupu odpadů v sociálně vyloučených lokalitách České republiky.

Nejčastěji byla kontrolována zařízení, ve kterých se vykupují kovy, zvláště barevné kovy, dále plasty, papír, pneumatiky, stavební a demoliční odpady, ale rovněž odpady pocházející ze zdravotnických a veterinárních zařízení.

Na základě zjištěných porušení zákona bylo zahájeno celkem 82 správních řízení a vydáno 79 rozhodnutí a 102 příkazů o uložení pokuty. V průběhu roku 2012 nabylo právní moci celkem 177 rozhodnutí a příkazů, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 6 174 000 Kč.

Nejčastějším správním deliktem bylo provozování zařízení v rozporu se schváleným provozním řádem. Provozování zařízení bez potřebného souhlasu krajského úřadu na rozdíl od předchozích let častým deliktem nebylo. V několika případech bylo opět zjištěno, že samotní provozovatelé zařízení ke sběru odpadů nakládají v rozporu se zákonem s odpady, které vznikají při jejich vlastní činnosti.

Rozdílné závažnosti zjištěných porušení právních předpisů odpovídá výše pravomocně vyměřených pokut řádově od jednotek tisíc do statisíců korun.

Zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

V průběhu roku 2012 proběhlo celkem 150 kontrol v zařízeních pro sběr, výkup a zpracování nebo využívání autovraků. Kromě plánovaných kontrol a kontrol na základě přijatých podnětů prověřili inspektoři všech oblastních inspektorátů na žádost Ministerstva životního prostředí rovněž více než 60 provozoven v rámci mimořádné kontrolní akce.

Za porušení zjištěná při kontrolách bylo v roce 2012 zahájeno 32 správních řízení a vydáno 31 rozhodnutí a 19 příkazů o uložení pokuty. V průběhu roku 2012 nabylo právní moci celkem 50 rozhodnutí a příkazů, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 2 022 000 Kč. Právní moci nabylo rovněž jedno rozhodnutí, kterým bylo stanoveno opatření a stanovena lhůta k zjednání nápravy závadného stavu.

Inspektoři stejně jako v minulých letech při kontrolách zjistili, že zvláště fyzické osoby oprávněné k podnikání rozebírají a zpracovávají velké množství autovraků v provozovnách, které k této činnosti nejsou podle zákona o odpadech určeny. Oproti předchozím rokům dále přibývalo případů, kdy fyzické nepodnikající osoby (občané) nelegálně demontují autovraky na nezabezpečených plochách způsobem, který ohrožuje jak jejich zdraví, tak zdraví občanů žijících v bezprostředním okolí, a navíc může způsobit poškození životního prostředí. Takové případy jsou časté především v sociálně vyloučených oblastech, kde se sociálně slabí občané snaží prodejem

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

různých komodit vytěžených z autovraků vylepšit svou ekonomickou situaci.

Zpětný odběr použitých výrobků

V roce 2012 bylo provedeno 137 kontrol z oblasti zpětného odběru výrobků – elektrozařízení (vč. zpracovatelů elektroodpadů), baterií, pneumatik a olejů).

Plánované kontroly byly zaměřeny na plnění povinností zajištění zpětného odběru výrobců elektrozařízení a baterií a povinných osob podle § 38 zákona o odpadech, dále na povinnosti zajištění zpětného odběru posledními prodejci a rovněž na plnění povinností zpracovatelů odpadů z těchto komodit. V roce 2012 nabylo právní moci celkem 28 pravomocných pokut v celkové výši 313 000 Kč.

• Výrobci baterií a elektrozařízení

U výrobců elektrozařízení a přenosných baterií se inspekce zaměřovala zejm. na kontroly tzv. „free riders“ (osob, jež se nepodílí spolu s ostatními výrobci na vytvoření systému sběru a zpracování, popř. nepřispívají na tzv. historická elektrozařízení) a na výrobce nezapojené v kolektivních systémech. V oblasti zpětného odběru elektrozařízení se však inspekce dlouhodobě potýká s přetrvávajícími problémy a nejasným právním prostředím týkajícím se oprávnění kolektivních systémů ve vztahu k financování historických elektrozařízení. V minulém roce bylo zkontrolováno 32 výrobců a distributorů EEZ a 15 výrobců baterií, celkově bylo těmto výrobcům uloženo 15 sankcí v celkové výši 207 000 Kč. Zjištěné nedostatky spočívají zejména v tom, že do okamžiku kontroly ČIŽP kontrolované osoby vůbec neplnily své povinnosti ve vztahu k zpětnému

odběru (free riders), popř. o plnění svých povinností nezaslaly závěrečnou zprávu MŽP.

• Kontroly posledních prodejců baterií a elektrozařízení

Kontroly byly zaměřeny na kontrolu zpětného odběru a následného nakládání zejm. s přenosnými knoflíkovými bateriemi, které jsou, podobně jako olovené akumulátory, ekonomicky zajímavou komoditou (obsahují stříbro). U těchto zpětně odebraných baterií tak rovněž potenciálně hrozí jejich únik mimo stanovený systém zpětného odběru a odpovídající konečné zpracování. V rámci kontrol posledních prodejců až na výjimky nebyly zjištěny závažnější nedostatky – byly např. vytipováni někteří „free riders“ a dále bylo zjištěno nedostatečné informování spotřebitelů o možnosti odevzdání použitých baterií. Celkem bylo provedeno 65 kontrol prodejců výrobků podléhajících zpětnému odběru, přičemž uloženo bylo 6 pravomocných pokut za porušení povinností posledních prodejců, což mj. také ukazuje, že systém zpětného odběru zajišťovaný zejm. kolektivními systémy je pro konečné uživatele výrobků velmi dobře fungující službou.

• Pneumatiky, oleje

Bylo provedeno 5 kontrol povinných osob a 15 kontrol posledních prodejců těchto komodit – zejména na základě podnětů byly kontrolovány autoservisy a poslední prodejci nových i ojetých automobilů, u kterých bylo ve 2 případech prokázáno porušení informačních povinností posledního prodejce ve vztahu k autobateriím, odpadním olejům nebo pneumatikám.

V tomto roce nebyly v oblasti zpětného odběru uloženy významnější sankce, v praxi byly však identifikovány

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

některé problémy vč. legislativních související např. s prováděním tzv. opětovného použití výrobků, sběrem elektrozařízení atd. Tyto poznatky a problémy v oblasti inspekce jako zpětnou vazbu průběžně předává a konzultuje s MŽP.

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V rámci kontrol zaměřených na plnění povinností původců odpadů bylo v roce 2012 provedeno inspekcí celkem 790 kontrol, z tohoto 174 na základě přijatých podnětů.

V roce 2012 bylo inspekcí vedeno 197 správních řízení o uložení pokuty a celková výše pokut uložených v rámci tohoto složkového úkolu dosáhla 4 545 000 Kč.

Kontroly byly v roce 2012 zaměřeny na významné producenty odpadů, tedy zejména subjekty nakládající v provozech s velkým množstvím převážně nebezpečných odpadů.

Nejčastěji zjištěným správním deliktem bylo předávání odpadů do vlastnictví neoprávněným osobám, dále neutříděné shromažďování odpadů podle jednotlivých druhů a kategorií, nedodržení evidenčních povinností a nakládání s nebezpečnými odpady bez potřebného souhlasu. Nedostatky byly inspekci opakovaně zjištěny především v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady. Význam kontrol původců spočívá především v tom, že inspekce kontroluje tok odpadů již od doby jejich vzniku a zjištěné informace je možné využít i pro efektivní kontrolu zařízení určených pro konečné využití, případně odstranění odpadů. Sna-

hou inspekce je docílit stavu, aby celý proces nakládání s odpady byl co nejvíce transparentní.

Kontroly plnění povinností dle zákona o obalech

Kontrola plnění povinností dle zákona o obalech byla inspekci v roce 2012 provedena u 169 subjektů. Kontrolováni byli například výrobci různého baleného zboží, obchodní řetězce zabývající se prodejem potravin, obuvi, drogerie nebo kosmetiky, internetové obchody a subjekty dovážející balené zboží.

Na základě výsledků kontrol bylo inspekci zahájeno 81 správních řízení o uložení pokuty. Právní moci nabylo 74 rozhodnutí, kterými byly uloženy sankce ve výši 4 929 000 Kč.

Tato poměrně vysoká celková částka pokut uložených dle zákona o obalech byla mimo jiné i výsledkem časově i odborně náročných kontrol provedených u několika subjektů, které nakládaly s baleným zbožím v obchodních řetězcích s celorepublikovou působností. Jednalo se například o prodejce tzv. rychlého občerstvení a společnost, která se zabývala dovozem surovin pro jeho výrobu. Při kontrole bylo inspekci zjištěno neplnění povinností vztahujících se k významnému množství obalů, které byly uváděny na trh v celé republice. Vzhledem k velkému rozsahu porušení uložila ČIŽP těmto subjektům sankce, přičemž nejvyšší byla uložena v částce 1 600 000 Kč. Další významná porušení plnění povinností dle zákona o obalech byla zjištěna u dovozců baleného zboží určeného spotřebiteli (řetězce zabývající se prodejem drogerie a kosmetiky), a dále u významných výrobců kovových dílů.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Kromě plánovaných kontrol byly inspekci v roce 2012 prováděny i kontroly na základě obdržených podnětů a dále výzev ke kontrole dle zákona o obalech zasílaných na ČIŽP celními úřady. Příkladem řešení podnětu dle zákona o obalech bylo provedení 16 kontrol internetových obchodů zabývajících se prodejem elektroniky. Ve třech případech bylo zjištěno neplnění povinností k většímu množství obalů. Inspekce proto přistoupila k uložení sankcí ve výši desítek tisíc korun. Na základě výzev zasílaných celními úřady uložila ČIŽP 10 pokut v celkové výši 460 000 Kč.

Významná porušení plnění povinností byla shledána jak u subjektů, které plní povinnosti samostatně dle §13 odst. 1a), tak u subjektů, které mají uzavřenu smlouvu s autorizovanou obalovou společností.

Subjekty neměly dostatečně zajištěn zpětný odběr a využití odpadů z obalů. K tomuto porušení došlo většinou z důvodu špatně nastaveného systému evidence baleného zboží uváděného na trh, čímž následně nebyly plněny povinnosti ke všem obalům.

Kontroly dodržování chemického zákona

V roce 2012 bylo inspekci provedeno 520 kontrol za chemický zákon (včetně evropské legislativy – nařízení REACH, nařízení CLP a nařízení o detergentech). Výběr konkrétních kontrolovaných subjektů byl určován oblastními inspektoráty a na základě obdržených podnětů. Kontroly dle chemického zákona zahrnovaly zejména dozor nad klasifikací, balením a označováním nebezpečných chemických látek a směsí. Část z celkového počtu kontrol tvořila dozorová činnost podle nařízení REACH (251 subjektů), nařízení CLP (17 subjektů) a nařízení o detergentech (10 subjektů).

Celkem v roce 2012 nabylo právní moci za chemický zákon 126 rozhodnutí o pokutě. Pokuty byly uloženy v celkové výši 2 962 700 Kč. Nejvyšší pravomocná pokuta dosáhla částky 120 000 Kč. Zjištěná porušení spočívala jednak v neplnění požadavků chemického zákona při klasifikaci chemických směsí a jejich ne-správné balení a označování a dále v neplnění povinností vyplývajících z nařízení REACH.

Kromě toho ČIŽP prováděla dozor v rámci systému RAPEX. Konkrétně inspekce provedla 135 kontrol 21 oznámení (notifikací). Kontroly se uskutečnily na základě oznámení poskytnutých Ministerstvem průmyslu a obchodu. Ve sledovaném období nebyl nalezen žádný oznámený výrobek.

ČIŽP v roce 2012 zaměřila část kontrol na skupinu výrobků ze sortimentu „stavební chemie“, které představují riziko pro spotřebitele. ČIŽP kontrolovala dodržování ustanovení chemického zákona, nařízení CLP a nařízení REACH (bezpečnostní listy). Po celé České republice inspektoři provedli kontrolu 18 náhodně vybraných společností z distribuční sítě. Na základě těchto kontrol bylo zahájeno 12 správních řízení. V roce 2012 nabylo za tuto problematiku právní moci 11 pokut v celkové výši 253 000 Kč.

Kontroly dle zákona o biocidních přípravcích

ČIŽP zkontrolovala v roce 2012 dle zákona o biocidních přípravcích 47 subjektů, v 17 případech shledala porušení tohoto zákona a zahájila správní řízení. Všech 17 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 236 500 Kč, nabylo v roce 2012 právní moci. Neplnění požadavků zákona spočívalo převážně v nedostatečném označování biocidních přípravků.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ – SHRNUTÍ

V roce 2012 se v rámci specifických úkolů jednotlivé oblastní inspektoráty zaměřily na problematiku nakládání s odpady ve zdravotnických, pečovatelských a lázeňských provozovnách a dále v zemědělských a strojírenských podnicích. Dále byla pozornost inspektorů zaměřena na hodinářské opravny, provozy hutního a sklářského průmyslu a jeden oblastní inspektorát se v rámci specifického úkolu zaměřil na provozování autovrakovišť.

Bylo provedeno celkem 109 kontrol, na základě kterých byly uloženy pravomocné pokuty v celkové výši 533 000 Kč. Průměrná výše ukládané pokuty dosáhla částky 28 000 Kč, nejvyšší pravomocně uložená pokuta 240 000 Kč.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

V roce 2012 nabylo právní moci několik rozhodnutí inspekce týkající se případů, které lze z pohledu odpadového hospodářství považovat za významné. Společným jmenovatelem těchto kauz je především nakládání s velkým množstvím nebezpečných odpadů v rozporu s právními normami v oblasti ochrany životního prostředí.

EURO DEMOLICE s. r. o.

ČIŽP Ol Hradec Králové oddělení odpadového hospodářství a odboru ochrany vod kontrolovala dne 8. 11. 2011 dodržování právních předpisů na ochranu životního prostředí při provádění stavby „Odstranění

havarijního stavu – demolice budov v areálu VLNĚNA, závod Brněnec“.

Demolici prováděla společnost EURO DEMOLICE s. r. o. podle projektu vypracovaného společností HIG geologická služba spol. s r.o. Při provádění demolice mělo v areálu vzniknout 120 m³ volně ložených chemikálií a ropných látek a 1 200 m³ kontaminovaných stavebních konstrukcí. Měla být zajištěna postupná demontáž technologického zařízení, radiátorů, dveří, oken, střešní krytiny a původní střechy. Postup měl zajistit následné využití jednotlivých druhů odpadů a zabránit případné druhotné kontaminaci odpadů kategorie ostatní odpady nebezpečnými.

Bylo zjištěno, že demolice neprobíhala v souladu s podmínkami uvedenými v projektu. Došlo pouze ke stržení budov, ze kterých byly odstraněny železné konstrukce. Staveniště nebylo v době kontrol zabezpečeno proti vstupu osob. V areálu se nacházely nezabezpečené závadné látky, odpady, chemikálie a obaly od závadných látek uložené v nejrůznějších obalech a dále velké množství nejrůznějších druhů stavebních odpadů nijak netříděných dle druhů a kategorií.

Nebezpečné chemikálie v areálu Brněnec

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Na základě zjištěných skutečností uložila ČIŽP společnosti EURO DEMOLICE s. r. o. pokutu v celkové výši 480 000 Kč (rozhodnutí nabylo právní moci dne 18. 7. 2012) za porušení ustanovení § 16 odst. 1 písm. f), § 16 odst. 1 písm. e) a § 16 odst. 1 písm. h) zákona o odpadech. Zároveň uložila rozhodnutím opatření k nápravě (rozhodnutí nabylo právní moci 18. 7. 2012).

Zřícenina provozovny v areálu Brněnec

APA Hradec Králové s. r. o.

ČIŽP provedla ve spolupráci se SFŽP ČR v roce 2011 kontrolu v provozovně Plotiště nad Labem, ve které společnost APA Hradec Králové s. r. o. provozovala „Zařízení ke sběru a zpracování autovraků“ na základě integrovaného povolení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Na základě skutečností zjištěných fyzickou kontrolou a zejména podrobnou kontrolou všech předložených dokladů a údajů uvedených v systému MA ISOH (informační systém sledování toků vybraných autovraků) bylo zjištěno, že společnost APA Hradec Králové s. r. o. uváděla do systému MA ISOH nepravdivé

informace. Společnost dlouhodobě vystavovala potvrzení o převzetí autovraků (potvrzení bylo vystaveno na 13 338 ks autovraků o hmotnosti 8 836 tun), aniž by část těchto autovraků do zařízení vůbec převzala a zpracovávala. Nepřijato, respektive nepřevzato a nezpracováno, bylo za uvedené období cca 5 600 tun autovraků.

Dále bylo zjištěno, že společnost APA Hradec Králové s. r. o. soustřeďovala autovraky v zařízení v rozporu s podmínkou vydaného integrovaného povolení.

Společnosti APA Hradec Králové s. r. o. byla rozhodnutím ze dne 17. 4. 2012 uložena pokuta ve výši 550 000 Kč za porušení ustanovení § 39 odst. 5 zákona o odpadech a ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o integrované prevenci. Společnost APA Hradec Králové s. r. o. se proti citovanému rozhodnutí odvolala. MŽP napadené rozhodnutí potvrdilo. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 13. 7. 2012.

Vrakoviště společnosti APA

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

MC Donald's ČR spol. s r.o., ČESLOG s.r.o

ČIŽP provedla v roce 2012 několik kontrol plnění povinností dle zákona o obalech v provozovnách MC Donald's a centrále MC Donald's. Na základě zjištění učiněných inspekci při kontrole společnosti MC Donald's, byla následně provedena kontrola dle zákona o obalech i u společnosti ČESLOG, která společnosti MC Donald's dodává suroviny pro výrobu prodáváného občerstvení. Šetřením inspekce bylo zjištěno, že společnosti plní povinnosti k obalům uvedeným na trh společně v rámci nastaveného systému evidence obalů, odděleného shromažďování odpadů z obalů a zajištění jejich následného využití. Celý systém byl zastřešen společností ČESLOG.

• ČESLOG s. r. o.

(celková výše pokuty 1 600 000 Kč)

Kontrolou bylo zjištěno, že subjekt v letech 2009 a 2010 porušil povinnosti stanovené zákonem o obalech tím, že provozoval systém sdruženého plnění bez autorizace udělené MŽP, přičemž po celou dobu dozorování plnění povinností daných zákonem o obalech bylo toto porušení zjištěno inspekci poprvé. Společnosti byla za toto porušení uložena sankce ve výši 1 500 000 Kč. Za nevedení evidence obalů byla společnosti uložena sankce ve výši 100 000 Kč.

• MC Donald's ČR spol. s r.o.

(celková výše pokuty 1 450 000 Kč)

V případě společnosti MC Donald's bylo kontrolu inspekce provedenou dle zákona o obalech zjištěno, že tato společnost neplnila povinnosti dle zákona o obalech tím, že nevyužívala odpady z obalů v souladu s přílohou zákona. Za tento správní delikt uložila inspekce pravomocnou pokutu ve výši 1 300 000 Kč.

Přestože společnost měla nastaven systém odděleného shromažďování odpadů z obalů, nebyly tyto odpady předávány k recyklaci v takovém rozsahu, jak požaduje zákon o obalech.

Inspekce kontrolu dále zjistila, že společnost nesplnila povinnost podat návrh na zápis do Seznamu osob u MŽP. Za tento správní delikt uložila inspekce pravomocnou pokutu ve výši 100 000 Kč. Inspekce tuto povinnost nepovažuje za formální, protože v rámci návrhu na zápis subjekt oznamuje, jaký způsob plnění povinností si vybral a současně popisuje způsob plnění.

Za další nesplněnou povinnost ohlašovat ministerstvu předepsané údaje uložila inspekce společnosti pravomocnou pokutu ve výši 50 000 Kč.

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

Inspektoři ČIŽP OOH splnili v roce 2012 roční plán kontrolních akcí. Velký počet kontrol provedli rovněž neplánovaně nebo na základě přijatých podnětů. Jelikož i v roce 2012 pokračoval klesající trend počtu zaměstnanců ČIŽP, bylo v roce 2012 oproti roku 2011 provedeno inspekci méně kontrol a celková částka pravomocných pokut byla nižší. Dalším důvodem dlouhodobého poklesu celkové výše pokut je ta skutečnost, že došlo k útlumu činnosti v jednotlivých odvětvích hospodářství ČR a tím i k nižší produkci odpadů. Zatímco v období let 2006–2008 celková produkce odpadů v ČR stoupala, k razantnímu snížení došlo v letech 2009 a 2010. Pokud je tedy nižší produkce odpadů, úměrně se tím snižuje i možnost neoprávněného nakládání s těmito odpady. Zejména v oblasti stavebnictví, kdy v předchozích letech byly inspekci ukládány vysoké

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

pokuty (neoprávněné nakládání s velkým množstvím odpadů), došlo v roce 2009 k poklesu produkce odpadů.

Nicméně počty vedených správních řízení o uložení pokuty a celková výše uložených pokut i nadále dokazují, že i v budoucnu je neustále potřeba provádět systematické kontroly nakládání s odpady. Právě opakované a systematické provádění kontrol je efektivním nástrojem státu, jak působit na subjekty nakládající s odpady a omezit tak případné negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí.

Vrakoviště společnosti APA

Na základě hodnocení výsledků činnosti ČIŽP OOH v rámci jednotlivých složkových i specifických úkolů lze konstatovat, že přes zlepšení situace s dodržováním platných předpisů je potřeba trvale a pravidelně provádět dozorovou činnost pokud možno u všech typů zařízení k nakládání s odpady a rovněž u širokého spek-

tra původců odpadů. Přesto uložené pokuty dosahující v některých zvláště závažných případech výše několika milionů korun ukazují, že některé podnikatelské subjekty nemají v úmyslu platnou legislativu náležitým způsobem respektovat.

Cílem dozoru ČIŽP není omezení podnikatelské činnosti v oblasti nakládání s odpady, ale dosažení stavu, kdy takové podnikání bude pro zainteresované subjekty ekonomicky zajímavé i přesto, že bude prováděno v souladu s příslušnou legislativou.

5.4 OCHRANA PŘÍRODY A CITES

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2012

V roce 2012 provedlo OOP 988 plánovaných a 1480 neplánovaných kontrol subjektů, celková inspekční činnost pak představovala objem 2942 šetření. Plánovaná činnost zahrnuje plnění složkových a specifických úkolů. Neplánovaná činnost je výsledkem obdržených podnětů a vlastních zjištění v návaznosti na kontrolní činnost.

OOP v roce 2012 vydalo 565 pravomocných správních rozhodnutí, z toho 417 sankčních, 33 opatření k nápravě a 30 omezení či zastavení činnosti. Celková výše uložených pokut činila 6 803 000 Kč, z toho 5 945 900 Kč právnickým a fyzickým osobám podnikajícím, 857 100 Kč fyzickým osobám nepodnikajícím. Dále bylo vydáno 85 rozhodnutí o zabavení, resp. odebrání neoprávněně držených jedinců a 19 předběžných opatření. Oproti roku 2011 klesl počet podaných trestních oznámení, a to z 18 na 11. Celková výše uložených pokut na jednotlivých OI je ovlivněna celkovým počtem

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

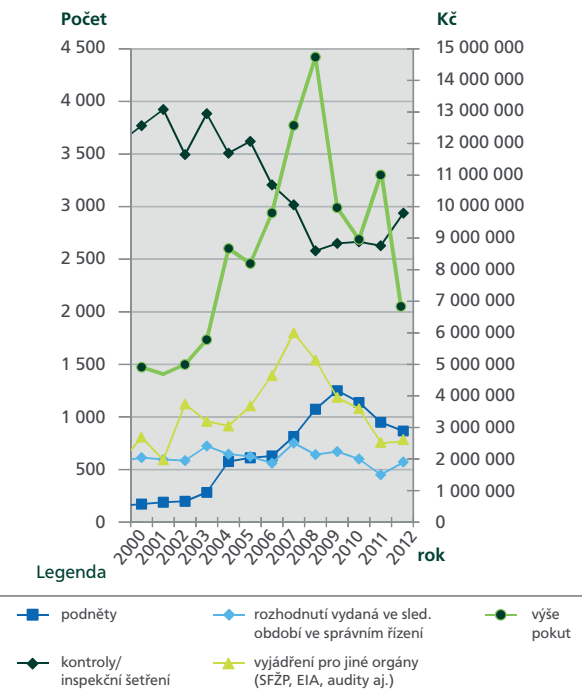
vydaných rozhodnutí, charakterem případů, kvalitou výkonu státní správy, a v neposlední řadě také postupem MŽP v odvolacím řízení. Celkově bylo v roce 2012 v odvolacím řízení rozhodováno o pokutách uložených inspekcí v celkové částce 5 700 300 Kč, právní moci nabyla rozhodnutí o odvolání v celkové částce 3 397 000 Kč. Celková částka pokut byla odvolacím orgánem snížena o téměř 41 %.

V roce 2012 došlo čtvrtý rok po sobě k dalšímu poklesu počtu šetřených podnětů z 1140 v roce 2009 na 867 přijatých podnětů, celkově tedy o 24 %. Meziroční pokles činí 9 %. Přesto je objem práce spojený s vyřizováním podnětů nadále velmi vysoký a omezuje možnosti provádění jiné, především plánované činnosti. Oprávněnost podnětů činí téměř 50%, tedy až v polovině případů inspekce přistoupila k dalšímu šetření došlých podnětů s následným vedením přestupkového či správního řízení. Snížení zátěže OOP spočívající v celkovém počtu podnětů však v mnoha případech nahradila složitost následného řešení zjištěného protiprávního jednání. Menší část podnětů OOP řešilo ve spolupráci s jinou odbornou složkou ČIŽP. Nejvíce podnětů se jako obvykle týkalo ochrany dřevin rostoucích mimo les, zahrnující neoprávněné kácení a poškozující řez stromů. Druhou nejpočetnější skupinou byly podněty upozorňující na druhovou ochranu. Významné zastoupení měla i nejrůznější škodlivá činnost ve zvláště chráněných územích a rovněž poškozování významných krajinných prvků.

S účinností od 1. 7. 2012 se Česká inspekce životního prostředí stala dotčeným orgánem dle novelizovaného zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, konkrétně ve věci vydávání stanovisek k plánu

leteckých aplikací přípravků (§ 52 odst. 3 zákona), resp. k opatřením nezbytným k ochraně životního prostředí v blízkosti ošetřované oblasti. Kompetence ČIŽP spočívá v posouzení dopadů plánované letecké aplikace ve vztahu k životnímu prostředí a k účinnosti navržených preventivních opatření v zájmu ochrany životního prostředí. V roce 2012 ČIŽP vydala celkem 25 stanovisek k mimořádným leteckým aplikacím přípravků na žádost.

Vývoj inspekční činnosti OOP

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

OBCHOD S OHROŽENÝMI DRUHY – CITES

V roce 2012 bylo inspektory ČIŽP provedeno 559 kontrol dle zákona č. 100/2004 Sb. (CITES). 69 % kontrol se týkalo dovozu a vývozu přes mezinárodní letiště a celní poštu tj. mezinárodní obchod s ohroženými druhy, 31 % kontrol se týkalo vnitrouniního obchodu s exempláři CITES. Při kontrolách dovážených a vyvážených exemplářů CITES bylo u 71 kontrol zjištěno porušení zákona tj. každá 5-6 kontrolovaná zásilka nebyla v pořádku. ČIŽP vedla 109 pokutových řízení, celkem byly uloženy v oblasti CITES pokuty ve výši 356 900 Kč (pravomocná rozhodnutí). Dále bylo vedeno 81 řízení o zabavení exemplářů – zabaveno bylo celkem 1077 exemplářů.

Zabavená kostra tygra

ČIŽP asistovala u 7 domovních prohlídek a realizací prováděných orgány činnými v trestním řízení, inspektoři ČIŽP se na akcích podíleli jako odborní konzultanti.

Oddělení mezinárodní ochrany biodiverzity a kontroly CITES na ředitelství ČIŽP se věnuje primárně mezinárodní problematice úmluvy CITES (kontroly dovozu, vývozu, mezinárodní spolupráce), šetření závažných případů porušení zákona a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a poskytuje rovněž odborný servis ostatním inspektorům ČIŽP. V současné době zajišťuje 70% veškeré kontrolní činnosti CITES na ČIŽP.

Nadále probíhá úspěšná spolupráce s Celní správou v rámci Stálé zvláštní pracovní skupiny, která byla zřízena v roce 2007. Je vyvíjena snaha o prohloubení spolupráce s Policií ČR a o navázání kontaktů se soudní složkou státní správy – se státními zástupci a soudci. V roce 2012 byl zorganizován 5. ročník třídního semináře Prosazování úmluvy CITES v ČR určeného inspekcí, policii, Celní správě, státním zástupcům a soudcům, jehož se zúčastnilo 123 účastníků. V rámci semináře byly prezentovány významné aktuální případy, nové trendy v oblasti úmluvy CITES, forensní metody ad. Pro státní orgány prosazující zákony v oblasti CITES byla připravena výuková učebnice Wildlife Crime.

GENETICKY MODIFIKOVANÉ ORGANISMY (ZÁK.Č.78/2004 Sb.)

V roce 2012, v oblasti GMO, v rámci kontrolní činnosti, bylo provedeno celkem 42 kontrol, z toho 13 bylo zaměřených na uvádění GMO do životního prostředí (poľní pokusy), 29 bylo zaměřeno na kontrolu subjektů nakládajících s GMO v režimu uzavřeného nakládání v 1. a 2. kategorii rizika.

Kontrolní činnost probíhala podle vnitřních plánů jednotlivých OI ČIŽP na základě doporučení ředitelství

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

ČIŽP. Kontroly byly zaměřeny zejména na subjekty, kde byla poslední kontrola provedena před 3 a více roky, a také na nové subjekty, které nakládají na základě oznámení nebo žádosti. Dále byly zkontrolovány všechny probíhající polní pokusy povolené OEREŠ MŽP. Jednalo se převážně o polní pokusy s transgenní kukuřicí (několik různých odrůd), slivoní Stanley, Inem, hrachem, ječmenem, cukrovou řepou a tabákem. Některé polní pokusy s GM kukuřicí se neuskutečnily z důvodu, že buď byly provádějícími firmami kompletně zrušeny nebo pozastaveny na dobu neurčitou.

Provedenými kontrolami jednotlivých subjektů, plánovanými i neplánovanými, během roku 2012 nebyly zjištěny nedostatky ohrožující životní prostředí nebo významné porušení zákona. Kontrolami byly zjištěny většinou pouze drobné administrativní nedostatky z hlediska zákona č. 78/2004 Sb., popř. vyhlášky č. 209/2004 Sb., které byly kontrolovanými subjekty většinou ihned odstraněny, popř. byly odstraněny ve lhůtě určené Inspekcí. Pouze ve dvou případech (v samém závěru roku 2012) došlo k uložení sankce, vzhledem k tomu, že u jednoho subjektu byly dlouhodobě neplněny nesoulady v plnění podmínek rozhodnutí, podle kterého měly být dodržovány a plněny podmínky polního pokusu a zjištěnou skutečností. Sankce byla uložena v samém závěru roku 2012 a nenabyla zatím právní moci. Rovněž tak druhý subjekt, který spolupracoval, byl také sankcionován vzhledem k nedodržení podmínek rozhodnutí OEREŠ MŽP.

V roce 2012 pokračovala spolupráce se Slovenskou inspekcí životního prostředí (SIŽP) v oblasti GMO, odborem biologické bezpečnosti, společným pracovním seminářem, týkajícím se kontroly GMO v obou

státech. Zástupce ČIŽP (za GMO) se zúčastnil společné konference EEP (European Enforcement Project on Contained Use and Deliberate release of GMO's), sdružení inspekcí GMO zemí EU, v Kodani, Dánsko, v květnu 2012. Konference je pořádána každoročně, za účelem sjednocení postupů inspektorů GMO v jednotlivých zemích EU při kontrolní činnosti, také za účelem návrhu možné změny nebo úpravy legislativy v rámci EU, také vzájemného informování o inspekční praxi v jednotlivých zemích EU.

V závěru roku byla zaktualizována složka „GMO“ na webu ČIŽP. Během roku 2012 nedošlo ke změnám inspektorů GMO.

ZOOLOGICKÉ ZAHRADY (ZÁK. Č. 162/2003 Sb.)

Kontrola zoologických zahrad byla prováděna ČIŽP v roce 2012 v souvislosti s pravidelnými kontrolami licencovaných ZOO, které organizuje Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků (ODO-IMZ) MŽP s Komisí pro ZOO při MŽP a ČIŽP.

Během roku 2012 byly provedeny kontroly v celkem 10 zoologických zahradách. Při kontrolách ZOO nebyly nalezeny nedostatky, které by byly v rozporu se zákonem č. 114/1992 Sb. a zák. č. 100/2004 Sb., tudíž de facto i s podmínkami uvedenými v licenci k provozování ZOO, či zákona č. 162/2003 Sb., jež jsou v kompetenci kontrolní činnosti ČIŽP.

ČIŽP kontrolovala 4 ZOO, které si požádaly o licenci, tedy v rámci licenčního řízení. Kontrolou ČIŽP byly v některých těchto ZOO nalezeny drobné nesoulady, které byly postupně odstraněny. Licence byla ODOIMZ

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

MŽP po odstranění závad, v licenčním řízení během roku 2012, udělena na dobu dvou let, celkem 4 novým ZOO. Pro informaci: paraZOO Vlašim, Park exotických zvířat, Krokodýlí ZOO, Terárium Praha. Zoopark Zaježd si do konce roku 2012 o licenci znovu nepožádal.

PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

Dozor nad dodržováním ustanovení ZOPK při výkonu státní správy přenesené působnosti obcí s rozšířenou působností.

Tento dozor byl vykonán po dohodě s odborem obecné ochrany přírody a krajiny MŽP, a to na základě poznatků ČIŽP o tom, že neuspokojivý výkon státní správy vede v důsledku ke konkrétním poškozením přírody a krajiny. Dozorová působnost ČIŽP v této oblasti vyplývá z ustanovení § 80 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. V loňském roce bylo dozоровáno dvacet úřadů, což je spolu s dalšími 20 úřady v roce 2011 dle ČIŽP dostatečný počet k tomu, aby bylo možno závěry zevšeobecnit. Lze říci, že v cca 10 % dozorů lze výkon úřadů hodnotit jako velice dobrý,

v dalších cca 20 % jako uspokojivý, a ve zbytku případů jako neuspokojivý. Toto vysoké procento vede ČIŽP k přesvědčení, že je třeba se touto situací zabývat a hledat řešení k nápravě. Ostatně nedobrý a zhoršující se stav krajiny mimo zvláště chráněná území je toho dokladem a částečně i důsledkem.

Pokud budeme hovořit o zjištěných nedostatcích, je možno je rozdělit do dvou základních skupin. Do první skupiny patří neplnění povinností daných úřadům správním řádem, především základních zásad činnosti správních orgánů, jako je neplnění povinnosti zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, jakož i nezjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Vydávané správní akty většinou neobsahují uvedení důvodů výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní úřad řídil, a jsou proto nepřezkoumatelné. Do druhé skupiny nedostatků patří neplnění povinností daných zákonem o ochraně přírody a krajiny. Úřady nevyhodnocují podklady potřebné pro vydání správních aktů, jako například funkční a estetický význam, stabilitu ekosystémů, přírodní a kulturně historické hodnoty krajiny apod., a nevyžadují vydání správních aktů tam, kde to ZOPK ukládá. V současné době je i v souvislosti s novelizací § 66 ZOPK vysoce aktuální debata o způsobu zabránění v činnosti, která byla povolena orgány ochrany přírody, avšak správní akty vykazují znaky nezákonnosti, především pro jejich nepřezkoumatelnost.

Jsme si vědomi toho, že problematika obecné ochrany přírody a krajiny není jen záležitostí výkonu státní správy. Ten je však jednoznačně velmi důležitou pojistkou proti selhání celého systému od výkonu autorizovaných osob činných ve výstavbě, přes procesy územního

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

plánování až po vydávání individuálních správních aktů. Proto je třeba neustálé metodické a kontrolní činnosti ze strany příslušných orgánů, ministerstvem životního prostředí počínaje. Dle názoru ČIŽP je nutné vypracovat metodický materiál pro výkon státní správy úřadů obcí s rozšířenou působností, který by přispěl nejen ke zkvalitnění a sjednocení úrovně státní správy na tomto stupni, ale i na stupních nižších, stejně tak jako i u kontrolních, odvolacích a přezkumných úřadů. Tento materiál by reflektoval např. i nejnovější judikáty správních soudů. První jeho část by měla obecný charakter, kde by bylo zdůrazněno postavení ochrany přírody a krajiny jako veřejného zájmu, a následně role správních orgánů při jeho ochraně včetně zásad jejich činnosti, konkretizovaných právě na obecnou ochranu přírody a krajiny. Druhá část by byla průběžně doplňována o metodiky k vydávání jednotlivých správních aktů dle působnosti ORP (přes 20 kompetencí dle zákona). Podstatné bude započít s metodikami tam, kde má činnost správních orgánů zásadní vliv na podobu a funkci krajiny, jako je proces územního plánování, ochrana dřevin, ochrana významných krajinných prvků a ochrana krajinného rázu. Dále je třeba, aby k této metodické činnosti bylo přistoupeno systémově s tím, že dílčí metodiky budou součástí uceleného materiálu. Bylo by nanejvýš vhodné připravit i systém zveřejňování těchto materiálů, včetně následného přenášení informací na příslušné správní úřady a systému kontroly jejich uplatňování ve správní praxi. Vzhledem k rozsáhlým konkrétním zkušenostem získaným dlouholetou dozorovou činností je ČIŽP připravena podílet se na tvorbě takového materiálu.

Přestože tento složkový úkol nebude jako takový pokračovat i v roce 2013, ČIŽP se bude této problematice i nadále v konkrétních případech věnovat s tím,

že vadné správní akty vydané jinými orgány ochrany přírody bude předávat k přezkumu.

Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky

V roce 2012 byly provedeny křížové kontroly u 268 zemědělsky hospodařících subjektů, kdy se hodnotilo dodržování legislativních požadavků na hospodaření plynoucích ze směrnice Rady č.79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků (196 kontrol) a směrnice Rady č.92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť (90 kontrol). Tradičně se kontroly soustředily na půdní bloky s dřevinami rostoucími mimo les, pozemky s vazbou na vodní toky a údolní nivy a plochy evidované v LPIS jako hnízdiště chřástala nebo bahňáků. Dále byly sledovány pozemky s volnou pastvou skotu a travní porosty se speciálním režimem hospodaření dle nastavení dotačního programu AEO EAFRD. Zvýšená pozornost byla věnována pozemkům zasahujícím na území EVL a ZCHÚ.

Podobně jako v předchozích letech nebylo u žádného z kontrolovaných subjektů zjištěno závažné porušení, které by vedlo k návrhu na snížení dotace. Běžné nedostatky byly řešeny již při kontrolách a zaznamenány do protokolu o kontrolním zjištění, kde byl také stanoven způsob a termín zjednání nápravy. Naproti tomu se některá ze zjištěných poškození stala předmětem sankčního řízení dle zákona na ochranu přírody a krajiny. V jednom případě byla fyzické osobě podnikající uložena pokuta za poškození vodního toku a údolní nivy, další kontroly odhalily porušení zákona zejména v souvislosti s kácením dřevin rostoucích mimo les. Vždy se jednalo o kácení dřevin mimo plochu půdního

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

bloku a tedy bez vlivu na dotace, přestože nejméně v jednom případě bylo kácení motivováno snahou usnadnit si obdělávání PB. Se třemi hospodařícími subjekty bylo za nezákonné kácení dřevin zahájeno správní řízení o uložení pokuty, u některých dalších poškození se nepodařilo prokázat odpovědnost konkrétního subjektu.

Průběžně je v rámci kontrol CC prováděna osvěta, kdy jsou kontrolované osoby upozorňovány na možné střety zemědělské činnosti a ochrany životního prostředí. Především jde o potenciální ohrožení dřevin rostoucích mimo les, významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva a hnízdicích ptáků.

Kontrola dodržování předběžné a základní ochrany EVL (ochrana dle § 45b a 45c ZOPK) s vybranými předměty ochrany, v souvislosti s kontrolou souladu hospodaření a dalších lidských činností se zákonem č. 114/1992 Sb., zejména ve vztahu k ustanovení § 45b odst. 1 a § 45c odst. 2 ZOPK

V roce 2012 ČIŽP provedla kontroly celkem 87 evropsky významných lokalit (EVL) nebo lokalit s výskytem vybraných evropsky významných druhů. Mezi nimi byla nejvíce zastoupena území vyhlášená za účelem ochrany obojživelníků (14), přičemž ve většině případů šlo o následná šetření u již dříve kontrolovaných lokalit. Významně byly zastoupeny kontroly EVL s výskytem evropsky významných letounů (7), páchníka hnědého a tesaříka obrovského (10), modrásků s vazbou na krvavec toten (4) a vybraných evropsky významných stanovišť. Prověřovány byly i lokality s přítomností sysla obecného, bobra evropského, vydry říční, lososa obecného, vranky obecné, vrkoče útlého, raka kamenáče, tesaříka alpského, klínatky rohaté nebo listonoha let-

ního. Předmětem kontroly se staly i EVL vyhlášené za účelem ochrany některých rostlin (srpnatka fermežová, hlízovec Loesselův, střevíčník pantoflíček, zvonovec liliovitý, všivec sudetský, hořeček český, sleziník nepravý). Všechny kontroly byly zaměřeny na zjištění stavu lokality, identifikaci případných negativních vlivů na předmět ochrany a prověření souladu hospodaření a ostatních činností se zákonem.

Na řadě lokalit byl zaznamenán dlouhodobý pokles početnosti příslušného předmětu ochrany, což je případ některých EVL s výskytem kuněk nebo čolka velkého. V EVL U Borovné byla jako možný negativní faktor označena permanentní skládka stavební suti a komunálního odpadu, u které se však ani ve spolupráci s PČR nepodařilo odhalit původce. Jinde se nepodařilo identifikovat konkrétní negativní vlivy. V EVL Heřmanský stav byl mapován stav nelegálních navážek, které si v rákosinách v minulosti vybudovali místní rybáři. Kromě dokumentace současného stavu byl podán podnět na místně příslušný stavební úřad a to za účelem prověření legálnosti těchto „staveb“.

U dvou lokalit s výskytem vydry říční byly sledovány zejména odběry vod ze strany provozovatelů MVE. Výsledkem šetření v EVL Šlapanka a Zlatý potok je možné nedodržování stanoveného minimálního zůstatkového průtoku, což bylo předáno složce ochrany vody k prověření. Na téže lokalitě byla uložena zatím nepravomocná pokuta za ukládání stavební suti a dalšího odpadu. Problémy byly zjištěny na některých lokalitách vyhlášených za účelem ochrany modráska bahenního, konkrétně u EVL Podtrosecká údolí a EVL Ronov, Vlhošť. Téměř zde neprobíhá pravidelný monitoring a zejména vhodný management, přičemž v kontrolo-

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

vaných částech lokality nebyl sledovaný druh vůbec zastižen. O výsledku šetření byl vyrozuměn správce území, který vzácný výskyt předmětu ochrany údajně eviduje na jiných místech, často mimo EVL. Nepříliš příznivý stav lokalit sám o sobě ale nelze považovat za porušení právních předpisů. Příslušný orgán ochrany přírody byl upozorněn i na nepříznivý stav populace sysla obecného na jedné z kontrolovaných lokalit.

Absence či snížení početnosti předmětu ochrany se dá zaznamenat i na některých lokalitách s výskytem páchníka hnědého a tesaříka obrovského (Štěkeň). Konkrétní poškození bylo zaznamenáno v EVL Třeboň, kde inspekce zahájila správní řízení o uložení sankce v souvislosti s ořezem a odstraňováním dřevní hmoty a současně nepředložením stanoviska o vyloučení závažného či nevratného poškození EVL. Řízení rovněž dosud nebylo ukončeno. V ostatních případech se nepodařilo prokázat existenci negativních vlivů, respektive porušení právních předpisů ze strany konkrétního subjektu. Případné potenciálně škodlivé činnosti byly prováděny v souladu se zákonem nebo se nepodařilo zjistit jejich původce.

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ

Obecná ochrana

Nedílnou součástí činnosti jsou u většiny pracovišť kontroly výkonu státní správy na obcích, městských úradech a pověřených obecních úradech. Podrobněji se této problematice v roce 2012 věnovaly zejména OI České Budějovice, Havlíčkův Brod, Hradec Králové nebo Ostrava. Zatímco kontroly pověřených OÚ vedly zpravidla ke zjištění jen obvyklých nedostatků, jako je nedostatečné zhodnocení stavu dřevin povolených ke

kácení či nedostatečné stanovení podmínek náhradní výsadby, kontroly obecních úřadů obvykle odhalily zcela zásadní nedostatky či spíše nefunkčnost správní činnosti. Opakovaně se ČIŽP setkává s absencí jakéhokoli rozhodnutí o povolení kácení dřevin, respektive vedené správní řízení či rozhodnutí nesplňují povinné náležitosti.

V působnosti více OI byly shledány nedostatky v ukládání náhradních výsadeb. Tato zákonná možnost je využívána jen příležitostně, případně jsou náhradní výsadby ukládány zcela nekontrolovatelným či nevy-mahatelným způsobem. Často chybí specifikace dřevin určených k výsadbě, ale i místo výsadby či termín jejího provedení. OI Liberec zaznamenal dva případy neplnění již stanovené náhradní výsadby (uložené v rámci opatření dle § 86 ZOPK), konkrétně na území města Nový Bor a Česká Lípa. V obou případech inspekce zahájí s odpovědnými osobami správní řízení o uložení pokuty.

Aktuálním problémem z poslední doby jsou případy poškozování dřevin ve spojení s vyřezáváním soch, v některých případech jsou s odpovědnými subjekty vedena správní řízení o uložení sankce. V působnosti některých OI jsou realizovány kontroly dodržování ochranných podmínek památných stromů a registrovaných VKP.

Zvláštní ochrana (územní a druhová)

V územní působnosti několika OI byly realizovány kontroly maloplošných zvláště chráněných území, při kterých byly shledávány zejména nedostatky ve značení a plnění plánů péče. V jednotlivých případech se podařilo odhalit poškození CHÚ nebo provádění

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

činností v rozporu se zákonem. Za významný problém je možno považovat dlouhodobé ponechání vypuštěného Novozámeckého rybníka (NPR) v souvislosti se sanací podloží stavidlové výpusti v zimním období 2011/2012. V důsledku toho došlo k masivnímu úhynu škeblí na obnaženém dně a pravděpodobně i dopadu na reprodukční sezónu vodních a na vodu vázaných ptáků. V této věci nebylo zahájeno správní řízení o uložení sankce, omezení či zákazu činnosti ani uložení opatření k nápravě. Jednoznačně ale došlo k pochybení orgánu ochrany přírody, který k danému zásahu vydával příslušná stanoviska a správní rozhodnutí, na což byl ze strany ČIŽP písemně upozorněn. Sankce byly uloženy na základě zjištění z četných kontrol OI Olomouc, včetně blokových pokut za nedodržování zákazu vjezdu a vodáckých aktivit v exponované části CHKO Litovel-ské Pomoraví a pokuty za používání hnojiv bez souhlasu orgánu OP v ochranném pásmu PP Pavlečkova skála.

OI České Budějovice se mj. zabýval hospodařením na lokalitách s výskytem perlorodky říční, konkrétně v horní části povodí řeky Blanice. Po vyhodnocení stavu a konzultaci s odborníky se ukázalo jako účelné stanovení podmínek pro výkon činnosti rozhodnutím a proto bude s hospodařícím subjektem (LČR a. s.) zahájeno správní řízení dle ustanovení § 66 ZOPK. Ze stejného důvodu bylo již v minulosti upraveno hospodaření VLS ČR v sousedním VÚ Boletice. OI Havlíčkův Brod kontroloval na základě předchozích zjištění vybrané problémové lokality (těžebny, deponace) s výskytem několika ZCHD živočichů. V zájmu ochrany těchto druhů ČIŽP iniciovala jednání mezi majitelem pozemků a příslušnými orgány OP (KÚ, AOPK). Stejně pracoviště se dále zaměřilo na kontroly dodržování podmínek výjimek na obojživelníky, které byly uděleny v souvislos-

ti s odbahňováním rybníků a úpravami vodních toků. Na základě zjištění byla zahájena dvě přestupková řízení, z nichž jedno vedlo k uložení pravomocné pokuty ve výši 36 000 Kč. OI Havlíčkův Brod prošetřoval i zničení hnízda motáka lužního v důsledku prohlubování odvodňovacího příkopu, za což uložil dosud nepravomocnou pokutu ve výši 40 000 Kč. Dodržování ochranných podmínek ZCHD intenzivně prověřoval i OI Olomouc, který se zaměřil na biotopy rorýse obecného, raka říčního, křečka polního, letounů a dravců. Na základě zjištění z kontrol byly uloženy celkem 4 pokuty v úhrnné výši 170 000 Kč.

S ochranou zvláště chráněných druhů souvisí i kontroly MVE, zaměřené na dodržování minimálních zůstatkových průtoků. Této problematice se věnoval zejména OI Brno a OI Olomouc, kterým se v průběhu roku podařilo prověřit celkem 24 zařízení. Významné kolísání vodní hladiny s negativním dopadem na populaci ZCHD bylo zjištěno na jedné z MVE v EVL Bečva – Žebračka. Na základě tohoto zjištění je s provozovatelem vedeno správní řízení.

Specifickým a aktuálním problémem je zalesňování nivních luk s výskytem zvláště chráněných nebo evropsky významných druhů rostlin a živočichů, včetně lokalit zařazených do soustavy Natura 2000. OI Hradec Králové řešil výsadby smrku i dalších dřevin na lokalitách s výskytem bledule jarní v údolní nivě Orličského potoka, Tiseckého potoka a v PP Čenkovička. Výsadba v nivě Orličského potoka je předmětem řízení o odstranění následků neoprávněných zásahů (výsadby) do biotopu tohoto zvláště chráněného druhu. Výsadba v PP Čenkovička a její případné odstranění je dosud v šetření. OI Hradec Králové prověřoval i dodržování

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

podmínek pravomocné výjimky MŽP na zásah (ukládání odpadů) do biotopu ZCHD v důsledku provozování skládky Stamp Elzet. Šetření vedlo k zahájení správního řízení o pokutě za nedodržení podmínek vydané výjimky. KÚ Pardubického kraje současně zahájil řízení o změně tohoto rozhodnutí z důvodu údajného nesouladu stanovených podmínek.

V působnosti více OI byly realizovány kontroly chovatelů zvláště chráněných druhů živočichů, které prokázaly několik méně závažných porušení právních předpisů. V blokovém řízení byla uložena pokuta za nedodržení podmínek souvisejících s výjimkou na chov jestřába lesního, u chovatele tetřeva hlušce bylo důvodem k uložení blokové pokuty nesplnění povinnosti odevzdání osvědčení o vzetí do evidence.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

OI Ústí nad Labem

Bezesporu nejvýznamnějším dokončeným případem pokud se týče výše uložené pokuty je případ poškození EVL Na Loučkách. EVL Na Loučkách je součástí Ptačí oblasti Novodomské rašeliniště – Kovářská. Provedením výsadby sazenic stromů na uvedeném pozemku na ploše cca 10 ha došlo k poškození cca 0,8 ha vegetace smilkového trávníku, patřícího k nejvíce zachovalým v EVL a k zásahu do stanovišť zvláště chráněných druhů rostlin – koprníku štětínolistého (*Meum athamanticum*) a prhy chlumní (*Arnica montana*). Zalesněním pozemku dále došlo k negativnímu zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha – tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*), jehož tokaniště jsou v nejbližším okolí uvedeného pozemku registrována. Vlastníkem pozemků je Česká republika a právo hospodaření má Pozemkový

fond ČR. Pozemkový fond ČR se na základě nařízení Vlády ČR rozhodl zalesnit tyto pozemky a převést na pozemky k plnění funkce lesa. Vlastní zalesnění provedl subjekt Lesy ČR s.p. prostřednictvím najatých subjektů. Při šetření ze strany ČIŽP bylo zjištěno, že Pozemkový fond ČR požádal o začlenění pozemků do PUPFL. Magistrát města Chomutova žádosti vyhověl, a to i přesto, že neměl stanovisko dotčeného orgánu státní správy – Krajského úřadu Ústeckého kraje. ČIŽP pak v následných řízeních za vícečetná porušení zákona o ochraně přírody a krajiny uložila pokuty jak zadavateli, tak i zhotoviteli v úhrnné výši 1000 000 Kč (500 000 Kč právnické osobě Lesy ČR a 500 000 Kč Pozemkovému fondu ČR).

OI Ostrava

Nejzávažnějším případem řešeným v tomto roce bylo vykácení 232 ks dřevin v registrovaném VKP „Břehové porosty potoka Kaménka, vodní nádrže Vítkovský Balaton a rybochovný rybník“ v k.ú. Vítkov. Tohoto protiprávního jednání se dopustila právnická osoba Technické služby města Vítkova, příspěvková organizace, na jaře roku 2011 při „čištění“ potoka Kaménka. Terénními šetřeními a kontrolami, které probíhaly v průběhu celého roku 2011, bylo zjištěno, že podél VT Kaménka byly v délce 360 m a ve vzdálenosti až 18 m od tohoto VT bez povolení orgánu ochrany přírody vykáceny veškeré dřeviny, čímž došlo k poškození předmětného VKP. Jelikož byly dřeviny pokáceny ve VKP, byla pokuta uložena také za dřeviny, k jejichž kácení by v případě, že by rostly mimo VKP, nebylo třeba povolení ke kácení. Vzniklé poškození přírody je o to vážnější, že byly vykáceny geograficky i stanovištně původní dřeviny (zejména olše), které se nacházely v jedné z mála enkláv druhově přirozených porostů uvnitř (dnes na Vítkovsku

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

dominantních) hospodářských smrkových monokultur. Dne 10. 5. 2012 vydala ČIŽP rozhodnutí o uložení pouty, kterým byla Technickým službám města Vítkova, příspěvkové organizaci, uložena za nepovolené kácení dřevin a škodlivý zásah do VKP bez souhlasu orgánu ochrany přírody pokuta ve výši 250 000 Kč. Při stanovení výše pokuty, která dosahuje toliko 25 % hranice stanovené zákonem, ČIŽP velmi významně přihlédla k tomu, že s povinným bude zahájeno řízení o uložení opatření k nápravě dle § 86 odst. 2 ZOPK, které bude spočívat ve výsadbě dřevin, a jehož smyslem bude alespoň zčásti kompenzovat újmu vzniklou přírodě a krajině. Technické služby města Vítkova, příspěvková organizace, podaly proti tomuto rozhodnutí odvolání, přičemž namítaly zejména nepřiměřenost výše uložené pokuty. Odvolací orgán však svým rozhodnutím rozhodnutí ČIŽP potvrdil.

Dalším významným případem bylo poškození celkem 76 ks dřevin rostoucích mimo les na pozemcích určených pro výstavbu obchodního domu v Litvínově. Stromy byly zcela zbaveny korun, bez ponechání jakýkoliv větví. Samotný ořez se ČIŽP jevil jako příprava na kácení a nikoliv jako zdravotní ořez, jak uvedl zhotovitel. Za toto jednání uložila ČIŽP pokutu dle ustanovení § 88 odst. 1) písm. c) ZOPK fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti ve výši 300 000 Kč. Subjekt podal proti rozhodnutí odvolání. Rozhodnutím odvolacího orgánu bylo rozhodnutí ČIŽP potvrzeno.

Ol Brno

Společnost AQUAPARK MORAVA s. r. o. se dopustila správního deliktu dle ust. § 88 odst. 2 písm. g) zákona č. 114/1992 Sb., tím, že na území registrovaného významného krajinného prvku Grunty v k.ú. Jiříkovice nesplnila podmínku opatření k nápravě, která byla stanovena rozhodnutím Ministerstva životního prostředí. Opatření k nápravě spočívalo v povinnosti odstranění celkem 10 objektů z území významného krajinného prvku, neboť tyto byly na území VKP vybudovány bez příslušného závazného stanoviska dle ust. § 4 odst. 2 zákona. Pokuta ve výši 120 000 Kč byla konkrétně uložena za to, že v době konání kontroly provedení uloženého opatření nebyly odstraněny 2 z předmětných objektů. Proti rozhodnutí inspekce se subjekt odvolal. Ministerstvo životního prostřední následně rozhodnutí inspekce potvrdilo.

STANOVISKA, VYJÁDŘENÍ A SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGÁNY

Vedle výše zmíněných stanovisek k mimořádným leteckým aplikacím přípravků se OOP podílelo na stanoviscích k dokumentaci EIA v počtu cca 700 vyjádření. OOP také předává podněty jiným kompetentním orgánům státní správy, v roce 2012 bylo těchto podnětů 133. Bývají to nejčastěji podněty k přezkumu rozhodnutí obecních úřadů, podněty k nápravě nebo k zajištění ochrany ve zvláště chráněných územích, podněty stavebním úřadům a orgánům ochrany zemědělského půdního fondu.

V roce 2012 podala ČIŽP v souvislosti s ochranou přírody a krajiny 8 trestních oznámení k řešení Policii ČR. Vedle spolupráce s Policií ČR se inspekce

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

nejčastěji obrací na Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK), zejména při místních šetřeních, konzultacích a zadávání odborných posudků. Dále inspekce spolupracuje s ostatními orgány ochrany přírody na úrovni obcí a měst i krajských úřadů, a také na úrovni odvolacích orgánů MŽP (OVSS), stejně tak s nejrůznějšími vědeckými pracovišti a s resortem zemědělství a celníky.

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

Z výsledků kontrol provedených v roce 2012 byly OOP potvrzeny závěry, které částečně přetrvávají z minulých let:

- ČIŽP považuje i nadále za potřebné věnovat pozornost kontrolám provedení náhradních výsadeb zejména ve městech, která jsou v důsledku značného kácení dřevin vystavena riziku úbytku zeleně.
- Z výsledků kontrol zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance je zřejmé, že v této oblasti nedocházelo k závažnému porušování právních předpisů na úseku ochrany přírody a krajiny, na jehož základě by bylo nutno přistoupit k uložení sankce nebo jiných opatření. Hlavní význam tedy inspekce spatřuje v osvětové činnosti mezi zemědělci vedoucí k udržení a zlepšení stavu přírodního prostředí.
- Z kontrolní činnosti ČIŽP vyplývá, že správci toků realizují akce spojené s odstraňováním povodňových škod, aniž si k tomu opatří závazné stanovisko OOP k zásahu do VKP vodní tok (údolní niva), případně i další správní akty, jako jsou výjimky z druhové ochrany apod. K tomuto faktu přispívá i nejednotný postoj orgánů MŽP k výkladu § 83 písm. m) vodního zákona,

kdy výkladová komise konstatovala, že k činnostem je třeba druhové výjimky, zatímco legislativní odbor sdělil, že v případě odstraňování povodňových škod uvedených v protokolu platí výluka celého ZOPK. S názorem legislativního odboru ČIŽP souhlasí, důrazně však požaduje, aby za povodňové škody byly označovány pouze škody, které je třeba odstranit neprodleně pro zabránění dalším vážným škodám na životech či majetku, jako je infrastruktura, zástavba apod. Vždyť i ustanovení § 65 odst. 4 písm. c) říká, že povodňovými opatřeními, tedy i odstraňováním povodňových škod, nejsou výstavba, údržba a opravy staveb a ostatních zařízení sloužících k ochraně před povodněmi, jakož i investice vyvolané povodněmi.

5.5 OCHRANA LESA

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2012

V uplynulém roce vykonávalo inspekční činnost v ochraně lesa 46 inspektorů, což při objemu lesů v ČR cca 34 % území, představuje průměrně 57 910 ha na jednoho inspektora. Právní rámec, platný pro inspekční činnost v této složce ochrany životního prostředí se v hodnoceném roce nezměnil, tj. tvořily jej především zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin) a zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

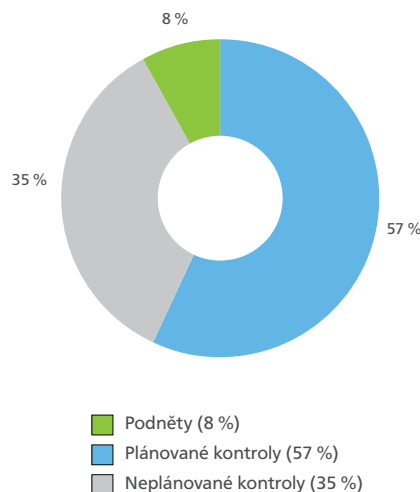
V r. 2012 bylo z úrovně OOL OI realizováno v oblasti ochrany lesa celkem 1 299 kontrol. Z toho 807 kontrol bylo plánovaných, zbývajících 492 kontrol neplánovaných. I v hodnoceném období participovala OOL OI na vícesložkových kontrolách, i když jejich počet nelze hodnotit jako nějak významný. Jednalo se zejména o akce v součinnosti s oddělením ochrany přírody (OI Č. Budějovice, Plzeň, Olomouc, Ostrava, Liberec), či s oddělením odpadového hospodářství (OI Olomouc, Liberec), nebo oddělením ochrany vod (Olomouc, Ostrava, Liberec). Kontroly se týkaly především území se zvýšeným režimem ochrany.

Celkový počet kontrol ve srovnání s rokem 2011 je o 290 kontrol nižší. Je to částečně důsledkem personálních změn v rámci OOL OI i v několika případech dlouhodobou pracovní neschopností inspektorů. I když předmětem kontrol byly lesní majetky všech typů vlastnictví, převážná část kontrol byla orientována na drobné lesní majetky v držení fyzických osob a obcí, kde v důsledku rozdílné úrovně odborného lesnického dozoru je ze zkušenosti výskyt správních deliktů vyšší.

V roce 2012 bylo z inspekční činnosti v rámci následných správních řízení uloženo:

139 sankčních postihů, právní moci pak nabylo 126 rozhodnutí o pokutě v úhrnné částce 14 910 500 Kč. Vydáno bylo rovněž 247 rozhodnutí o opatřeních k nápravě zjištěných správních deliktů. Právní moci nabylo 242 těchto rozhodnutí. Ve srovnání s předchozím rokem významně narostl objem pokut, které nabyly právní moci, tj. 14 910 500 Kč oproti pokutám ve výši 9 019 400 Kč v r. 2011. Důvodem je nárůst nelegálních těžeb a nezalesnění holin z těchto těžeb uskutečněných v předchozích letech.

Zastoupení podnětů, plánovaných a neplánovaných kontrol v roce 2012

Objem správních deliktů za uplynulý rok je následující:

Pokuty v PM uložené OOL OI: Praha 4 819 000 Kč, Č. Budějovice 1 130 500 Kč, Plzeň 1 459 000 Kč, Ústí n/L. 220 000 Kč, H. Králové 3 472 000 Kč, H. Brod 585 500 Kč, Brno 110 000 Kč, Olomouc 2 790 000 Kč, Ostrava 184 500 Kč, Liberec 140 000 Kč.

V odvolacích řízeních byla ČIŽP velmi úspěšná. Pouze v ojedinělých případech došlo k vrácení případu k novému projednání resp. ke snížení, popř. zrušení pokuty. Celkem prošlo odvolacími řízeními ke správním rozhodnutím, popř. vydaným usnesením, 36 případů.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

V průběhu loňského roku bylo podáno jedno trestní oznámení na neznámého pachatele, a to u OI H. Králové z důvodu rozsahu holin po nezákonných těžbách a navazujících nezajištěných porostů. Dle informací ČIŽP je v současné době u soudu projednáváno 7 případů odvolání ve věci správních deliktů v lesích.

Spektrum správních deliktů není, jak je níže uvedeno, sice nijak rozsáhlé, ale byl zaznamenán nový fenomén, kterým je nebývale rozsáhlý nárůst nezákonných těžeb. Tyto byly zaznamenány u všech OI s výjimkou OI Havlíčkův Brod a Liberec. Jde o správní delikty, které svoji přípravou, organizací a narůstajícím rozsahem způsobují ohrožení a poškození životního prostředí v lesích. Objem prokázaného nelegálně vytěženého dřeva činí 13 475 m³, když u OI H. Králové bylo zjištěno dokonce 4 400 m³ a u OI Plzeň 3 187 m³. Významnou část nelegálně vytěženého dřeva se z různých důvodů nepodařilo kvantifikovat (např. OI Olomouc, Ostrava) a četné případy jsou dosud v řešení (OI Plzeň). V příčinné souvislosti s nelegálními těžbami je nárůst

Zdevastované lesy jelenem sikou v k.ú. Líšřany

Zdevastované pole a louky jelenem sikou v k.ú. Líšřany

nezalesněných holin (OI Praha, Č. Budějovice). V rámci prováděných kontrol byla vydána 2 předběžná opatření (OI Ostrava) a 2 zastavení nebo omezení činnosti (OI Hradec Králové a Brno).

V průběhu roku bylo šetřeno 117 podnětů. Jejich hlavními tématy byly těžby dřeva, zejména v obecních a soukromých lesích, poškození půdního krytu lesní dopravou, ochrana lesa před biotickými činiteli, ukládání odpadů a odpadků na lesních pozemcích, zábory lesní půdy a nezalesnění holin. Jako závažný se jeví podnět ze závěru loňského roku, týkající se škod jelenem sikou ve společenstevní honitbě v k.ú. Líšřany u OI Plzeň, kde došlo k devastaci části lesů ve správě LČR, s.p.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

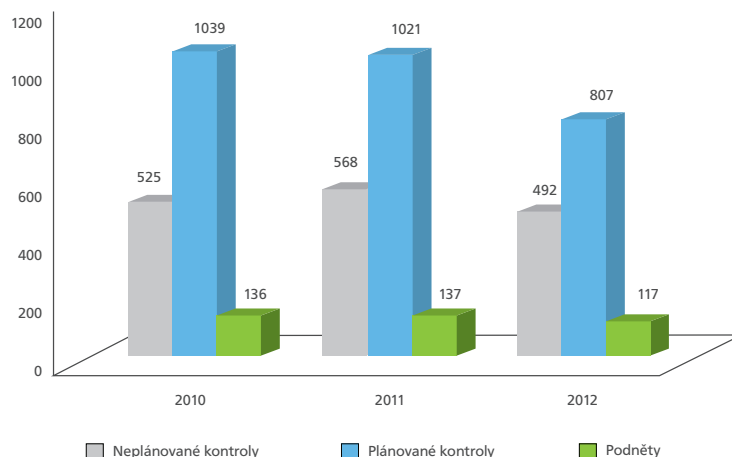
Zaregistrovány a prověřeny byly 3 opakované stížnosti na vedoucího OOL H. Králové ve věci uložení pokuty a zákazu vnaďení zvěře. Všechny vyhodnoceny jako neoprávněné. Minimum bylo podáno žádostí o informace (2 žádosti dle zákona č. 123/1998 Sb. u OI Olomouc a Liberec a 1 žádost dle zákona č. 106/1999 Sb. u OI Olomouc), které byly včas vyřízeny.

Po kůrovci rozvrácené smrkové porosty ve věku cca 30 let v k.ú. Střítež nad Ludinou (ORP Hranice), problém se týká velkého počtu vlastníků lesa, zejména fyzických osob.

Nejvýznamnější kontrolní zjištění uplynulého roku se týkala oblastí:

- nelegální těžby dřeva
- nezalesnění holin starších 2 roků
- rozvoj biotických činitelů (ve srovnání s rokem 2010 i 2011 došlo poklesu jejich rozvoje, zejména v NP Šumava)
- neplnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí
- nepovolený zábor PUPFL
- škody zvěří
- poškození lesů těžbou, přibližováním, narušení stability porostů
- ochrana PUPFL – rekreační aktivity

Počty kontrolních akcí za uplynulé tři roky

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Nejzávažnější správní delikty z pohledu uložených pokut:

- nesplnění opatření k nápravě v zalesnění holin na ploše 27 ha u Velkostatku Soutice s. r. o. s následnou pokutou ve výši 2 700 000 Kč (OI Praha)
- nelegální těžba společností DECEMBER DREAMS s. r. o. s pravomocnou pokutou 1 000 000 Kč (OI Praha)
- nesplnění opatření k nápravě v zalesnění holin společností Roju Trade s. r. o. s pravomocnou pokutou 386 000 Kč (OI Praha)
- nesplnění povinnosti zalesnění holin z nezákonné těžby v k.ú. Domanín u Třeboně – pravomocná pokuta 280 000 Kč (OI Č. Budějovice)
- nezákonná těžba společností LANDININE s. r. o. Brno v k.ú. Vnorovice v lesích soukromých vlastníků s pokutou 400 000 Kč (OI Č. Budějovice)
- neoprávněné použití lesní půdy k jiným účelům než pro plnění funkcí lesa ŽELEZÁRNAMI Hrádek a. s. s pokutou 400 000 Kč (OI Plzeň)
- protizákonné a nepřiměřené prořezání lesních porostů, poškození půdního krytu, stromů a jejich kořenů právnickou osobou Iron s. r. o. v k.ú. Myslinka s pokutou 300 000 Kč (OI Plzeň)
- neoprávněná těžba dřeva vlastníkem I.L.C., a. s. v k.ú. Oleško u Rohatců s následnou pokutou 200 000 Kč (OI Ústí n/L.)
- nezákonná těžba společností I.L.C., a. s. v k.ú. Libňatov, Korouhev, Jedlová u Poličky a Chlum u Hlinska s pokutou 2 500 000 Kč (OI H. Králové)
- nezákonná těžba v k.ú. Horní Heřmanice, Nové Lesy a Lipnice u Dvora Králové společností S.I.N. Corporation s pokutou 250 000 Kč (OI H. Králové)

Přibližováním vytěženého dříví v k. ú. Myslinka došlo k poškození půdního krytu se vznikem kolejí o hloubce 20–50 cm v celkové délce 2554 m, k odřeni stromů, a k poškození kořenů.

- nezákonná těžba v k.ú. Jaroměřice společností I.L.C., a. s. s pokutou 280 000 Kč (OI H. Králové).
- nezalesněné holiny společností Zvelebil s. r. o. s následnou pokutou 230 000 Kč (OI H. Brod)
- pokuta za škody zvěří společnosti ČEPRO, a. s. ve výši 100 000 Kč (OI Brno)
- pokuta za včasné nezalesnění fyzickou osobou v k.ú. Lhota u Rapotína, ve výši 150 000 Kč (OI Brno)
- pokuta uložená I.L.C., a. s. ve výši 350 000 Kč – za nezákonnou těžbu v k.ú. Nová Hradečná (OI Olomouc)
- pokuta společnosti LANDININE s. r. o. ve výši 600 000 Kč v k.ú. Kladky za nepovolenou těžbu, poškození stromů a půdního povrchu v porostech (OI Olomouc)

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

- v r. 2012 nabylo právní moci rozhodnutí o uložení pokuty fyzické osobě z r. 2010 ve výši 1 750 000 Kč za nezákonné a neoprávněné těžby v lesích (OI Olomouc)
- pokuta 80 000 Kč fyzické osobě za neplnění opatření k nápravě v ochraně lesa proti kůrovcům v k.ú. Hodkovice n. M. a v k.ú. Petrašovice (OI Liberec).

Na praktiky firem I.L.C., a. s. a S.I.N. Corporation bylo podáno trestní oznámení a na možné daňové úniky byly upozorněny místně příslušné finanční úřady.

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ

Na rozdíl od předchozích roků a po projednání s oddělením ochrany krajiny a lesa MŽP, nebyly pro rok 2012 stanoveny složce ochrany lesa složkové úkoly.

Důvodem byla skutečnost, že nebyla nalezena společná, závažná a v minulých letech neprověřovaná témata, dotýkající se všech OOL OI. Proto za významnější z hlediska vypovídací schopnosti o stavu životního prostředí v lesích jsou považovány tzv. komplexní kontroly. V jejich rámci jsou lesní majetky posuzovány z pohledu dodržování všech právních předpisů týkajících se hospodaření v lesích. Při těchto kontrolách vycházejí inspektoři OOL z polyfunkčního pojetí (vzájemné provázanosti) jednotlivých funkcí lesa a neoddělitelné vazby lesních porostů a lesní půdy. Kladou tak důraz na komplexnost prováděného dozoru (věnují pozornost všem případným vlivům na plnění celospolečenských funkcí lesa jako základní a nenahraditelné složky životního prostředí). Tento typ kontrol byl uplatněn ve 344 případech z celkového počtu 1 299 kontrol, což představuje 26 %.

Nezákonné těžby společnosti I.L.C. a. s.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

KONTROLY SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ:

V r. 2012 byly kontroly, ať již plánované či neplánované, zaměřeny na 16 kontrolních témat z celkem 36 témat doporučených. Jednalo se o:

- komplexní kontroly
- kontroly rozvoje biotických činitelů
- škody zvěří
- používání biologicky odbouratelných olejů a hydraulických kapalin
- poškození lesů těžbou, přibližováním, narušení stability porostů
- ochranu LPF včetně využívání okolí dobývacích prostorů
- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu

Část vytěžené plochy po provedené nezákonné těžbě dřeva v k.ú. Nová Hradečná

Odřené stromy a vytlačené koleje na pozemcích Lesů ČR, s. p. po činnosti LANDININE s. r. o

- obnovu lesních porostů včetně holin po nezákonných těžbách
- dodržování závazných ustanovení LHP
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí
- ochranu LPF – rekreační aktivity
- ekologickou újmu v lesích
- využitelnost sukcese na holinách z nelegálních, případně z kalamitních těžeb, vzniklých v letech 2001-2012
- zalesnění zemědělského půdního fondu

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

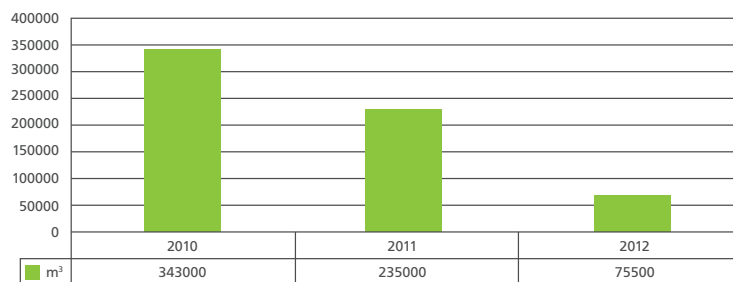
- výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku
- kontroly ve spolupráci s oddělením ochrany přírody dle zákona č. 114/1992 Sb.

Silnými tématy v uplynulém roce byly:

- nezákonné těžby, zjištěné u osmi z deseti OI. Některé firmy provádějí tuto činnost po celém území republiky.
- obnova lesních porostů s důrazem na dodržení zákonných lhůt pro zalesňování, podílu melioračních a zpevňujících dřevin a ochrany lesní kultur proti škodám zvěří (mnoho lesních majetků se stalo předmětem spekulativních prodejů, kdy noví vlastníci les vytěží a k obnově a ochraně lesa přistupují laxně nebo vůbec). Častý nárůst plochy holin zejména v Moravskoslezském kraji si vyžádal prohloubení tohoto typu kontrol u drobných a středních lesních majetků. Specifickým problémem je dlouhodobě nedořešená kauza zalesnění cca 37 ha holin starších dvou let, po kůrovcové kalamitě zaviněné vlastníkem v k.ú. Soutice u OI Praha.
- poškozování mladých lesních porostů zvěří, jejíž stavy jsou vyšší než stavy normované. Situace u některých vlastníků si vyžádala zintenzivnění inspekční práce.
- využívání lesních pozemků pro jiné účely než pro plnění funkcí lesů. Důvodem byly neoprávněné zábořky lesních pozemků v důsledku stavební a rekreační činnosti, jakož i ukládání odpadů a odpadků v lesích.
- ochrana lesů proti kůrovcům. Důvodem byla opět skutečnost, že noví vlastníci prováděli v lesích těžbu většinou atraktivních sortimentů a často nevěnovali pozornost neatraktivní těžbě nahodilé, tj. včasnému zpracování větrných polomů a následně kůrovci napadených stromů. Samostatnou kapitolou byl

výskyt kalamitních škůdců v NP Šumava, kde oproti předchozím létům nastal v jejich rozvoji pro les pozitivní posun. V roce 2012 bylo zpracováno 75 500 m³ kůrovců, když v r. 2011 to bylo ještě 235 000 m³ a v r. 2010 celých 343 000 m³.

- kontroly činnosti právnických a fyzických osob v lesích. Zaměření kontrol bylo dáno zkušeností z nešetrného působení těchto subjektů při nasazení zejména harvestorových technologií, způsobujících narušení půdního krytu, narušení vodního režimu a poškození kořenů a kmenů stojících stromů, které významným způsobem ovlivňují stav životního prostředí v lesích. Právě v této oblasti i historicky dochází k uplatnění nejvyšších sankčních postihů.
- nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin v souladu se zákonem 149/2003 Sb. Zde lze s uspokojením konstatovat, že v důsledku systematických kontrol nejsou zjišťována závažná a četná pochybení. Jde i o důsledek funkční spolupráce s pobočkami ÚHÚL.

Zpracování kůrovcového dříví v NPŠ

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

- výskyt používání biologicky neodbouratelných olejů a hydraulických kapalin při pracích v lesích. Na rozdíl od nedávné minulosti, se porušení zákona téměř nevyskytují.
- plnění opatření k nápravě ze správních řízení. I zde je patrný pozitivní trend díky prestiži a průběžnému kontaktu kontrolních orgánů OOL s vlastníky lesů. Výjimkou je obnova porostů po nelegálních těžbách, kde z hlediska dodržení zákonných lhůt není situace příznivá.

Stanoviska, vyjádření a spolupráce s jinými orgány:

V r. 2012 bylo z úrovně složky ochrany lesa ČIŽP v rámci procesu EIA vyhotoveno 252 odborných vyjádření, jejichž smyslem bylo chránit plnění funkcí lesů a životního prostředí v nich. Vypracovány byly rovněž 2 audity, 4 posudky a 208 ostatních vyjádření a stanovisek.

Pokračovala spolupráce s orgány státní správy lesů pověřených obcí. Vzhledem k personálnímu obsazení těchto článků státní správy je však skutečností, že orgány státní správy lesů velké a složité případy prakticky neřeší (podjatost, časová náročnost, personální situace), takže tyto jsou ve většině případů řešeny ČIŽP. U části pověřených obcí existuje prostor pro prohloubení a zefektivnění této spolupráce.

Spolupráci s celními úřady při vymáhání pokut lze hodnotit kladně, na nízké úrovni je však vymáhání pokut u recidivistů. Stav ohrožuje autoritu ČIŽP u odborné i laické veřejnosti.

K růstu vzdělanosti inspektorů přispívají odborné konzultace na výzkumných a vzdělávacích pracovištích

(MZLU Brno, VÚLHM Jíloviště-Strnady), jakož i účast na odborných seminářích, školeních a poradách v rámci ČIŽP.

K posunu došlo ve spolupráci s PČR, kde v důsledku některých jednání i prezentací činnosti OOL ČIŽP, jsou vytvářeny předpoklady k posílení součinnosti (na straně PČR je předpoklad přípravy odborně znalých policistů v oblasti životního prostředí v lesích).

Jak již bylo výše uvedeno, pokračovala spolupráce s pobočkami ÚHÚL ve věci kontrol uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu dle zákona č. 149/2003 Sb. Jejich výsledky signalizují klesající četnost i závažnost protiprávního jednání.

V součinnosti s MŽP pokračovaly práce na implementaci nařízení Rady EU a Evropského parlamentu č. 995/2010 do české legislativy. S ohledem na hlavní cíl předpisu, kterým je omezení nezákonných těžeb bylo snahou MŽP a ČIŽP získání pravomocí ČIŽP při kontrole nových povinností hospodářských subjektů a obchodníků uvádějících dřevo a dřevařské výrobky na trh EU. I když zástupci ČIŽP pracovali na přípravě stanovisek rezortu MŽP v rámci mezirezortního připomínkování nového „zákonu o dříví“, MZe nakonec prosadilo návrh zákona, který stanovuje pravomoci pouze orgánům státní správy lesů a nepočítá s účastí ČIŽP při kontrolách nezákonně vytěženého dříví.

V loňském roce též pokračovalo zastoupení ČIŽP v Koordináční radě Národního lesnického programu II, kde byly obhajovány rezortní zájmy při projednávání jednotlivých klíčových akcí.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

Jako aktivní lze hodnotit účast inspektorů OOL při zpracování certifikované metodiky k poškozování PUPFL pod patronací MZLU v Brně. V důsledku zásadního nesouhlasu zástupců ČIŽP s některými předloženými návrhy, došlo k jejímu přepracování s předpokladem vydání metodiky v I. pololetí 2013.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

Holiny u Velkostatku Soutice s. r. o.

Holiny ve velkém rozsahu 27 ha, které vznikly těžbou dříví, nebyly uloženým opatřením Velkostatkem Soutice s. r. o. zalesněny. Společnost dlouhodobě neplnila povinnosti, které jí ukládá lesní zákon. Inspekce proto uložila pokutu ve výši 2 700 000 Kč (OI Praha).

Nezákonné těžby dříví po celé ČR

Například OI v Českých Budějovicích uložilo pokutu 400.000 Kč za nezákonnou těžbu v lesích soukromých vlastníků společností LANDININE s. r. o. Brno v k.ú. Vnorovice. Za stejný delikt, tedy neoprávněnou těžbu dřeva, vlastníkem I.L.C., a. s. v k.ú. Oleško u Rohatců uložil OI Ústí nad Labem pokutu 200 000 Kč, stejné firmě – tedy I.L.C. byla uložena OI Hradec Králové za nezákonnou těžbu v k.ú. Libňatov, Korouhev, Jedlová u Poličky a Chlum u Hlinska pokuta 2 500 000 Kč. Této společnosti – I.L.C. – byla OI hradec Králové za nezákonnou těžbu v k.ú. Jaroměřice uložena další pokuta 280 000 Kč. Společností S.I.N. Corporation uložil OI Hradec Králové pokuty ve výši 250.000 Kč za nezákonnou těžbu v k.ú. Horní Heřmanice, Nové Lesy a Lipnice u Dvora Králové. Na praktiky personálně provázaných firem I.L.C., a. s. a S.I.N. Corporation bylo podáno trestní oznámení. Na možné daňové úniky byly upozorněny místně příslušné finanční úřady.

Z kontrolní činnosti ČIŽP vyplývá, že rozsah nezákonných těžeb v ČR se v roce 2011 v porovnání s uplynulými pěti lety téměř ztrojnásobil, proto oddělení ochrany lesa ČIŽP stanovilo této problematice vysokou prioritu.

Železářny Hrádek

Za neoprávněné použití lesní půdy k jiným účelům než pro plnění funkcí lesa ŽELEZÁRNAMI Hrádek a. s. Uložila inspekce této společnosti pokutu 400 000 Kč (OI Plzeň). Společnost ŽELEZÁRNY Hrádek, a. s., v období červenec 2004 – listopad 2011 nezákonně ukládala odpadový materiál, pocházející z tavicích pecí, na lesní pozemky. Jednalo se sice o plochu 0,19 ha, ale výška odpadu oproti okolnímu terénu činila cca 10 m. Absence lesního porostu v území má za následek lokální poškození lesního ekosystému, které má vliv na funkci místního lesního ekosystému jako takového: jsou narušeny specifické biologické vlastnosti lesní půdy, je změněn vodní režim v území a sama hmota skládky představuje potenciální nebezpečí pro své okolí.

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

K uplynulému roku lze shrnout, že se v rámci ochrany lesa daří naplnit základní cíl inspekční práce, kterým je transparentní, objektivní a eticky korektní výkon kontrol. Podařilo se ve většině případů posílit prestiž inspekce, a to nejen výkonem kontrolní činnosti, ale i dalšími aktivitami v rámci prevence ve prospěch vlastníků lesů. Též se osvědčilo monitorování stavu lesa v rizikových oblastech na základě zjištění kontrol provedených v minulosti.

V roce 2013, při vědomí, že největší četnost nedostatků se vyskytuje u drobných vlastníků (nízké odborné zázemí, absence kontrolní práce orgánů státní správy lesů i odborných lesních hospodářů), bude většinové penzum odborné činnosti v rámci ochrany lesa věnováno této oblasti. V důsledku nárůstu prodejní ceny dříví v r. 2013 lze očekávat i nárůst nelegálních těžeb v lesích. Stěžejním cílem kontrolní činnosti však bude především prevence a výchova těchto kontrolovaných subjektů. Teprve při hrubém nebo opakovaném porušení právních předpisů, bude přistoupeno

05 | Činnost ČIŽP za rok 2012 podle složek

k sankcím. I do budoucna, s výjimkou mimořádných situací, bude respektováno pravidlo jedné kontroly ročně u daného majetku v tří až pětileté periodicitě.

V rámci výkonu své činnosti se OOL OI ČIŽP potýkají s některými problémy, které v menší nebo větší míře mohou být v následujícím období řešeny. Jsou jimi:

- rozvoj nelegálních těžeb až kořistnického charakteru s cílem finančního profitu a jejich obtížné prokazování, což často vede až k odložení případů ze strany PČR.
- přetrvávající problémy v ověřování věrohodnosti předložených podkladů LHE vlastníkem, kdy trvá absence vymáhání plnění ustanovení § 40 lesního zákona ze strany státní správy lesů ORP. To způsobuje faktickou nemožnost ověřit dodržení celkové výše těžeb, stejně jako uplatnění § 32 a 33 lesního zákona při ověřování stavu a vymáhání plnění reálného rozsahu bezodkladných opatření vlastníkem lesa. To následně zakládá možnost provedení nezákonných těžeb.
- vymáhání pokut u recidivistů, kde pokud se nepodaří prosadit sankce, které právní řád umožňuje (např. cestou policie i exekutorských úřadů), bude stávající situace poškozovat prestiž inspekčních orgánů.
- nedostupnost údajů potřebných pro výkon kontrol, zejména lesních hospodářských plánů, která není právně dořešena, i když v konečném důsledku má vlastník lesa zákonnou povinnost veškeré podklady kontrolnímu orgánu poskytnout.
- protože podstatou inspekční činnosti je i preventivní a celoplošný dozor v podobě namátkových kontrol u všech typů vlastnictví lesů, je na zvážení prohloubení spolupráce s orgány SSL tak, aby se k OOL OI průběžně dostávaly informace (např. změny OLH), které mohou přispět k předvídání následné nelegální činnosti (např. nepovolených těžeb dřeva).
- obnova lesních porostů je v řadě lokalit možná pouze se zvýšenými náklady na ochranu proti škodám zvěří, nejúčinněji pak budováním oplocenek. V některých lokalitách je bez účinné ochrany proti zvěři umělá i přirozená obnova lesa prakticky neuskutečnitelná. Situace vyžaduje řešení společným postupem ČIŽP, MŽP a orgánů státní správy lesů a myslivosti.
- přetrvává problém jízd terénních motocyklů a čtyřkolek po lesních pozemcích, způsobujících jejich poškození – stav vyžaduje vyšší součinnost s PČR.

Integrované

agendy

06 | Integrované agendy

6 INTEGROVANÉ AGENDY

Zásadní činností v oblasti integrovaných agend je činnost dozorová (kontrolní), dalšími jsou činnosti převážně preventivního rázu, jako např. vydávání vyjádření a stanovisek (v rámci EIA, IPPC atd.)

Základem kontrolní činnosti v oblasti integrovaných agend jsou kompetenční ustanovení delegovaná na ČIŽP zejména zákony:

- č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále též „zákon o integrované prevenci“). Podstatou tohoto zákona je dosáhnout maximální možné prevence průmyslového znečišťování všech složek životního prostředí a ochrany životního prostředí jako celku,
- č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí, o integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů (dále též „zákon o IRZ“) ve vazbě na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend zahrnuje zejména tvorbu vyjádření a stanovisek:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení,
- k dotacím z Operačních programů ŽP vyhlášených SFŽP,

- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS,
- v rámci programu Bezpečný podnik,
- k ekologickým auditům
- v rámci žádostí o informace dle zákona č.123/1998 Sb., apod.

V roce 2012 ČIŽP aktivně spolupracovala při přípravě nové legislativy v technických pracovních skupinách při MŽP a to zejména při:

- návrhu novely zákona o integrované prevenci, z důvodu povinnosti implementace Směrnice o průmyslových emisích č. 2010/75/EU do českého právního řádu. Zde je nově navržen samostatný § 20b, který mimo jiné specifikuje kontrolu dodržování podmínek integrovaného povolení jako komplexní prověření environmentálního chování zařízení z pohledů všech složek životního prostředí, s návazností na předcházející kontroly integrovaného povolení a složkové kontroly, shrnutí dosavadních zjištění, zhodnocení nejlepších dostupných technik – BAT, bilancí atd.
- návrhu novely vyhlášky č. 554/2002 Sb., kterou se stanoví vzor žádosti o vydání integrovaného povolení a způsob jejího vyplnění. Ke stávající příloze vyhlášky „Vzor žádosti k vydání IP, rozsah a způsob jejího vyplnění“ by měla tato novela obsahovat ještě další nové přílohy: „Zpráva o plnění podmínek integrovaného povolení vč. části Podklady k provedení porovnání emisí s úrovněmi emisí spojenými s BAT, základní zpráva, Odborné posouzení k udělení výjimky z BAT“.

06 | Integrované agendy

- návrhu změny nařízení vlády č. 145/2008 Sb., kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí a to vzhledem k tzv. Ekoaudit, tj. k vládou schváleném „Opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v ČR eliminací nadbytečných požadavků environmentální legislativy“.

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2012

Oddělení integrace OI ČIŽP provedla za úzké spolupráce s odbornými složkovými odděleními 645 kontrol na 531 zařízeních a provozovnách. Tento počet zahrnuje jak kontroly dle zákona o integrované prevenci, tak i dle zákona o IRZ. Ve sledovaném období bylo odděleními integrace zahájeno celkem 104 správních řízení. Počet rozhodnutí o pokutě (včetně příkazů), které nabyly právní moci v roce 2012, byl 108. Rozmezí uložených pokut se v roce 2012 pohybovalo od 1 tisíce do 5,5 milionu korun a celková výše pokut v právní moci činila 9 919 tisíc korun. Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila 91,8 tisíc korun.

ČIŽP kontrolami zjistila porušení právních předpisů vydaných na ochranu životního prostředí a to především neplnění podmínek integrovaného povolení, nesplnění ohlašovací povinnosti dle zákona o integrované prevenci, neplnění povinností stanovených zákonem č. 185/2001 Sb., 86/2002 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., či 25/2008 Sb. Při porušení zákona č. 86/2002 Sb., zjištěného při integrované kontrole nebylo správní řízení vedeno, pokud předmětná povinnost již není v novém zákoně č. 201/2012 Sb., o ochraně

ovzduší sankcionována. Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. 9. 2012.

Porušení právních předpisů v oblasti IRZ se týkala zejména nepodání včasného hlášení, ohlášení nesprávných údajů, neohlášení přenosů odpadů či znečišťujících látek v odpadech. Ukládané sankce se stejně jako v předchozích letech pohybovaly při spodní hranici zákonného rozmezí. Konkrétně byla výše pokut za nedodržení legislativy v oblasti integrovaného registru znečišťování v rozmezí od 1 000 Kč do 35 000 Kč.

Z hlediska kontrolní činnosti prováděné inspekci v rámci integrovaného registru znečišťování (IRZ) je zajímavá ta skutečnost, že provozovatelé zařízení s vydaným integrovaným povolením plní povinnosti dané příslušnou legislativou podstatně lépe než ostatní subjekty (tj. zejména malé a střední provozovny a zařízení). Tyto menší subjekty zpravidla o IRZ nemají žádné informace. Na základě výsledků z kontrolní činnosti v oblasti IRZ lze ale konstatovat, že se celkově povědomost o povinnostech vyplývajících z příslušné legislativy postupně zlepšuje.

PODŇETÝ A PETICE

Inspektoři oddělení integrace ČIŽP se aktivně zúčastnili při řešení 81 podnětů a petic, a to zejména u případů dotýkajících se působnosti více složkových oddělení. Hlavním úkolem pracovníků oddělení integrace bylo zajištění koordinovaného přístupu při řešení těchto případů.

06 | Integrované agendy

Zajímavým byl podnět na „nepořádek u rybníka Dubovec“ v k.ú. obce Zahradka v okrese Třebíč. U tohoto rybníka došlo ke svévolné výstavbě dřevěných chatrčí s postupně nahromaděnými odpady. Na základě vlastních šetření a postoupení Městskému úřadu Náměšť nad Oslavou došlo k vyčištění lokality a bylo zahájeno řízení o odstranění stavby.

V roce 2012 se opět objevily podněty související s nakládáním s kaly z čistíren odpadních vod. Oddělení integrace Olomouc se účastnilo společného šetření takového podnětu s Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským, který byl zároveň podatelem podnětu. Kontrola se uskutečnila ve společnosti SPRESO s. r. o. Bylo konstatováno porušení ustanovení zákona č. 185/2001 Sb., když společnost nakládala s odpady mimo zařízení k tomu určené.

Ekologická újma

Správné řízení podle zákona č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, žádné zatím ČIŽP nezahájila.

DALŠÍ INTEGROVANE ČINNOSTI

EIA/SEA

V roce 2012 bylo ČIŽP zpracováno celkem 1 193 vyjádření k záměrům, dokumentacím, posudkům, oznámením o koncepci a k návrhům koncepce v rámci procesu EIA/SEA. Oproti loňskému roku se za stejné období jedná o 6% pokles vydaných vyjádření (1 266).

Stejně jako v předchozích letech lze i v roce 2012 konstatovat, že kvalita předkládaných oznámení není bohužel na příliš vysoké úrovni. Zejména chybí údaje o vstupech a výstupech, jejich vyhodnocení nebo variantní řešení. Mezi významnější případy posuzování vlivů záměru na životní prostředí lze z pohledu ČIŽP zařadit např.:

Energetické centrum Horní Suchá (kód záměru MSK1656)

Jednalo se o stavbu BPS na výrobu bioplynu z odpadů a zemědělských produktů (v množství 20 000 t/rok) a jeho následné přeměny v elektrickou a tepelnou energii (2x kogenerační jednotka s celkovým elektrickým výkonem max. 1 250 kW a tepelným výkonem 1 261 kW), v areálu nově vznikající průmyslové zóny v k.ú. Horní Suchá v blízkosti obytné zástavby. Dle ČIŽP bylo odůvodnění záměru vzhledem ke stávajícím zdrojům nedostatečné a nebyla stanovena kompenzační opatření ke snížení imisního zatížení v dané lokalitě. Oznámení obsahovalo množství nepřesností a protichůdných informací. Nebyly vyřešeny zejména záležitosti týkající se nakládání s odpady. ČIŽP požadovala celý proces, požadavku bylo vyhověno. Záměr byl rovněž medializován.

Bioelektrárna v Budišově nad Budišovkou (dva záměry, kody MSK1655, MSK1672)

Jednalo se o výstavbu bioelektrárny s parním kotlem o jmenovitém tepelném výkonu 17,7 MW, v k.ú. Budišov nad Budišovkou. V kotli měly být spalovány piliny, kůra a štěpka. Dále měly být realizovány objekty skládky biomasy, denní skládky biomasy s automatizovanou dopravou do spalovací komory parního kotle, strojovna parní odběrové kondenzační

06 | Integrované agendy

turbíny, výměňiková stanice, chladiče, čištění spalin, trafostanice, zpevněné plochy a komunikace, parkoviště. Oznámení obsahovala rozporuplné informace, chyběly podstatné údaje k záměru, rovněž byl odpor veřejnosti v dotčeném území. Posuzování bylo na žádost oznamovatele zastaveno.

Skládka Benátky nad Jizerou – Změna umístění technologie stabilizační a solidifikační linky (SSL) a navýšení její kapacity (kód záměru STC1553)

Oznamovatelem byla společnost AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o. Záměr spadá pod bod 10.1 „Zařízení ke skladování, úpravě nebo využívání nebezpečných odpadů; zařízení k fyzikálně-chemické úpravě, energetickému využívání nebo odstraňování ostatních odpadů“. Záměr spočíval v přemístění a navýšení kapacity zařízení k solidifikaci odpadů, které se nachází v areálu skládky Benátky. Nově mělo být toto zařízení umístěno na vlastním tělese skládky nebezpečných odpadů. Inspekce ve svém vyjádření uvedla řadu zásadních připomínek k umístění záměru, jeho konstrukci a provozu, na základě čehož konstatovala, že popis záměru uvedený v oznámení neumožňuje v dostatečné míře posoudit jeho praktickou aplikaci a funkčnost, včetně možných dopadů na životní prostředí, a to zejména ve vztahu k zajištění bezproblémového provozu skládky. ČIŽP Ol Praha proto požadovala další posuzování záměru podle zákona č. 100/2001 Sb.

Oznamovatel záměru následně vyvolal ústní jednání na ČIŽP a zaslal doplňující informace o záměru. I přes úpravy projektu musela ČIŽP konstatovat, že navrhovaná změna technologie zařízení SSL při provozování v podmínkách tělesa skládky představuje zvýšení míry ohrožení životního prostředí.

Posuzování záměru bylo krajským úřadem ukončeno, a záměr tedy nebude v předložené podobě realizován.

Žádosti o vydání integrovaného povolení

Jak již bylo výše uvedeno, ČIŽP v oblasti integrované prevence aktivně spolupracuje s krajskými úřady, přičemž do této spolupráce lze zahrnout i vydávání vyjádření k integrovaným povolením a mnohem častěji k podstatným změnám integrovaných povolení.

Za rok 2012 bylo ČIŽP celkem zpracováno 616 vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo jejich změnám. V 28 případech se zástupci ČIŽP zúčastnili i ústních jednání k žádosti o vydání nebo změně integrovaného povolení.

Další vyjádření a stanoviska

Oddělení integrace ČIŽP koordinovala nebo zpracovala 28 vyjádření pro SFŽP a celkem 467 dalších stanovisek k ISO 14001, stanovisek v rámci programu Bezpečný podnik a stanovisek k žádosti o registraci do programu EMAS, k ekologickým auditům atd.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

ZEVO, spol. s r. o. – BPS Velký Karlov

Pokračující „kauza“ se vším všudy. Tato společnost zahájila provoz bioplynové stanice (dále jen „BPS“) v roce 2006. Od začátku provozu BPS jsou ze strany ČIŽP řešeny opakované podněty na způsob provozování a nedodržování technologické kázně, pro mimo jiné i značnou pachovou zátěž pro okolí a ohrožení kvality podzemních vod. Problémy v provozu BPS

06 | Integrované agendy

spočívaly především v nakládání s vedlejšími produkty živočišného původu (dále jen „VPŽP“). Nakládání s VPŽP je dle § 2 odst. 1 písm. f) vyjímáno z působnosti zákona o odpadech. Na kontroly tohoto nakládání nemá kompetence ČIŽP, ale Krajská veterinární správa Brno (KVS).

BPS je provozována bez integrovaného povolení a kromě souhlasu s provozem dvou kogeneračních jednotek podle zákona o ovzduší i bez ostatních souhlasů podle složkových zákonů. BPS nebyla posuzována z hlediska příjmu VPŽP podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). V souvislosti s kontrolními zjištěními měla inspekce za to, že provozovatel nejen že provozuje zařízení BPS Velký Karlov v rozporu s právními předpisy v oblasti životního prostředí i v rozporu s pravomocným rozhodnutím ČIŽP, kterým bylo provozovateli uloženo omezení provozu spočívající v zákazu zpracování konfiskátů živočišného původu a živočišného odpadu a zastavení provozu Haly hygienizace, ale že provozuje zařízení rovněž několik let i v rozporu s právními předpisy na úseku veterinární asanace. Tento názor byl potvrzen i Kanceláří veřejného ochránce práv (KVOP) a na základě výzvy k provedení opatření k nápravě KVS dne 24. 3. 2011 vydala rozhodnutí, kterým bylo provozovateli odňato povolení k výkonu veterinární asanační činnosti.

ČIŽP činila a činí veškeré možné kroky k tomu, aby byl protiprávní stav (provoz zařízení bez integrovaného povolení) odstraněn. Za provoz BPS Velký Karlov bez integrovaného povolení uložila ČIŽP provozovateli celkem čtyři pokuty:

- Právní moc (PM) 17. 10. 2007 částka 300 000 Kč
- PM 15. 7. 2008 částka 2 000 000 Kč (byla podána žaloba proti rozhodnutí MŽP – žaloba byla rozsudkem Městského soudu Praha zamítnuta. Rovněž byl zamítnut odkladný účinek)
- PM 9. 12. 2008 částka 5 000 000 Kč (byla podána žaloba proti rozhodnutí MŽP, rozsudkem Městského soudu Praha v lednu 2011 byla žaloba zamítnuta)
- PM 28. 8. 2009 částka 7 000 000 Kč (jedná se o maximální možnou výši, podle zákona o integrované prevenci. Byla podána žaloba proti rozhodnutí MŽP).

Proti rozhodnutím o pokutě (ve výši 2 000 000 Kč, 5 000 000 Kč a 7 000 000 Kč) byla podána provozovatelem žaloba, stejně tak jako proti rozhodnutí o omezení provozu zařízení spočívající v zákazu zpracování konfiskátů živočišného původu a živočišného odpadu a zastavení provozu Haly hygienizace – neboť dalším provozem hrozilo závažné poškození životního prostředí. Žaloba proti rozhodnutí o pokutě ve výši 2 000 000 Kč byla Městským soudem v Praze zamítnuta. Žaloby proti rozhodnutí o pokutě ve výši 5 000 000 Kč a proti rozhodnutí o omezení provozu zařízení spočívající v zákazu zpracování konfiskátů živočišného původu a živočišného odpadu a zastavení provozu haly hygienizace byly v lednu 2011 rozhodnutím městského soudu v Praze rovněž zamítnuty.

Z důvodu, že i přes tato výše uvedená pravomocná rozhodnutí bylo zařízení dále provozováno, byl ze strany ČIŽP dán návrh na nařízení exekuce ve věci omezení

06 | Integrované agendy

provozu BPS Velký Karlov, spočívající v zákazu zpracování VPŽP a v zastavení provozu haly hygienizace. Exekutor vydal ve věci exekuční příkaz, kterým zřídil exekutorské zástavní právo na nemovitostech jmenované společnosti. Usnesení o nařízení exekuce je v současné době v právní moci. Právní zástupce provozovatele podal dne 30. 4. 2010 návrh na odklad exekuce, ale exekutorský úřad nevyhověl a postoupil jej k rozhodnutí exekučnímu soudu. Okresní soud ve Znojmě rozhodl Usnesením dne 26. 11. 2010 o zamítnutí návrhu povinného na odklad exekuce. Povinní s odkladem neuspěli a Exekuční řízení pokračuje, protože bylo proti tomuto Usnesení v prosinci 2010 podáno provozovatelem odvolání a spis byl v lednu 2011 předán Krajskému soudu v Brně.

KVS všem subjektům dodávající VPŽP do BPS v únoru 2011 zaslala upozornění, že do zařízení by neměli být dodány VPŽP s ohledem na pravomocné rozhodnutí ČIŽP ve věci omezení provozu. Dále KVS dne 24. 3. 2011 vydala míněné rozhodnutí, kterým bylo provozovateli odňato povolení k výkonu veterinární asanační činnosti.

V lednu 2011 proběhlo za účasti 1. náměstkyně ministra, pověřené řízením MŽP, jednání mezi MŽP, ČIŽP a provozovatelem. Zde byly dohodnuty podmínky, za kterých je možno BPS přechodně provozovat do doby získání integrovaného povolení (i okamžité zastavení zpracování VPŽP). ČIŽP prováděla dále na bioplynové stanici pravidelný monitoring, zaměřený především na plnění podmínek dohodnutých na MŽP. Od dubna 2011 nebylo na základě inspekci zjištěno v BPS zpracování ani skladování VPŽP, které vyžadují hygienizaci. Hala hygienizace byla od 5/2011 mimo provoz z důvodu

poruchy hydrolyzéry. Při inspekčních šetřeních byl v minulosti opakovaně zjišťován únik fermentační náplně a digestátu, za což byla vedena oddělením ochrany vod správním řízením za nedovolené nakládání se závadnými látkami. I v roce 2012 bylo provedeno v rámci monitoringu, zaměřeného především na skutečnost, zda v zařízení nejsou zpracovávány VPŽP celkem 8 kontrol. Kontrolami bylo zjištěno, že hala hygienizace byla v roce 2012 mimo provoz a zpracování VPŽP nebylo prokázáno. V současné době jsou tedy plněny podmínky rozhodnutí ČIŽP ve věci omezení provozu a z tohoto důvodu je v současné době odložena exekuce na toto nepeněžitě plnění. V případě, že by provozovatel opětovně začal se zpracováním VPŽP vyžadujících hygienizaci, bude dán podnět exekutorovi ve věci pokračování a okamžitého vymoření exekuce.

Řízení o vydání integrovaného povolení pro BPS bylo v 6/2011 při ústním jednání (na základě zpětvzetí žádosti provozovatele) ukončeno. Na základě stanoviska MŽP, že nejprve musí proběhnout proces EIA a argumentaci provozovatele, že zařízení není veterinárním asanačním ústavem a tedy že mu ani není jasno, do které kategorie záměru by toto posuzování vlivu spadalo, podal provozovatel na MŽP žádost o stanovisko v této věci. Toto stanovisko bylo vydáno v 10/2011 (dle tohoto stanoviska se nejedná o kafilerii, ani asanační ústav), nicméně KÚ JmK následně podal rovněž žádost o stanovisko MŽP ve věci zařazení podle zákona EIA, z důvodu že bylo vydáno stanovisko OVSS VII, že zařízení je podle přílohy č. I zákona EIA zařazeno do kategorie kafilerie z hlediska zákona č. 100/2001. MŽP stanoviskem ze dne 5.1.2012 Krajskému úřadu Jihomoravského kraje sdělilo, že Záměr naplňuje dikci bodu 10.2 „Zařízení k odstraňování ostatních odpadů

06 | Integrované agendy

a kapacitou nad 30 000 t/rok", kategorie I, přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb. Záměr proto podléhá posuzování vlivů na ŽP a příslušným úřadem k posouzení vlivů záměru na ŽP je MŽP.

V listopadu 2011 byla inspekcí zaslána na MŽP žádost o stanovisko, jak je třeba nahlížet na BPS podle zákona č. 76/2002 Sb., v případě, že nejsou v zařízení zpracovávány VPŽP vyžadující hygienizaci a není v provozu hala hygienizace. Na jejím základě proběhlo v prosinci 2011 jednání na MŽP a na základě výsledků jednání byla na ČIŽP zaslána odpověď, podle které je třeba dále na zařízení nahlížet jako na zařízení spadající pod zákon č. 76/2002 Sb.

Ve druhém pololetí 2012 byla ČIŽP k posouzení předložena dokumentace EIA. Na základě připomínek k předložené dokumentaci a na základě doporučení zpracovatele posudku k této dokumentaci, byla tato dokumentace vrácena zpracovateli posudku k doplnění.

V červenci 2012 bylo provozovatelem BPS doručeno na ČIŽP Oznámení o splnění povinnosti a žádost o zrušení exekuce. ČIŽP nevyhověla této žádosti, z důvodu, že nebyly učiněny veškeré kroky nezbytné k možnému zastavení exekuce a rovněž není zajištěno trvalé plnění povinností stanovených pravomocným rozhodnutím ČIŽP ze dne 19. 11. 2008 a Usnesením Okresního soudu Znojmo. Pro provoz zařízení nebylo získáno integrované povolení, nebyla podána žádost o integrované povolení. Toto zařízení je provozováno bez jakéhokoli povolení a je technicky možné v bioplynové stanici (i bez případného provozu haly hygienizace) zpracovávat VPŽP (např. lanolín, brýdovou vodu, krev...) např. aplikací přímo do fermentorů.

V listopadu 2012 bylo doručeno na ČIŽP usnesení o insolvenčním návrhu věřitele SANAK s. r. o. na společnost ZEVO, spol. s r.o.

GEOSAN GROUP a. s.

V roce 2012 ČIŽP uložila pokutu společnosti GEOSAN GROUP a.s ve výši 5,5 mil. Kč (vydání rozhodnutí o pokutě 31. 1. 2012). Pokuta byla uložena za to, že společnost provozovala zařízení v rozporu se závaznými podmínkami provozu stanovených integrovaným povolením, tj. že nebyly neodkladně zastaveny práce u homogenizace a zavápnění lagun v době překročení imisního limitu pro 24hodinové průměrování u SO₂ ve třech po sobě jdoucích hodinových průměrech na stacionární měřicí stanici Fifejdy, tím byly porušeny základní povinnosti provozovatele zařízení dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o integrované prevenci. Pokuta nabyla právní moci 30. 5. 2012.

Laguny Ostramo

06 | Integrované agendy

ULOŽENÍ KALŮ Z OSTRAVSKÝCH LAGUN OSTRAMO NA SKLÁDKCE NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ SPOL. CELIO A. S. A JEJICH PLÁNOVANÉ SPALOVÁNÍ V CEMENTÁRNĚ ČÍŽKOVICE SPOLEČNOSTI LAFARGE CEMENT, A. S.

Veškeré povolené množství kalů z lagun Ostramo bylo do skládkového komplexu CELIO dovezeno k cca 16.12.2011 a v současné době je zde dle změny integrovaného povolení dočasně uloženo a průběžně odváženo k termické likvidaci do zařízení Čížkovická cementárna. Kontrola uvedených společností je prioritami oddělení odpadového hospodářství (OOH) a oddělení ochrany ovzduší (OOO) OI Ústí nad Labem. Od roku 2012 OOH provádí pravidelnou kontrolu 1x za 14 dní na skládce nebezpečných odpadů (NO) spol. CELIO a. s. a OOO provádí pravidelnou kontrolu 1x za měsíc v cementárně Čížkovice společnosti Lafarge Cement, a. s. Provedenými kontrolami nebylo v roce 2012 zjištěno porušení zákona o integrované prevenci nebo složkové legislativy.

A-Z ODPADY s. r. o.

Jedná se o dlouhodobé a velmi složité správní řízení, kdy 2. pokuta nabyla právní moci až v roce 2012.

Již dne 1. 4. 2010 byla ve společnosti A-Z ODPADY s. r. o. na Zařízení pro úpravu a likvidaci nebezpečných odpadů provedena ohlášená integrovaná kontrola. Kontrola nebyla v ten den ukončena. Protokol o kontrolním zjištění jako akt ukončení kontroly mohl být vydán až dne 21. 02. 2011. Zjištěné skutečnosti ČIŽP vyhodnotila jako porušení zákona o integrované prevenci a jako porušení zákona 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění.

Dne 21. 03. 2011 bylo se spol. A-Z ODPADY zahájeno správní řízení. Rozhodnutím ze dne 26. 05. 2011 byla této společnosti uložena:

- a) výrokem č. I. pokuta ve výši 850 000 Kč za správní delikt podle ust. § 37 odst. 2 zákona o integrované prevenci za provozování zařízení v rozporu s podmínkami IP,
- b) výrokem č. II pokuta ve výši 100 000 Kč za správní delikt podle ust. § 37 odst. 1 písm. a) zákona o integrované prevenci za nesplnění ohlašovací povinnosti podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o integrované prevenci (změna ve způsobu provozování zařízení),
- c) výrokem č. III pokuta ve výši 300 000 Kč za správní delikt podle ust. § 66 odst. 2 písm. b) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech za nezabezpečení NO před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
- d) výrokem č. IV pokuta ve výši 30 000 Kč za správní delikt podle ust. § 66 odst. 2 písm. d) zákona o odpadech za chybějící identifikační list NO,
- e) výrokem č. V náklady řízení.

Účastník řízení se proti rozhodnutí ČIŽP odvolal, odvolací orgán (MŽP) Rozhodnutím ze dne 24. 8. 2011 výroky č. II., III., IV. a V. Rozhodnutí ČIŽP potvrdil a výrok č. I. zrušil a vrátil ČIŽP k novému projednání. Účastník řízení podal dne 7. 10. 2011 proti Rozhodnutí MŽP správní žalobu k Městskému soudu v Praze.

06 | Integrované agendy

ČIŽP na základě Rozhodnutí MŽP o odvolání vydala dne 24. 10. 2011 nové Rozhodnutí, kterým spol. A-Z ODPADY uložila pokutu ve výši 800 000 Kč za správní delikt podle ust. § 37 odst. 2 zákona o integrované prevenci za provozování zařízení v rozporu s podmínkami IP. Účastník řízení se proti rozhodnutí ČIŽP odvolal, odvolací orgán (MŽP) Rozhodnutím ze dne 17. 1. 2012 odvolání účastníka zamítl a Rozhodnutí ČIŽP potvrdil – nabylo PM dne 23. 01. 2012).

Případ je významný zejména vzhledem k výši uložené pokuty. Případ je komplikovaný také vzhledem k tomu, že spol. A-Z ODPADY významnou část zařízení pronajala jiné společnosti za účelem úpravy odpadních vod vlastní produkce (ne k úpravě či likvidaci NO), od 27. 09. 2012 provozuje spol. GUTRA s. r. o.

HAVÁRIE

V roce 2012 bylo řešeno 15 havárií na zařízení pod IPPC, z toho mezi významnější lze zařadit:

PROVEM a. s.,

Požár zemědělského střediska Borek této společnosti, kategorie 6.6.b, chov prasat. Jedna ze čtyř provozovaných hal zcela shořela, s úhynem 1400 ks prasat, druhá byla požárem poškozena. V současné době probíhá omezený provoz ve dvou zbylých výkrmových halách s celkovým chovem cca 1700 ks prasat. Záměrem provozovatele je postupná obnova původního provozu.

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a. s.

Tříkrát únik ropných látek v menším množství (z toho 2x mimo areál do vod povrchových)

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

Porušování povinností provozoven s vydaným integrovaným povolením vykazuje sestupnou tendenci, neboť na těchto zařízeních byly vesměs provedeny komplexní kontroly již dříve a provozovatelé jsou si již vědomi a plní své legislativní povinnosti.

ČIŽP se v rámci své činnosti nezaměřuje striktně na ukládání pokut, využívá tzv. měkké metody a též aktivně spolupracuje s dalšími orgány státní správy zejména s krajskými úřady, které provozování jednotlivých zařízení dle zákona o integrované prevenci povolují. Cílem této vzájemné spolupráce je snaha o zvyšování kvality integrovaných povolení a tímto zabezpečení vysoké úrovně ochrany životního prostředí. Postupný nárůst počtu změn integrovaných povolení má ovšem za následek zvyšující se náročnost prováděných kontrol. Kontroly v oblasti integrované prevence tedy vyžadují zejména preciznost a dostatečný časový prostor.

Mezinárodní spolupráce

07 | Mezinárodní spolupráce

7 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

V roce 2012 proběhlo 55 zahraničních cest, kterých se zúčastnilo celkem 124 zaměstnanců. Jednou z nejdůležitějších zahraničních aktivit je naše spolupráce v síti IMPEL, což je síť pro implementaci a prosazování práva životního prostředí a je mezinárodním sdružením organizací, které se věnují životnímu prostředí v Evropě. Síť se zavázala přispívat k efektivní aplikaci environmentální legislativy EU skrze budování kapacit, sdílení dobré praxe, poskytování příruček a nástrojů, prosazování spolupráce a poskytování zpětné vazby zákonodárcům a regulátorům o praktičnosti a prosaditelnosti environmentální legislativy. Jádrem činnosti sítě jsou jednotlivé projekty.

V rámci sítě IMPEL se uskutečnila dvě valná shromáždění, a to v Dánsku a na Kypru, během Valného shromáždění na Kypru proběhla i oslava 20 let od založení sítě IMPEL. Inspektoři ČIŽP se podíleli na práci Clusteru I (zlepšování povolování a prosazování), Clusteru II – TFS (přeshraniční přeprava odpadů) a jako již každoročně se zúčastnili konference TFS. V rámci sítě IMPEL se dále inspektoři zapojili do těchto projektů:

setkání kontaktních osob pro přeshraniční přepravu odpadů, výměnných dnů a projektu o skládkách. Náš inspektor byl členem projektového týmu projektu „Kontrola zařízení podle směrnice o průmyslových emisích“ a aktivně se účastnil schůzek projektového týmu, z nichž jedna proběhla v Praze. Také se konaly společné kontroly zaměřené na přeshraniční přepravu odpadů na hranicích s Rakouskem a Německem.

V oblasti mezinárodní úmluvy CITES inspektoři ČIŽP zastupují Českou republiku na zasedáních odborných skupin a komisí zaměřených na prosazování zákonů týkajících se ochrany ohrožených druhů. Jedná se především o evropskou skupinu EU Wildlife Enforcement Group, jež v roce 2012 zasedala 2x v Bruselu. Velmi významná je i spolupráce v rámci Interpol Wildlife Working Group, která pomáhá při řešení závažných případů mezinárodního charakteru. V roce 2012 se naše inspektorka zúčastnila 23. zasedání Wildlife Working Group, kde byly prezentovány i výsledky ČR v rámci operace Festival (vyšetřování nelegálního obchodu se vzácnými druhy papoušků). Dále se náš inspektor účastnil mezinárodního semináře zaměřeného na problematiku dovozu loveckých trofejí, slonoviny a nelegálního obchodu s nosorožčími rohy.

Zástupce ČIŽP se účastnil Fóra pořádaného Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), které slouží k výměně informací o prosazování nařízení REACH. Na základě smlouvy se Slovenskem se uskutečnilo několik zahraničních cest věnovaných problematice přírody, lesa a odpadového hospodářství. Proběhla také druhá schůzka v rámci nově uzavřené smlouvy s Polskem, kde byla dohodnuta další bilaterální spolupráce, v rámci které se inspektoři z obou zemí zúčastnily dvou

07 | Mezinárodní spolupráce

společných kontrol přeshraniční přepravy odpadů na hranicích.

V rámci tzv. výkonných mezinárodních vztahů inspektoři zastupovali resort životního prostředí ČR při jednáních mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod, resp. velkých řek (Mezinárodní komise na ochranu Odry a Labe, Dunajská komise, Rakouské hraniční vody). Většina zahraničních cest se uskutečnila z důvodu zabezpečení smluvních závazků ČR v rámci mezinárod-

ních organizací, úmluv a protokolů na jedné straně a aktivit přímo souvisejících s členstvím v EU na straně druhé. Celkově ČIŽP vynaložila na zahraniční cesty částku 489 808,82 Kč, kdy velká část nákladů byla financována přímo z rozpočtu Evropské komise.

Lidské zdroje

08 | Lidské zdroje

8.1 PERSONALISTIKA

Činnost odboru personálního se v roce 2012 především zaměřovala na kvalitní a včasnou realizaci legislativních změn v oblasti pracovního práva, mezd a vzdělávání v ČIŽP. V průběhu celého hodnoceného období se všichni zaměstnanci odboru personálního podíleli na tom, aby bezchybně reagovali na nové legislativní úpravy.

Na základě materiálu „Redukce agend resortu životního prostředí“ byly ve II. a IV. čtvrtletí roku 2012 vyhlášeny organizační změny, kterými se snížil počet zaměstnanců o 10%, tj. 62 pracovních míst. Tato organizační změna se projeví až v roce 2013.

Současně s vyhlášením organizačních změn byl vydán nový organizační řád. Hlavní změnou je zrušení oddělení IPPC a zrušení pracovních míst vedoucí pobočky Karlovy Vary a Zlín.

Ke dni 31. 12. 2012 bylo v zaměstnaneckém poměru k ČIŽP 557 osob. Průměrný přepočtený roční evidenční počet zaměstnanců za rok 2012 činil 573 osob.

Nadále byla ze strany oddělení personalistiky velká pozornost věnována tomu, aby se neustále zlepšovala komunikace mezi jednotlivými vedoucími zaměstnanci ČIŽP a odborem personálního, tak, aby každý z vedoucích zaměstnanců na jemu svěřeném pracovišti kromě své odbornosti byl schopen provádět kvalitně i personální práci.

věk	muži	ženy	celkem	%
20–29 let	14	20	34	6,1
30–39 let	77	71	148	26,57
40–49 let	54	100	154	27,65
50–59 let	99	87	186	33,39
60 let a více	30	5	35	6,28
celkem	274	283	557	100
%	49,19	50,81	100%	x

**Členění zaměstnanců podle věku
a pohlaví stav k 31. 12. 2012**

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní				
vyučen				
střední odborné	3	2	5	0,9
úplné střední		7	7	1,26
úplné střední odborné	28	93	121	21,72
vyšší odborné	1	1	2	0,36
vysokoškolské	242	180	422	75,76
celkem	274	283	557	100%

**Členění zaměstnanců podle vzdělávání a pohlaví
k 31. 12. 2012**

průměrný hrubý měsíční plat	26 484 Kč
------------------------------------	-----------

Celkový údaj o průměrných platech k 31. 12. 2012

08 | Lidské zdroje

Doba trvání	počet	%
do 5 let	234	42,01
do 10 let	125	22,44
do 15 let	95	17,06
do 20 let	76	13,64
nad 20 let	27	4,85
celkem	557	100%

Trvání pracovního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2012

Dominantním úkolem odboru personálního bylo jako každoročně hospodárně a účelné využívání přidělených mzdových prostředků.

8.2 VZDĚLÁVÁNÍ

V roce 2012 bylo vzdělávání zaměstnanců uskutečňováno v souladu se Směrnicí ČIŽP č. 7/2011, která nabyla účinnosti 1. 1. 2011.

Povinné vzdělávání nově přijatých zaměstnanců probíhalo v souladu s usnesením vlády č.1542/2005. Jedná se o vstupní vzdělávání úvodní, kterého se ve třech termínech zúčastnilo 19 zaměstnanců. Tuto část vzdělávání v prezenční formě pro oblastní inspektoráty a ředitelství organizačně i lektorsky zajišťovalo ředitelství ČIŽP. Cílem je zejména seznámení se specifickou problematikou ČIŽP, základními znalostmi a právními normami pro vykonávání činnosti ve státní správě. Další povinnou součástí vzdělávání je vstupní vzdělávání následné, které ve sledovaném období zajišťovalo jako odborný garant Ministerstvo vnitra. V pěti e-learningových kurzech jej úspěšně

	počet
nástupy	33
odchody	95

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců k 31. 12. 2012

absolvovalo 22 zaměstnanců. Obsahem jsou hlavně základy právního vědomí, správní řád, veřejná správa ČR, veřejné finance, minimum o EU atd. Odborní referenti a inspektoři se v rámci prohlubujícího vzdělávání účastnili teoretické a praktické specializační přípravy. Úspěšně ji v 5 termínech zakončilo 10 zaměstnanců. Jednalo se o specializaci v oblasti Integrovaných agend, ochrany přírody, vody a lesa. Možnost jazykové výuky byla zachována pro oblast získání a prokázání jazykové kvalifikace podle Systému jazykové kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech. Ostatní jazykové vzdělávání nebylo z důvodu finančních úspor zahajováno, byla pouze dokončena výuka, smluvně ošetřená v předchozím roce. Pro další vzdělávání zaměstnanců byl využíván zejména Institut pro veřejnou správu Praha, vlastní lektori a externí agentury. Celkový počet účastníků těchto akcí je 903. Účastníci se věnovali zejména tématům specializovaného odborného vzdělávání. V této oblasti je například zahrnuto i velmi úspěšné vzdělávání v problematice správního práva, kdy bylo ve spolupráci s Odborem právním uspořádáno šest seminářů. Školení v základním rozsahu správního práva se zúčastnilo 18 zaměstnanců, v pokročilém 137 zaměstnanců, semináře na téma Správní řízení ve vztahu k insolenci 34 zaměstnanců.

08 | Lidské zdroje

Zpráva za projekt OP LZZ za 2012

K 31. 12. 2012 byl oficiálně ukončen tříletý projekt „Zefektivnění činnosti inspektorů ČIŽP“ hrazený z prostředků Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (85%) a ze státního rozpočtu (15%). V rámci projektu probíhala intenzivní personální práce se zaměstnanci ČIŽP: celkem se uskutečnilo 201 workshopů a školení, z toho 115 školení Newton Dictate (ND), včetně kurzu na novou verzi Newton Dictate 3.0, která byla spuštěna v červnu 2012. Dále proběhlo 9 workshopů ze série „Sběr informací o plošné aplikaci ND“, která započala již v roce 2011. Zaměstnancům bylo dále nabídnuto 52 workshopů hodnotících plošnou aplikaci ND a propojení ND a MS Office. Ko-

nalo se 11 workshopů pro vedoucí pracovníky, během nichž se hodnotila plošná aplikace ND na ČIŽP a změny v interních opatřeních ČIŽP. Na 14 workshopech s odbornou tematikou se probírala možnost využití ND v odborných specializacích ČIŽP, zajímavá byla zejména spolupráce s dalšími složkami státní správy – Policií ČR, Celní správou, Veterinární správou. Zaměstnanci mají k dispozici informace na internetových a intranetových stránkách ČIŽP.

Projekt byl poskytovatel dotace hodnocen jako úspěšný – byly schváleny 4 monitorovací zprávy. Projekt prošel dvěma audity a byl kontrolován ze strany MVČR a auditorů Evropské komise.

Ekonomika

09 | Ekonomika

ROZPOČET

Rozpočet běžných výdajů byl k 1. 1. 2012 stanoven na 53 320 tis. Kč (vč. 15% spoluúčasti na OPLZZ), oproti roku 2011 došlo ke snížení běžných provozních výdajů o 21,05 %.

Během roku 2012 byl na žádost ČIŽP zvýšen limit běžných provozních výdajů o 2 570 000 Kč. Tyto finanční prostředky byly použity zejména na rozborů a analýzy pro kontrolní činnost v jednotlivých odborných složkách, opravu budovy Oblastního inspektorátu v Plzni, požární opravy technologie výtahu v budově Oblastního inspektorátu v Praze a další opravy menšího charakteru v budovách oblastních inspektorátů a nákup vybavení pro rekonstruovaný služební byt v budově Oblastního inspektorátu v Ústí nad Labem.

Je naprosto zřejmé, že při srovnatelném počtu zaměstnanců musela v roce 2012 přistoupit ČIŽP k razantním úsporám tak, aby byla schopna výrazně neomezit kontrolní činnost. Došlo k výraznému omezení nakupování materiálu a drobného majetku, ČIŽP byla nucena přistoupit k dramatickému snížení rozsahu nakupovaných služeb (úklidu, ostrahy, údržby, nákladů na provoz informačních systémů).

V roce 2012 využila limit mimorozpočtových prostředků ve výši 4 759 229 Kč. Z toho činily neprofilující NNV 1 724 000 Kč, profilující NNV 2 158 175 Kč (OPLZZ) a pojistné 877 054 Kč.

PŘÍJMY

Příjmy ČIŽP byly v roce 2012 3 767 410,89 Kč. K úpravě rozpočtu příjmů v roce 2012 nedošlo.

09 | Ekonomika

Upravený rozpočet v roce 2012 (v tis. Kč)

Ukazatel	upravený rozpočet k 31. 12. 2012
Příjmy OSS	2 783 000,00
Výdaje celkem	338 929 390,61
Běžné výdaje celkem:	308 966 219,00
Mzdové prostředky OSS	186 400 000,00
z toho: státní správa	185 200 000,00
Pojistné	62 958 000,00
Převod FKSP	1 838 000,00
Ostatní běžné výdaje:	57 770 219,00
z toho: * OP LZZ	2 150 219,00
** OP LZZ – SR	322 633,00
** OP LZZ – EU	1 827 586,00
* ostatní	55 570 000,00
* ISPROFIN 315-MŽP:	50 000,00
** 115 010 Rozvoj a obnova MTZ MŽP	50 000,00
*** SR	50 000,00
Investiční výdaje	29 963 171,61
* ISPROFIN 315- MŽP:	29 963 170,81
** 115 010 Rozvoj a obnova MTZ MŽP	29 963 170,81
*** SR	29 963 170,81
Limit mzd. prostř. a počtu zaměst. u organizací odměň. dle z. č. 143/92:	
Mzdové prostředky celkem	186 400 000,00
v tom: * limit prostředků na platy	183 813 000,00
** SR	183 813 000,00

Ukazatel	upravený rozpočet k 31. 12. 2012
** EU	0,00
* ost. platby za proved.práci (OPPP)	2 587 000,00
** SR	544 000,00
** EU	843 000,00
počet zaměstnanců	613
Specifické ukazatele – výdaje	
Výdaje celkem:	338 929 390,61
Průřezové ukazatele – výdaje	
Výdaje spolufinancované z rozpočtu EU celkem:	3 469 219,00
v tom: ze státního rozpočtu	520 633,00
podíl rozpočtu Evropské unie	2 948 586,00
Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem	30 013 171,61
Neinvestiční výdaje mimo programové financování celkem	308 966 219,00

09 | Ekonomika

Rozbor příjmů (v Kč):

Položka		SR	Čerpání
2132	příjmy z pronájmu	280 000,00	515 219,60
2133	příjmy z pronájmu movitých věcí	3 000,00	3 600,00
2141	příjmy z úroků		14 081,35
2310	příjmy z prodeje krátkodobého a drobného majetku		16 071,00
2322	přijaté pojistné náhrady	100 000,00	177 419,92
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	2 380 000,00	2 176 458,34
2329	ostatní nedaňové příjmy (náklady řízení CITES)	20 000,00	343 615,68
4132	převody z ostatních vlastních fondů	0,00	517 983,00
3113	příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého majetku	0,00	2 962,00
Celkem		2 783 000,00	3 767 410,89

Čerpání neinvestičních výdajů na rok 2012

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání
Platy	183 813 000,00	183 813 000,00
OOV	1 387 000,00	1 387 000,00
Mimorozpočtový zdroj – OOV	128 000,00	128 000,00
Odstupné	1 200 000,00	1 200 000,00
Mimorozpočtový zdroj – odstupné	550 000,00	550 000,00
Pojištění – SP+ ZP	62 958 000,00	62 958 000,00
Celkem mzdové výdaje	250 036 000,00	250 036 000,00

09 | Ekonomika

Čerpání neinvestičních výdajů na rok 2012

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Ostatní běžné neinvestiční výdaje	57 720 219,00	56 343 945,58	1 382 626,42
Převod do FKSP	1 838 000,00	1 838 000,00	
Převod do FKSP z mimorozpočtových zdrojů			
Mimorozpočtový zdroj ČIŽP	3 204 175,00	3 197 822,00	6 353,00
Mimorozpočtový zdroj – navýšení za přijaté pojistné			
Celkem běžné neinvestiční výdaje	62 762 394,00	61 379 767,58	

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Neinvestiční výdaje	50 000,00	49 479,00	521,00
Mimorozpočtový zdroj z NAR – ICT	4 441 006,96	3 949 253,25	491 753,75
Celkem neinvestiční výdaje ISPROFIN	4 491 006,96	3 998 732,25	492 274,75
Celkem neinvestiční výdaje	317 289 400,96	315 414 499,83	492 274,75

Čerpání běžných neinvestičních výdajů po položkách v Kč

		rozpočet upravený	čerpání k 31. 12. 2012	úspora
50	Výdaje na platy, OON a pojistné	250 036 000,00	250 036 000,00	0
513	Nákup materiálu	4 921 200,00	4 863 986,27	57 213,73
5142	Realizované kurzové ztráty	22 250,00	22 208,88	41,12
515	Nákup vody, paliv a energie	12 532 200,00	12 273 878,22	258 321,78
516	Nákup služeb	33 930 444,00	33 019 697,08	910 746,92
517	Ostatní nákupy	8 419 500,00	8 341 260,13	78 239,87
518–590	Poskytnuté zálohy, jistiny a ostatní převody, převod do FKSP, bolestné za prac. úrazy, náhrady mezd v době nemoci atd.	2 936 800,00	2 858 737,00	78 063,00
celkem		312 798 394,00	311 415 767,58	1 382 626,42

Pozn: položka 516 bez NNV ICT a neinvestiční systémové dotace ve výši 50 tis. Kč na nákup regálů

09 | Ekonomika

SYSTÉMOVÉ DOTACE

V rámci programového financování využívá ČIŽP programu Rozvoje a obnovy MTZ resortu MŽP (podprogramy Pořízení a obnova provozu ICT a Pořízení a obnova budov a staveb v majetku MŽP) a v roce 2012 s nimi hospodařila takto:

V rámci programu 115V011 byla nejdůležitější investiční akce Upgrade Centrálního informačního sys-

Systemové dotace

Investiční systémové dotace					
program	rozpočet	čerpání	NNV	čerpání	převod do r. 2013
115V011	19 084 503,80	8 084 503,80			11 000 000,00
115V013	4 256 519,81	3 963 202,00	2 091 108,40	2 082 125,40	302 300,84
115V014	6 622 148,00	1 372 147,00			5 250 001,00
celkem	29 963 171,61	13 419 852,80	2 091 108,40	2 082 125,40	16 552 301,84

Neinvestiční systémové dotace					
program	rozpočet	čerpání	NNV	čerpání	převod do r. 2013
115V011			4 441 006,96	3 949 253,25	491 753,71
115V013	50 000,00	49 479,00			521,00
celkem	50 000,00	49 479,00	4 441 006,96	3 949 253,25	492 274,71

tému. K jejímu schválení ze strany došlo až v závěru roku a prostředky byly převedeny do roku 2013.

Z programu 115V013 byly zejména realizovány tyto akce: dokončení Rekonstrukce rozvodů elektrické energie v budově OI Ústí nad Labem, Rekonstrukce terasy OI Hradec Králové, Rekonstrukce služebního bytu a terasy OI Ústí nad Labem, Úprava záložní serverovny. Pro 4

budovy byly též pořízeny vstupní systém, ve třech případech nahradily strážní službu, což bude v následujících letech činit úsporu ve výdajích přes 1 100 000 Kč ročně.

V rámci programu 115V014 se do roku 2013 převádí 5 mil. na nákup automobilů s tím, že v roce 2012 nebyla vypsána příslušná veřejná zakázka.

Přehled činnosti

Oblatních inspektorátů

10 | Přehled činnosti

Přehled činnosti oblastních inspektorátů za rok 2012

Oddělení	Počet inspektorů	Inspekční činnost	Stanoviska a vyjádření EIA	Ostatní stanoviska a vyjádření	pokuty			Ostatní rozhodnutí								Poplatkové agendy		Počet evidovaných havárií	Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných podnětů orgánům státní správy	Počet podaných trestních oznámení
					Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Celková částka pokut v právní moci (Kč)	Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	Počet rozhodnutí v právní moci odebrání/zabavení	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů	Počet rozhodnutí o stanovení emisního limitu pro spalování více druhů paliv	Počet vydaných souhlasů s regulačním řádem	Počet vydaných rozhodnutí o kategorizaci zdroje	Odebrání a pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod				
PH	58	2 413	274	2 202	246	239	16 709 550	2	4	40	0	0	7	14	0	335	719	65	516	42	0
ČB	32	1 056	72	521	177	175	5 638 360	0	0	71	0	0	0	1	0	164	588	13	178	12	2
PL	35	1 519	50	380	274	255	10 587 557	1	5	53	1	0	0	0	0	129	492	5	130	4	1
UL	49	1 675	121	954	222	223	14 004 800	21	0	14	1	0	3	4	0	257	350	37	292	11	0
HK	39	1 693	132	889	195	208	9 560 500	3	0	16	1	0	0	6	0	194	691	18	197	51	2
HB	29	1 234	82	750	264	258	5 871 475	0	1	33	0	1	0	1	0	149	569	7	171	30	1
BR	48	2 717	184	1 743	340	326	11 558 475	4	3	30	1	0	0	0	0	394	679	19	226	19	4
OL	28	1 641	58	561	172	165	6 095 321	1	2	51	1	0	0	12	0	142	382	21	174	8	0
OV	43	1 779	155	1 035	235	218	12 707 065	2	6	26	0	0	5	1	0	227	228	27	289	4	1
LI	25	886	65	341	114	107	5 253 135	2	0	32	0	0	0	0	0	91	244	11	161	21	2
ŘDT	43	438	0	41	50	52	403 800	0	64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	2
celk.	429	17 051	1 193	9 417	2 289	2 226	98 390 038	36	85	366	5	1	15	39	0	2 082	4 942	223	2 336	206	15

Průměrná výše pokut 44 200
Počet inspekčních činností 17 051
Počet inspekčních činností na jednoho inspektora 40
Všechna rozhodnutí vydaná ve sledovaném období: 9 860

Všechna rozhodnutí v PM vydaná ve sledovaném období: 9 797
Počet rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odp. vod: 2 082
Počet rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod: 4 942
Stanoviska a vyjádření 10 610

Kontakty

Ředitelství	Adresa	Mail	Telefon/Fax: + 420
Česká inspekce životního prostředí	Na Břehu 267 190 00 Praha 9	public@cizp.cz	tel.: 222 860 111 fax: 283 892 662
Oblatní inspektorát	Adresa	Mail	Telefon/Fax: + 420
PRAHA	Wolkerova 40 160 00 Praha 6	public@ph.cizp.cz	tel.: 233 066 111, fax: 233 066 103 hlášení havárií: 731 405 313
PLZEŇ	Klatovská tř. 48 301 22 Plzeň	public@pl.cizp.cz	tel.: 377 236 783, fax: 377 237 289 hlášení havárií: 731 405 350
HRADEC KRÁLOVÉ	Resslova 1229 500 02 Hradec Králové	public@hk.cizp.cz	tel.: 495 773 111, fax: 495 211 175 hlášení havárií: 731 405 205
ČESKÉ BUDĚJOVICE	U Výstaviště 16, P. O. BOX 32 370 21 České Budějovice	public@cb.cizp.cz	tel.: 386 109 111, fax: 386 357 581 hlášení havárií: 731 405 133
ÚSTÍ NAD LABEM	Výstupní 1 644 400 07 Ústí nad Labem	public@ul.cizp.cz	tel.: 475 246 011, fax: 475 500 042, tel: 475 246 076
pobočka KARLOVY VARY	Drahomířino nábřeží 197/16 360 01 Karlovy Vary	public@kv.cizp.cz	tel.: 353 237 330, fax.: 353 221 140 hlášení havárií: 731 405 378
HAVLÍČKŮV BROD	Bělohorská 3304 580 01 Havlíčkův Brod 1	public@hb.cizp.cz	tel.: 569 496 111, fax: 569 822 429 hlášení havárií: 731 405 166
BRNO	Lieberzeitova 14 614 00 Brno	public@bn.cizp.cz	tel.: 545 545 111, fax: 545 545 100 tel.: 577 690 462 hlášení havárií: 731 405 100
pobočka ZLÍN	Tř. Tomáše Bati 3792 760 01 Zlín		
OLOMOUČ	Tovární 41 772 00 Olomouc	public@ol.cizp.cz	tel.: 585 243 410, fax: 585 243 410 hlášení havárií: 731 405 262
OSTRAVA	Valchařská 15/72 702 00 Ostrava	public@ov.cizp.cz	tel.: 595 134 111, fax: 596 115 525 hlášení havárií: 731 405 301
LIBEREC	Tř. 1. máje 858/26 460 01 Liberec 1	public@lb.cizp.cz	tel.: 485 340 711, fax: 485 340 712 hlášení havárií: 723 083 437

Zkratky a vysvětlivky

BCD	Zásaditý katalytický rozklad	MVE	Malé vodní elektrárny
BPS	Bioplynová stanice	MZE	Ministerstvo zemědělství
BSK	Biochemická spotřeba kyslíku	MZCHÚ	Maloplošná zvláště chráněná území
BTEX	Benzen, toluen, ethylbenzen, xyleny	MŽP	Ministerstvo životního prostředí
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	NEL	Nepolární extrahovatelné látky
		NL	Nerozpuštěné látky
CiU	Chlorované uhlovodíky	ODI	Oddělení integrace
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí	OI	Oblastní inspektorát
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav	OkÚ	Okresní úřad
ČOV	Čistírna odpadních vod	OOH	Oddělení odpadového hospodářství
ČSPHM	Čerpací stanice pohonných hmot	OOL	Oddělení ochrany lesa
ČR	Česká republika	OOO	Oddělení ochrany ovzduší
EEZ	Elektrická a elektronická zařízení	OOP	Oddělení ochrany přírody
EIA	Hodnocení vlivů na životní prostředí	OOV	Oddělení ochrany vod
EK	Evropská komise	OÚ	Obecní úřad
EMA/EMS	Systémy environmentálního managementu	OVSS	Odbor výkonu státní správy
EO	Ekvivalentní obyvatelé	RAPEX	Celoevropský info systém o nebezpečných výrobcích určených pro spotřebitele
EU	Evropská unie	REACH	Nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezování chem. látek
EÚ	Předcházení ekologické újmě	PAU	Polyaromatické uhlovodíky
EVL	Evropsky významné lokality	PM	Právní moc
GMO	Geneticky modifikované organismy	PPO	Přeshraniční přeprava odpadů
HZS	Hasičský záchranný sbor	PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
CHSK	Chemická spotřeba kyslíku	SFŽP	Státní fond životního prostředí
CHKO	Chráněná krajinná oblast	SRS ČR	Státní rostlinolékařská správa ČR
CHÚ	Chráněné území	ÚČOV	Ústřední čistírna odpadních vod
IMPEL	Síť environmentálních inspekčních orgánů zemí EU	ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
IP	Integrované povolení	VKP	Významný krajinný prvek
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění	VZCHÚ	Velkoplošná zvláště chráněná území
IRZ	Integrovaný registr znečištění	VŽP	Vedlejší živočišné produkty
KÚ	Krajský úřad	VPŽP	Vedlejší produkty živočišného původu
LHP	Lesní hospodářský plán	ZCHD	Zvláště chráněné druhy
LHO	Lesní hospodářská osnova	ZCHÚ	Zvláště chráněné území dle zákona č. 114/92 Sb.
LTO	Lehké topné oleje	ŽP	Životní prostředí
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu		

Příloha

Tabulky 2012

Příloha – Tabulky 2012

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2012 – složka ochrana ovzduší

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	Zákon č. 76/2002 Sb.			Vydaná stanoviska a vyjádření			Rozhodnutí ve správním řízení												Měření emisí a analýzy				
			Účast na kontrolách dle z.č.76/2002 Sb.	Spolupráce na správním řízení o pokutách	Částka pokut za problematiku ochrany ovzduší, které nabyla právní moci ve sled. období	SFŽP	KÚ	Ostatní	Pokuty					Opatření			Souhlasy		Kategorizace zdrojů		Počet ověření SPE	Počet měření s překročením limitu	Počet měření bez překročení limitu	Mezilaboratorní porovnání zkoušek	Počet řešených podnětů a petic
									Všechna rozhodnutí vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sled. období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Pokuty v celkové částce (Kč)	Dodržení emisních limitů	Zastavení nebo omezení činnosti	Ostatní	EL – spalování více druhů paliv	Regulační řád							
PH	11	417	34	3	550 000	10	650	200	19	23	20	3	1 805 000	0	0	1	0	7	14	305	0	0	0	60	
ČB	7	172	32	4	88 000	28	137	74	16	16	14	2	657 000	0	0	0	0	0	1	111	0	0	0	17	
PL	7	361	16	2	350 000	16	181	13	20	22	20	2	875 000	1	1	6	0	0	3	297	0	0	0	15	
ÚL	10	497	19	2	200 000	4	219	178	31	32	32	0	1 322 000	1	3	0	0	3	4	386	0	0	0	39	
HK	9	716	40	0	0	14	287	12	46	45	42	3	1 549 500	1	0	2	0	0	6	415	0	0	0	38	
HB	5	254	12	2	20 000	35	279	9	32	31	28	3	883 000	0	0	2	1	0	1	160	0	0	0	21	
BR	10	1 206	24	0	0	20	515	394	77	63	57	6	3 435 000	1	0	3	0	0	20	845	0	0	0	35	
OL	7	609	17	1	46 000	9	276	18	48	52	44	8	794 000	1	0	0	0	0	12	458	0	0	0	25	
OV	11	467	18	0	0	12	334	252	20	20	17	3	1 283 000	0	0	0	0	5	1	327	0	0	0	45	
LI	5	264	10	0	0	3	80	8	18	20	19	1	967 000	0	0	2	0	0	0	172	0	0	0	16	
ŘDT	9	45	0	0	0	0	0	21	8	8	8	0	350 000	0	0	0	0	0	1	892	1	85	3	2	
celkem	91	5 008	222	14	1 254 000	151	2 958	1 179	335	332	301	31	13 920 500	5	4	16	1	15	39	4 368	1	85	3	313	

Příloha – Tabulky 2012

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2012 – složka ochrana vod

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost celkem	Zákon č. 76/2002 Sb.			Vydaná stanoviska a vyjádření			Rozhodnutí ve správním řízení										Havárie na vodách		Počet řešených podnětů a petic
			Účast na integrovaných kontrolách dle zákona č. 76/2002 Sb.	Spolupráce na správním řízení o pokutách	Částka pokut za problematiku ochrany vod, které nabyla právní moci ve sledovaném období	SFŽP	Audity	Ostatní	Pokuty				Opatření k nápravě				Zastavení činnosti (provozu)	Celkový počet evidovaných havárií na vodách	Havárie šetřené ČIŽP		
									Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla ve sledovaném období právní moci	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sled. období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	V celkové částce (Kč)	Všechna rozhodnutí o opatření k nápravě vydaná ve sled.období	Všechna rozh. o opatření k nápravě, která nabyla ve sledovaném období právní moci	Rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci vydaná ve sledovaném období				Rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci z předchozích období	
PH	13	595	30	6	235 000	59	10	803	21	19	15	4	1 664 350	9	9	9	0	0	63	7	96
ČB	6	228	36	5	0	8	0	125	24	23	20	3	970 860	3	3	3	0	0	8	7	30
PL	8	338	15	3	70 000	2	0	106	97	88	82	6	2 447 557	33	31	31	0	0	5	1	23
UL	13	397	20	5	690 000	6	33	199	34	33	31	2	2 543 600	7	7	7	0	0	32	12	57
HK	9	301	44	0	0	14	0	73	16	16	14	2	745 500	3	3	3	0	0	12	7	25
HB	5	219	11	4	52 000	10	0	140	49	50	46	4	1 402 675	3	3	3	0	0	6	2	42
BR	10	509	24	4	100 000	31	0	357	82	75	68	7	2 202 475	11	12	11	1	0	19	1	42
OL	6	275	26	3	65 000	12	0	105	35	34	33	1	442 321	0	0	0	0	0	20	8	27
OV	10	385	37	1	30 000	6	0	195	36	39	35	4	2 757 465	3	4	3	1	0	26	4	39
LI	5	206	21	3	225 000	11	0	31	16	14	13	1	820 135	4	4	3	1	0	5	9	31
celkem	85	3 453	264	34	1 467 000	159	43	2 134	410	391	357	34	15 996 938	76	76	73	3	0	196	58	412

Příloha – Tabulky 2012

Oddělení ochrany vod – poplatkové agendy – 2012

Oblastní inspektorát	Poplatky														
	Poplatky za vypouštění odpadních vod						Poplatky za odběr podzemních vod								
	Vydaná rozhodnutí o změnách záloh	Vydaná rozhodnutí o záloze pro rok 2013	Stanovená výše záloh pro rok 2013	Vydaná rozhodnutí o poplatcích za rok 2011	Rozhodnutí o poplatcích za rok 2011 v právní moci	Výše poplatků za rok 2011 v právní moci (Kč)	Dodatečná rozhodnutí o záloze pro rok 2012	Dodatečná výše záloh pro rok 2012 (Kč)	Vydaná rozhodnutí o poplatcích za rok 2011	Rozhodnutí o poplatcích za rok 2011 v právní moci	Výše poplatků za rok 2011 v právní moci (Kč)	Nová a změněná rozhodnutí o záloze vydaná v roce 2012	Výše záloh stanovená rozhodnutími vydanými v roce 2012 (Kč)	Zrušená rozhodnutí o záloze v roce 2011	Usnesení o zastavení řízení v roce 2011
PH	3	151	24 407 299	181	181	28 829 898	13	1 569 178	670	670	136 956 451	25	4 033 756	11	44
ČB	6	76	10 756 929	82	82	11 197 731	11	665 168	526	526	35 599 630	38	2 272 856	13	0
PL	0	66	5 622 209	63	63	4 752 981	5	171 920	449	448	28 332 244	30	1 923 546	8	0
UL	1	125	69 388 889	131	131	58 262 885	5	961 500	320	320	68 227 748	20	12 952 171	5	8
HK	1	97	19 963 898	96	96	17 005 897	13	1 472 212	632	632	173 960 644	29	4 728 158	17	0
HB	0	76	9 133 892	73	73	8 010 445	7	300 028	499	499	32 244 988	56	7 387 732	7	50
BR	3	175	13 991 250	216	216	13 726 288	17	1 072 732	587	587	109 251 430	50	7 739 992	25	15
OL	2	58	12 042 106	82	82	11 671 474	2	923 096	353	353	69 168 704	26	3 867 595	1	0
OV	1	113	57 387 107	113	113	52 858 430	0	0	203	203	36 334 692	13	4 274 380	12	14
LI	2	43	5 518 315	46	46	4 253 604	8	770 880	220	220	38 366 119	15	6 707 026	1	0
celkem	19	980	228 211 894	1 083	1 083	210 569 633	81	7 906 714	4 459	4 458	728 442 650	302	55 887 212	100	131

Příloha – Tabulky 2012

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2012 – složka odpadové hospodářství

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	Zákon 76/2002 Sb.			Vydaná stanoviska a vyjádření			Počet zahájených správních řízení ve sledovaném období	Rozhodnutí ve správním řízení											Odebrání osvědčení	Celkový počet evidovaných havárií	Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných podnětů na jiné správní orgány	Počet podaných trestních oznámení
			Účast na kontrolách dle zákona č. 76/2002 Sb.	Spolupráce na správním řízení o pokutách	Částka pokut za problematiku odpadového hospodářství, které nabyly právní moci ve sledovaném období	SFŽP	Audity	Ostatní		Pokuty					Opatření k nápravě			Pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů							
										Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí, která ve sledovaném období nabyla právní moci	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Celková částka (Kč)	Všechna rozhodnutí o opatření k nápravě vydaná ve sled. období	Všechna rozh. o opatření k nápravě, která ve sledovaném období nabyla právní moci	Rozh. o opatření k nápravě v právní moci vydaná ve sledovaném období		Rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci z předchozích období						
PH	14	639	19	1	10 000	18	8	0	120	127	125	119	8	7 454 700	1	3	1	2	0	0	0	99	16	0	
ČB	5	214	35	13	280 000	22	0	11	56	54	52	49	3	1 655 000	1	1	1	0	0	0	0	27	7	0	
PL	7	420	25	1	10 000	10	0	0	96	97	93	92	1	4 793 000	1	1	1	0	0	0	0	32	3	0	
ÚL	11	464	19	2	425 000	7	0	26	129	124	127	106	21	7 151 000	2	2	2	0	0	0	0	95	0	0	
HK	8	432	51	1	6 000	16	0	197	103	89	101	84	17	3 626 000	3	4	3	1	0	0	5	56	41	1	
HB	6	274	15	6	101 000	24	0	54	80	83	86	82	4	1 846 900	0	0	0	0	0	0	0	5	8	0	
BR	11	462	41	2	115 000	47	0	38	121	113	112	104	8	4 562 500	2	2	2	0	0	0	0	44	13	0	
OL	6	255	14	1	10 000	17	0	0	48	42	38	33	5	1 724 500	0	1	0	1	0	0	0	42	4	0	
OV	8	395	20	2	5 000	18	0	15	82	78	69	62	7	1 917 500	0	0	0	0	0	0	1	107	3	0	
LI	4	149	20	1	10 000	3	0	115	52	49	46	43	3	2 109 000	1	1	1	0	0	0	5	38	17	2	
celkem	80	3 704	259	30	972 000	182	8	456	887	856	849	774	77	36 840 100	11	15	11	4	0	0	11	545	112	3	

Příloha – Tabulky 2012

Přehled činnosti odborné složky oblastních inspektorátů za rok 2012 – složka ochrana přírody

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	Účast na vícetřídních kontrolách	Vydaná stanoviska a vyjádření			Rozhodnutí ve správním řízení																Počet řešených podnětů a petic	Počet podnětů orgánům státní správy	Počet podaných trestních oznámení
				SFŽP	Audity	Ostatní	Pokuty										Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	Počet rozhodnutí v právní moci odebrání/zabavení	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období	Počet vydaných předběžných opatření					
							Protiprávní činnost právnických a podnikajících fyzických osob					Přestupky fyzických osob													
							Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Celkové částky (Kč)	Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sled. období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Celkové částky (Kč)									
PH	12	576	0	0	2	239	29	27	25	2	530 400	26	24	24	0	63 100	2	4	6	7	229	6	0		
ČB	6	199	0	1	0	75	19	20	14	6	511 000	21	20	18	2	125 000	0	0	2	0	90	5	2		
PL	5	157	0	0	0	33	20	19	19	0	221 000	8	8	8	0	17 000	0	5	2	0	50	1	1		
ÚL	7	174	4	0	0	70	17	12	8	4	1 761 000	10	12	7	5	109 200	18	0	2	4	89	3	0		
HK	7	123	6	0	0	138	11	10	10	0	119 000	12	11	11	0	10 500	2	0	3	0	61	7	0		
HB	5	295	11	0	0	46	30	30	22	8	684 000	24	21	19	2	107 400	0	1	1	0	75	13	1		
BR	9	362	10	0	0	63	23	23	19	4	692 000	22	22	20	2	233 500	3	3	5	4	87	1	4		
OL	4	229	28	0	0	23	18	16	13	3	140 000	12	11	10	1	23 500	1	2	2	1	45	4	0		
OV	7	322	16	0	0	51	31	29	28	1	818 500	39	37	37	0	46 100	2	6	4	0	79	1	1		
LB	5	112	0	0	0	33	12	10	10	0	445 000	12	11	9	2	92 000	2	0	6	1	63	2	0		
ŘDT CITES	11	393	0	0	0	20	7	7	6	1	24 000	35	37	34	3	29 800	0	64	0	0	0	4	2		
celkem	78	2 942	75	1	2	791	217	203	174	29	5 945 900	221	214	197	17	857 100	30	85	33	17	868	47	11		

Příloha – Tabulky 2012

Přehled činnosti odborné složky oblastních inspektorátů za rok 2012 – složka ochrana lesa

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	Účast na vícesložkových kontrolách	Vydaná stanoviska a vyjádření	Rozhodnutí ve správním řízení											Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných podnětů k jiným správním orgánům	Počet podaných trestních oznámení
					Pokuty					Opatření k nápravě								
					Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Celkové částky (Kč)	Všechna rozhodnutí o opatření k nápravě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozh. o opatření k nápravě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí o opatření k náprav v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o ON v právní moci z předchozích období	Počet vydaných předběžných opatření	Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti			
PH	5	150	11	32	16	17	12	5	4 819 000	20	22	20	2	0	0	27	0	0
ČB	6	206	3	34	26	27	24	3	1 130 500	65	65	64	1	0	0	11	0	0
PL	4	101	2	2	20	16	15	1	1 459 000	22	19	19	0	0	0	8	0	0
ÚL	5	103	5	2	2	3	2	1	220 000	1	3	1	2	0	0	12	0	0
HK	4	56	8	4	17	20	15	5	3 472 000	5	6	4	2	0	1	9	0	1
HB	5	120	3	89	18	14	12	2	585 500	32	29	25	4	0	0	3	0	0
BR	6	109	12	4	9	5	5	0	110 000	16	11	10	1	0	1	16	0	0
OL	4	222	12	46	7	8	7	1	2 790 000	45	48	45	3	0	0	8	0	0
OV	4	120	0	0	22	14	14	0	184 500	19	18	16	2	2	0	16	0	0
LB	4	112	2	1	2	2	2	0	140 000	22	21	19	2	0	0	7	0	0
celkem	47	1 299	58	210	139	126	108	18	14 910 500	247	242	223	19	2	2	117	0	1

Příloha – Tabulky 2012

Přehled činnosti odborné složky oblastních inspektorátů za rok 2012 – Integrované agendy

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Veškerá inspekční činnost	Z toho kontroly, zda zařízení spadá pod zákon č. 76/2002 Sb.	Činnost při prověrkách, revizích a kontrolách vykazovaných ostatními složkami	Vydaná stanoviska a vyjádření					Podané žádosti dle zákona č. 167/2008 Sb., § 8	Zahájení správního řízení	Rozhodnutí ve správním řízení a příkazy										Zastavení provozu zařízení nebo jeho části	Upuštění od uložení pokuty	Počet evidovaných havárií (zařízení pod IPPC)	Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných trestních oznámení (agenda IPPC)	Počet podaných podnětů k jiným správním orgánům
					Žádosti o vydání integrovaného povolení a změn IP	SFŽP	EIA	Ústní jednání k vydání IP, včetně jednání povinných ze zákona č. 76/2002 Sb.	Ostatní jednání, stanoviska a vyjádření			Pokuty dle legislativy integrace a odborných složek						Z toho kombinovaná SŘ									
												Rozhodnutí vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí vydaná v právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí, která nabyla právní moc z předchozích období	Všechna rozhodnutí a příkazy které nabyla právní moc ve sledovaném období	Z toho počet kombinovaných rozhodnutí (IPPC + odborné složky nebo IRZ) v PM	Celkové částky v právní moci	Pokuty uložené dle legislativy ochrany ovzduší, které nabyla právní moci ve sledovaném období (tis. Kč)	Pokuty uložené dle legislativy ochrany vod, které nabyla právní moci ve sledovaném období (tis. Kč)	Pokuty uložené dle legislativy odpad. hospodářství, které nabyla právní moci ve sledovaném období (tis. Kč)							
PH	3	36	4	0	118	5	274	0	48	0	2	8	7	1	8	3	373 000	0	0	28	0	0	1	5	0	20	
ČB	2	37	0	1	4	0	72	0	2	0	22	17	14	3	17	4	589 000	0	0	57	0	0	5	3	0	0	
PL	4	142	1	0	3	1	50	6	7	0	10	12	11	0	11	3	775 000	0	0	75	0	0	0	2	0	0	
ÚL	3	40	0	13	78	18	121	6	108	0	3	4	4	1	5	0	898 000	0	0	0	0	0	5	0	0	8	
HK	2	65	0	0	121	1	132	0	12	0	1	4	4	0	4	1	38 000	0	0	3	0	0	1	8	0	3	
HB	3	72	1	18	52	2	82	2	8	0	27	28	25	0	25	25	362 000	0	0	34	0	0	1	25	0	9	
BR	2	69	1	3	97	1	184	1	175	0	16	14	12	0	12	2	323 000	0	0	115	0	0	0	2	0	5	
OL	1	51	0	45	50	0	58	5	0	0	9	10	10	0	10	4	181 000	0	0	10	0	0	1	27	0	0	
OV	3	90	0	4	51	0	155	6	95	0	8	9	9	1	10	1	5 700 000	0	0	5	0	0	0	3	0	0	
LB	2	43	0	2	42	0	65	2	12	0	6	5	4	2	6	1	680 000	10	0	0	0	0	1	6	0	2	
celkem	25	645	7	86	616	28	1 193	28	467	0	104	111	100	8	108	44	9 919 000	10	0	327	0	0	15	81	0	47	

